

“IRAANSE VOLKSMOJAHEDIN”

MISSIERAPPORT

André Brie en Paulo Casaca, bijgestaan door Azadeh Zabeti namens
Vrienden van een Vrij Iran – Europees Parlement
September 2005

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord.....	IX
Synthese.....	XI
Inleiding.....	1
DEEL I	
Methodologie.....	5
Presentatie van de Iraanse Volksmojahedin.....	7
Presentatie van het Kamp Ashraf.....	16
Achtergrond van de misleidende inlichtingscampagne van het Iraans Ministerie van Inlichtingen en Veiligheid (MOIS).....	18
Duitse & Nederlandse Inlichtingendiensten.....	20
Moord op Iraakse Koerden.....	21
Schendingen van mensenrechten.....	24
Moorden op Christelijke leiders.....	32
Bomaanslagen op het bedevaartsoord Imam Reza in Mashad,Iran.....	35
Hongerstakingen in het vluchtelingenkamp Al-Tash, Irak.....	36
De Seriemoorden.....	38
Het verbergen van massavernietigingswapens in Irak.....	40

DEEL II

Bezoek aan het Kamp Ashraf.....	47
Dood tijdens verhoor.....	48
De HRW getuigen.....	52
Andere HRW getuigen.....	66
Inspectie van de sites in Kamp Ashraf.....	81
No Exit beleid.....	84

DEEL III

Reacties op het HRW rapport.....	89
Waarom heeft de HRW het Kamp Ashraf niet bezocht?.....	94
Waarom heeft de PMOI geen recht op weerwoord gekregen?.....	98
Volstaan telefoongesprekken als middel voor het verzamelen van eerste hand bewijsmateriaal van schendingen van de mensenrechten?.....	100
Waarom baseerde de HRW zich op deze 12 personen als enige bron van bewijs?.....	102
Waarom heeft de HRW niet om het standpunt van de Coalitiekrachten gevraagd?.....	105
Waarom antwoordde de HRW niet op de correspondentie?.....	108
Hoe reageerden de PMOI en voormalige PMOI leden op de aantijgingen?.....	110
De politieke strekking van het rapport.....	114
CONCLUSIE.....	117

VOORWOORD VAN DE VICE-VOORZITTER

De aanleiding tot het schrijven van het voorliggend verslag was het rapport van Human Rights Watch betreffende de Iraanse Volksmojahedin, gepubliceerd in mei 2005.

Het rapport handelde ogenschijnlijk over alle schendingen van mensenrechten door de Iraanse Volksmojahedin (PMOI), maar reikte, verbazend genoeg, ver boven het mandaat van een mensenrechtenorganisatie uit, en deed een zeer ernstige politieke aanbeveling: ondersteun de belangrijkste Iraanse oppositie niet.

Deze politieke verklaring was des te meer verontrustend gezien de groeiende internationale bezorgdheid over het gedrag van het geestelijk bewind in Iran en het toenemend aantal oproepen om afstand te doen van de concessiepolitiek ten opzichte van Iran, die geleid heeft tot het plaatsen van de PMOI op de zwarte lijst.

Wij hebben in het Europees Parlement besloten een volledig onderzoek te leiden betreffende de vermeende schendingen van de mensenrechten door de PMOI, toegeschreven door het rapport van de HRW.

Hiertoe meenden wij een uitgebreide studie te moeten voeren om elk aspect van dit onderwerp precies te kunnen beoordelen, in tegenstelling tot het rapport van de HRW dat slechts berustte op 12 uren telefoongesprekken met 12 verdachten.

Naast een uitgebreid onderzoek werd er een bezoek afgelegd door een MEP delegatie aan het Kamp Ashraf in Irak en werden er privé-gesprekken gevoerd met leden en bestuurders van de PMOI. De delegatie voerde tevens onaangekondigde inspecties uit op de plaatsen waar de vermeende schendingen plaatsgevonden zouden hebben.

Wij hebben vastgesteld dat de in het HRW rapport verwoorde aantijgingen ongegrond en onjuist zijn. Wij kwamen tevens tot de conclusie dat het HRW rapport procedurefouten bevat en in sterke mate onnauwkeurig is. Bovendien werden wij ons tijdens ons onderzoek bewust van een uitgebreide en subtiele

misleidende inlichtingscampagne van het Iraanse Ministerie van Inlichtingen en Veiligheid tegen de PMOI.

De HRW aanbeveling om de PMOI niet te ondersteunen houdt duidelijk verband met de toenemende roep om de organisatie te schrappen van de lijst van terroristen en terroristische organisaties. Ik ben het niet eens met de HRW aanbeveling. In de hoop het geestelijke bewind te matigen, hebben Westerse landen de PMOI onrechtvaardig als een terroristische organisatie bestempeld, waardoor zij hun eigen beginselen en morele waarden ondermijnd hebben. Op grond daarvan eist de gerechtigheid dat de PMOI geschrapt wordt van de terroristenlijst.

Alejo Vidal-Quadras Roca
Europees Parlement
Eerste vice-voorzitter

SYNTHESE

Inleiding

Op 18 mei 2005 publiceerde de in Amerika gevestigde Human Rights Watch een rapport van 28 pagina's met als titel 'No Exit: Human Rights Abuses Inside the MKO Camps'. Het rapport bevat een reeks ernstige aantijgingen jegens de voornaamste Iraanse oppositiebeweging, de Iraanse Volksmojahedin. Het rapport maakt onder andere melding van "... *marteling van dissidenten en langdurige, eenzame opsluiting*" en "... *twee sterfgevallen tijdens verhoor*".

Dit rapport is gebaseerd op 12 uren telefoongesprekken met 12 personen, die beweren mishandelingen ondergaan te hebben terwijl zij zich bevonden in de kampen van de Iraanse Volksmojahedin in Irak. Eén getuige beweert gedurende acht en half jaar opgesloten geweest te zijn. Vier van de getuigen hebben de Volksmojahedin 13 jaar geleden verlaten en hebben sindsdien geen enkel contact meer gehad met de organisatie. Na de Iraanse Volksmojahedin verlaten te hebben, vertrokken acht van de getuigen naar Iran en vestigden zich daarna in Europa.

Joe Stork van de Human Rights Watch, die de oproepen van Amerikaanse congresleden en van Europese Parlementsleden om de Iraanse Volksmojahedin van de terroristenlijst te schrappen van de hand wijst, zei het volgende: "*Het Iraanse bewind heeft een schrikbarend verleden op het gebied van de schending van mensenrechten*", maar "*het zou een geweldige vergissing zijn om een oppositiepartij te helpen, die verantwoordelijk is voor ernstige schendingen van mensenrechten.*"

Het rapport, aan de hand van een gerespecteerde niet-gouvernementele organisatie, zorgde uiteraard voor de nodige opschudding binnen de internationale mensenrechtenkringen, en bij parlementsleden, advocaten, juristen en verbannen Iraanse gemeenschappen over de hele wereld.

Na een nauwkeurig onderzoek van het rapport, gaven een groot aantal politici, juristen en verdedigers van de rechten van de mens uiting van hun bezorgdheid over wat zij beschreven als een onjuiste methodologie van de Human Rights Watch in de opstelling van het rapport, waardoor volgens hen de bevindingen van het rapport onbetrouwbaar zijn. Daarnaast was men verontrust over de

onverwachte politieke strekking van het rapport en met name over de *feitelijke* politieke aanbeveling om de Iraanse Volksmojahedin niet van de lijst van terroristische organisaties te schrappen.

De organisatie 'Vrienden van een Vrij Iran' stuurde talrijke brieven aan de Human Rights Watch, waarin zij de methodologie in twijfel trekken, die aan het rapport ten grondslag ligt en opheldering vragen over specifieke gevallen van vermeende schendingen van mensenrechten. De Vrienden van een Vrij Iran ontvingen geen enkel antwoord hierop en besloten daarom hun eigen onderzoek uit te voeren. Het bleek dat de Human Rights Watch evenmin reageerde op andere brieven, zoals die van Lord Avebury die herhaaldelijk, maar tevergeefs, een schriftelijk antwoord van de organisatie eiste.

Onderzoek van de Vrienden van een Vrij Iran

Om een onpartijdig en grondig onderzoek uit te voeren naar de vermeende schendingen van de Iraanse Volksmojahedin en om na te gaan of er al dan niet enig bewijs bestaat voor deze aantijgingen, heeft een delegatie van de Vrienden van een Vrij Iran 5 dagen in het Kamp Ashraf doorgebracht, waar de afgevaardigden meer dan honderd willekeurige bewoners ontmoet hebben en langdurige privé-gesprekken gehouden hebben met 19 personen, die specifieke kennis hadden over de getuigen van de Human Rights Watch. Bovendien kon de delegatie onaangekondigde inspecties uitvoeren op de plaatsen waar de vermeende schendingen plaatsgevonden zouden hebben. Tevens kreeg de delegatie onbeperkte bewegingsvrijheid ten aanzien van de bewoners en volledige toegang tot alle locaties van het Kamp Ashraf.

Verder onderzochten de Vrienden van een Vrij Iran de websites, die kritisch tegenover de Iraanse Volksmojahedin staan en diverse, minder of meer ernstige aantijgingen tegen de organisatie verkondigen, alsmede andere kritische documenten over de organisatie. De officiële websites van de Nationale Raad van Verzet van Iran en van de Iraanse Volksmojahedin werden ook onder de loep genomen. Tenslotte hadden de Vrienden van een Vrij Iran ook toegang tot de vroegere correspondentie tussen Lord Avebury, destijds Voorzitter van de Britse Parlementaire Mensenrechtengroep en de Human Rights Watch, hetgeen de delegatie waardevolle informatie verschafte.

Methodologie van Human Rights Watch

De methodologie die ten grondslag ligt aan het rapport van de Human Rights Watch, werd uitgebreid bekritiseerd door verdedigers van de rechten van de mens, NGO's en vooraanstaande politici. In tientallen brieven hebben zij gewezen op de gebreken ten aanzien hiervan.

De grootste kritiek betrof het feit dat de Human Rights Watch geen gelegenheid geboden had aan de Iraanse Volksmojahedin om te reageren op de aantijgingen vóór de publicatie van het rapport. De Iraanse Volksmojahedin had de Human Rights Watch herhaaldelijk uitgenodigd om haar bases in Irak te bezoeken, maar deze organisatie meende haar rapport te moeten publiceren zonder van de gelegenheid gebruik te maken om onafhankelijk en ter plaatse onderzoek uit te voeren.

De Human Rights Watch negeerde beschikbare informatie, waaronder de bevindingen van onafhankelijke bronnen en gedetailleerde reacties op bepaalde aantijgingen door de Nationale Raad van Verzet van Iran of de Iraanse Volksmojahedin, op aantijgingen van dezelfde personen of in het algemeen van het Iraanse bewind. De organisatie werd eveneens aangesproken op het feit dat zij informatie genegeerd had, die de geloofwaardigheid van de getuigen in twijfel trok. Ook deze informatie was beschikbaar.

De Human Rights Watch koos ervoor om niet naar het standpunt van het Amerikaanse leger en de Coalitiekrachten te vragen, die belast waren met de bescherming en veiligheid van het Kamp Ashraf waar leden van de Iraanse Volksmojahedin verblijven. Vanaf 2003 hebben enkele Amerikaanse instellingen elk lid van de Iraanse Volksmojahedin in het Kamp Ashraf ondervraagd en doorgelicht. Uit dit onderzoek was gebleken dat geen enkel lid banden had met terroristische organisaties of de Amerikaanse wet had geschonden.

Getuigen van de Human Rights Watch

De Human Rights Watch vertrouwde op 12 uren telefoongesprekken met 12 personen, waarvan reeds gebleken was dat zij banden hebben met het Iraanse Ministerie van Inlichtingen. Het wordt algemeen erkend, dat een dergelijk bondig onderzoek ontoereikend is om definitieve conclusies met een dergelijke stelligheid te trekken omtrent aanklachten van deze aard. Uit een overzicht van

de diverse websites die geleid worden door deze personen en hun achterban blijkt namelijk hun actieve betrokkenheid in een campagne tegen de Iraanse Volksmojahedin, waarvan algemeen aangenomen wordt dat deze georganiseerd wordt door het Iraanse Ministerie van Inlichtingen.

Bovendien bemerkte de Vrienden van een Vrij Iran dat de Human Rights Watch verzuimd had om te praten met honderden voormalige leden van de Iraanse Volksmojahedin die thans in Europa verblijven en die een ander beeld scheppen van het leven in de kampen van de Volksmojahedin in Irak. Het is niet bekend hoe de 12 getuigen geselecteerd werden. De Human Rights Watch werd om opheldering gevraagd over dit punt, maar zij heeft het nagelaten om hier antwoord op te geven.

Inhoud van het Rapport

De Vrienden van een Vrij Iran onderzochten de specifieke aantijgingen die in het rapport vermeld werden. Een uiterst belangrijke kwestie was de beschuldiging dat Dhr. Gorbanali Torabi tijdens zijn verhoor aan de gevolgen van marteling in de kampen van de Volksmojahedin bezweken is. De echtgenote en de zus van Dhr. Tobarî ontkenen deze aantijging en zeiden dat hij overleden is aan de gevolgen van een hartaanval. Zij zeiden dat Dhr. Torabi een voormalig politieke gevangene was die jarenlang martelingen ondergaan heeft in Iran, omdat hij de Volksmojahedin steunde.

Een ander door de delegatie onderzocht geval, waren de aantijgingen die geuit werden door Mohammad Hossein Sobhani. Hij zei dat hij acht en een half jaar in eenzame opsluiting doorgebracht heeft. De Vrienden van een Vrij Iran voerden een langdurig gesprek met zijn ex-echtgenote. Zij ontkende dat hij ooit in een gevangenis heeft gezeten en verstreekte de delegatie informatie omtrent zijn banden - via zijn broer - met het Iraanse bewind. De Vrienden van een Vrij Iran verkregen ook informatie uit andere bronnen, waaronder een brief van Massoud Mahmoudi die ook stelde dat Sobhani een agent was van het Iraanse bewind. Dhr. Mahmoudi stond gedurende zeven jaar in contact met agenten van het Iraanse Ministerie van Inlichtingen. De geloofwaardigheid van de aantijging van Dhr. Sobhani werd verder ondermijnd door tegenstrijdigheden in zijn eigen verklaringen aan de Human Rights Watch en aan anderen.

De Vrienden van een Vrij Iran hebben tevens de specifieke aantijgingen

van Mohammad Reza Eskandari en diens echtgenote Tahereh Eskandari (Khorami) nader onderzocht. Zij beweren dat zij door de Volksmojahedin gevangen gehouden werden. De delegatie sprak met Leila Ghanbari, de ex-echtgenote van een andere HRW getuige, Habib Khorami, en de schoonzus van het echtpaar Eskandari. Zij vertelde aan de Vrienden van een Vrij Iran dat ze nooit gevangen hebben gezeten. In tegendeel, toen zij het verzoek ingediend hadden om te mogen vertrekken, heeft de organisatie maatregelen voor hen getroffen om te vertrekken naar het kamp Al-Tash dat onder het toezicht stond van de VN. Onder aandrang van haar ex-echtgenoot, verliet ook Leila Ghanbari de Iraanse Volksmojahedin, maar besliste al snel om terug te keren. Zij getuigde dat in het Kamp Al-Tash agenten van het Iraanse bewind actief probeerden om voormalige leden van de Iraanse Volksmojahedin te werven. De Volksmojahedin verstreekte de delegatie tevens onbetwistbare bewijzen, waaronder brieven van het echtpaar Eskandari en van Habib Khorami waarin zij vroegen om toestemming van de Volksmojahedin om in de vertrekfaciliteiten van de organisatie te mogen blijven, alsmede om financiële steun om vanuit Irak naar Europa te kunnen vertrekken. Deze correspondentie dateert van na hun vertrek uit de organisatie, waardoor niet beweerd kan worden dat deze brieven onder de druk van de Iraanse Volksmojahedin geschreven zouden zijn.

Wat betreft de dood van Dhr. Ahmadi als gevolg van martelingen, spraken de Vrienden van een Vrij Iran met een verantwoordelijke persoon van de Volksmojahedin, die uitlegde hoe Dhr. Ahmadi tijdens een missie door het Iraanse bewind gedood werd. Zijn relaas werd bevestigd door de correspondentie van enkele jaren geleden tussen de Nationale Raad van Verzet van Iran en Amnesty International over de dood als gevolg van het verraad van infiltranten van een aantal leden van de Iraanse Volksmojahedin, waaronder Parviz Ahmadi. Hoewel dit door een gebrek aan stavingsstukken geen concreet bewijs vormt, lijkt het dat de aantijging van de hand geworpen dient te worden.

Tijdens het verblijf van de Vrienden van een Vrij Iran in het Kamp Ashraf, stelde de delegatie vast dat de interne banden binnen de Volksmojahedin volstrekt anders waren dan de relaties die door de Human Rights Watch beschreven werden. De Vrienden van een Vrij Iran kwamen tot de conclusie dat de bewoners van het Kamp Ashraf vastberaden mensen zijn, die er vrijwillig voor gekozen hebben om daar te verblijven en gedreven worden door een streven naar vrijheid en democratie in hun land.

De politieke context

Uit het onderzoek van de Vrienden van een Vrij Iran is gebleken dat er jarenlang een misleidende inlichtingscampagne tegen de Iraanse Volksmojahedin gevoerd wordt door het Iraanse bewind. De delegatie ontdekte verschillende gevallen van vermeende schendingen van mensenrechten door de Iraanse Volksmojahedin, die later onjuist bleken te zijn.

Tenslotte menen de Vrienden van een Vrij Iran dat er voldoende bewijs is om aan te nemen dat het rapport van de Human Rights Watch politieke beweegredenen heeft. Ver buiten de taak van een mensenrechtenorganisatie en verdedigers van een concessiepolitiek, heeft de HRW uitgehaald naar de belangrijkste Iraanse oppositie, waarbij stilzwijgend aanbevolen wordt om de organisatie niet te schrappen van de lijst van terroristische organisaties.

Ten eerste is het volstrekt ongepast voor een niet-gouvernementele organisatie die opkomt voor de verdediging van de rechten van de mens om partij te kiezen in een politiek steekspel en te lobbyen voor de verdediging van een specifieke politiek onder het voorwendsel van de mensenrechten.

Ten tweede hebben de Vrienden van een Vrij Iran ervan afgezien om in te gaan op de politieke aspecten van de kwestie. Maar omdat de HRW aanbeveling van politieke aard is, zijn de Vrienden van een Vrij Iran het oneens met haar aanbeveling en menen zij dat de Iraanse Volksmojahedin van de lijst van terroristische organisaties geschrapt dient te worden.

Recente ontwikkelingen in Iran laten er weinig twijfel over bestaan dat de concessiepolitiek gefaald heeft. De tijd is gekomen om een punt achter de concessiepolitiek te zetten. De voortzetting van deze politiek leidt tot een ramp voor zowel het Iraanse volk als de internationale gemeenschap.

INLEIDING

Op 18 mei 2005 publiceerde de in de Verenigde Staten gevestigde Human Rights Watch (“HRW”) een rapport van 28 pagina’s met als titel: ‘No Exit: Human Rights Abuses Inside the MKO Camps’¹ (“het Rapport”). Het rapport handelt over de Iraanse Volksmohajedin (“de PMOI”), door de HRW beschreven als ‘de MKO’. De PMOI is een lidorganisatie van de Nationale Raad van Verzet van Iran (de “NCRI”); dit is een Iraanse politieke Coalitie, die zich opstelt tegen het huidige bewind in Iran.

De HRW, opgericht in 1978 als Helsinki Watch, is een gerespecteerde, niet-gouvernementele organisatie “...toegewijd aan de bescherming van de rechten van de mens over de gehele wereld”². Daarom was het niet verwonderlijk dat het persbericht van 19 mei 2005 waarin de PMOI als “*obsuur*” bestempeld werd en beschuldigd werd van “... *marteling en langdurige eenzame opsluiting van dissidenten*” en van “... *twee sterfgevallen als gevolg van martelingen tijdens verhoor*” voor opschudding gezorgd had, zowel in internationale mensenrechtenkringen als bij parlementsleden, advocaten, juristen en verbannen Iraanse gemeenschappen over de hele wereld.

Na een nauwkeurig onderzoek van het rapport, gaven een groot aantal politici, juristen en verdedigers van de rechten van de mens uiting van hun bezorgdheid over wat zij beschreven als een onjuiste methodologie van de HRW in de opstelling van het rapport, waardoor volgens hen de bevindingen van het rapport onbetrouwbaar zijn. Daarnaast was men verontrust over de onverwachte politieke strekking van het rapport.

Gelet op de ernst van de kwestie besloten de Vrienden van een Vrij Iran (“FOFI”) hun eigen onafhankelijke onderzoek uit te voeren naar de aantijgingen die in dit rapport vermeld werden. In het kader van dit onderzoek werd onder andere een delegatie³ naar de hoofdbasis van de PMOI in Irak, het Kamp Ashraf, gestuurd. Deze basis was de locatie waar het merendeel van de in het rapport vermelde vermeende schendingen plaatsgevonden zouden hebben.

De resultaten van het door de FOFI uitgevoerde onderzoek worden in dit verslag uiteengezet. Het onderhavige verslag is verdeeld in drie onderdelen. Deel I handelt over de door de FOFI toegepaste onderzoeksmethode, een beknopte achtergrond van de PMOI en het Kamp Ashraf en een overzicht van gelijkaardige

aantijgingen die in het verleden geuit werden tegen de PMOI. Deel II handelt over de bevindingen van de FOFI delegatie na verblijf in het Kamp Ashraf. Deel III beschrijft de onderzoeksmethodologie van de HRW en de wereldwijde reactie op het rapport.

Wij hopen dat de lezers op grond van dit verslag een weloverwogen beslissing kunnen nemen over de waarheid of onwaarheid van de in het rapport tegen de PMOI geuite aantijgingen en een groter inzicht krijgen in de lang slepende confrontatie tussen de PMOI en het Iraanse bewind.

DEEL I
OVERZICHT

OVERZICHT

Methodologie

Met het oog op de talrijke toe te passen methoden en dus de uitvoeringswijze van haar onderzoek, heeft de FOFI de bewuste keuze gemaakt om zoveel mogelijk bronnen van relevante informatie in beschouwing te nemen binnen de mogelijkheden van haar middelen. Het FOFI onderzoek nam kort na de publicatie van het rapport een aanvang en omvatte een gedetailleerd onderzoek van de informatie, verzameld uit de hieronder beschreven bronnen.

World Wide Web – De FOFI bestudeerde websites die kritiek uiten op de PMOI⁴ en die diverse minder of meer ernstige aantijgingen verkondigen over de organisatie, waaronder gelijksoortige beschuldigingen als die in het rapport genoemd worden. De officiële websites van de NCRI en de PMOI⁵ werden eveneens doorgelicht. Er werd ook onderzoek verricht met zoekmotoren op het Internet naar de namen van de getuigen die in het rapport vermeld worden. Hierdoor kwamen er verklaringen van deze getuigen boven tafel over de kwesties waar zij in het rapport naar verwijzen.

Literatuur – Er werden diverse literatuurbronnen geraadpleegd. In sommige documenten werd kritiek geuit tegen de PMOI, in andere werd de PMOI ondersteund. In andere documenten, waaronder stukken die in het verleden aan Europese parlementsleden uitgereikt werden, werden door de getuigen van het HRW rapport details verstrekt over de in het rapport genoemde aantijgingen, alsmede andere kritiek over de PMOI. Tevens werden er afschriften van publicaties van de NCRI en de PMOI in het algemeen, alsmede stukken over de achtergronden van de door de HRW getuigen en hun beweringen onderzocht. Ander materiaal bestond uit stukken van derden, zoals parlementsleden en politieke analisten. Aldus werd bijvoorbeeld de uitgebreide correspondentie onderzocht van de afgelopen tien jaar tussen Lord Eric Avebury, destijds Voorzitter van de Britse Parlementaire Mensenrechtengroep, en de HRW over vroegere aantijgingen tegen de PMOI die overeenkomen met de huidige beschuldigingen in het rapport.

Inspectie van het Kamp Ashraf – Om een onpartijdig en volledig onderzoek te kunnen uitvoeren naar de in het rapport vermelde vermeende schendingen door de PMOI en om vast te stellen of er al dan niet enig bewijsmateriaal bestaat om deze beschuldigingen te staven, vond de FOFI dat het van wezenlijk belang was om een delegatie naar het Kamp Ashraf te sturen. Een dergelijk bezoek zou de delegatie in staat stellen om gesprekken onder vier ogen te voeren met personeelsleden van de PMOI en tevens het Kamp Ashraf in het algemeen te inspecteren, in het bijzonder de plaatsen waar de vermeende schendingen plaatsgevonden zouden hebben. Eenmaal in het Kamp Ashraf werden alle plaatsen die in het middelpunt van de aantijgingen stonden onaangekondigd geïnspecteerd. De FOFI delegatie had volledige, onbelemmerde en onbeperkte toegang tot het Kamp Ashraf en de faciliteiten daarvan.

De FOFI delegatie verbleef vijf dagen in het Kamp Ashraf en voerde uitgebreide gesprekken met 19 personen, die ofwel familieleden waren van de getuigen die in het rapport genoemd worden, ofwel de getuigen persoonlijk goed kenden en dus in staat waren om informatie uit de eerste hand te verstrekken over hen en hun verklaringen. Alle vraaggesprekken werden in het Engels of in het Farsi gevoerd naargelang de taalvaardigheden van de ondervraagde personen. Alle vraaggesprekken werden gevoerd in bungalow 48 van Hotel Iran⁶ in het Kamp Ashraf.

Tijdens het verblijf in het Kamp Ashraf had de delegatie onbeperkte bewegingsvrijheid ten aanzien van alle bewoners en had zij dus de mogelijkheid te spreken met honderden willekeurige PMOI personeelsleden.

Presentatie van de Iraanse Volksmojabedin

De PMOI is een Iraanse politieke organisatie, opgericht in 1965 door een kleine groep intellectuelen onder leiding van Muhammed Hanifnejad. Destijds kon men de Iraanse oppositiegroepen onderverdelen in drie categorieën: nationalisten, marxisten en fundamentalisten. Hanifnejad bood iets nieuws: een moderne, democratische interpretatie van de Islam met een onbetwistbaar, nationalistisch politiek perspectief.⁷

De PMOI werd opgericht uit verzet tegen de toenemende corruptie en het despotische bewind van de Sjah van Iran. Als lidorganisatie van de NCRI, onderschrijft de PMOI het Vrijheidshandvest van de NCRI dat opgesteld werd in 1995. *“De vrijheid van geloof, meningsuiting en pers dient volledig te zijn. Elke vorm van censuur of controle op geloofsovertuigingen zullen verboden zijn... Algemene verkiezingen en stemmingen zullen de basis vormen van de wettigheid van de regering.”* De PMOI pleit eveneens voor een vrij marktsysteem.⁸

De PMOI geloofde en blijft geloven dat verkiezingen en openbare stemming de exclusieve indicatoren zijn van politieke wettigheid en dat het menselijke recht op vrijheid de stempel is en garant staat voor daadwerkelijke sociale vooruitgang⁹. Zo ook onderschrijft de PMOI als lidorganisatie van de NCRI *“alle rechten en vrijheden bepaald in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en samenhangende internationale overeenkomsten”*, terwijl de verkozen voorzitter van de NCRI verklaarde: *“In een Iran zonder onderdrukking van de mollahs pleiten wij voor de afschaffing van de doodstraf en de afschaffing van alle soorten barbaarse straffen. Wij herhalen onze verbintenis tot het Verdrag tegen Martelingen, de Internationale Humanitaire Wet en het Verdrag inzake de Afschaffing van alle vormen van Discriminatie tegen Vrouwen”*.¹⁰

Wegens een meedogenloze strafexpeditie tegen de organisatie door de Geheime Dienst van de Sjah in de vroege jaren '70, met als gevolg de executie van nagenoeg alle leiders van de PMOI en de oprichters, evenals de gevangenneming van een groot deel van haar leden, bleef de PMOI achter zonder enige serieuze organisatorische structuur. Maar dankzij haar streven naar een moderne en progressieve interpretatie van de Islam, verschaftte de PMOI ideologische inspiratie voor miljoenen Iraniërs die door hun landelijke protest uiteindelijk de Sjah van Iran in 1979 ten val brachten.

Na de revolutie begon Massoud Rajavi, destijds Algemeen Secretaris van de PMOI samen met andere oud-leden die allen kort voor de revolutie vrijgelaten werden, aan de herstructurering van de organisatie. De PMOI vond zichzelf echter al snel in een directe strijd tegen de strijdkrachten van Ayatollah Khomeini en zijn bewind. Ayatollah Khomeini, de ‘valiy-e-faqih’ of Allerhoogste Leider zag zichzelf als de plaatsvervanger van God op aarde.

De geschillen met Khomeini dateren uit de jaren ‘70 en vloeien voort uit de oppositie tegen wat vandaag bekend staat als Islamitisch Fundamentalisme. Hoewel de PMOI haar ideologie net als Khomeini ontleent aan de Islam, gelooft de PMOI in tegenstelling tot Khomeini en zijn aanhangers, in vrijheid, tolerantie en democratische waarden¹¹ Zij pleit ook voor de scheiding van kerk en staat.

Na de revolutie wenste de PMOI een democratische en niet-geestelijke regering, waarmee zij zich lijnrecht tegenover het Iraanse bewind opstelde. Het Iraanse bewind introduceerde uiteindelijk een islamitisch fundamentalistische en dus ondemocratische grondwet, gebaseerd op het beginsel van de ‘velayat-e-faqih’ (absolute suprematie van de geestelijke wetten). De PMOI verzette zich tegen deze grondwet en stemde er niet voor.

In een openbaar rapport van december 1984 over de PMOI, schreef het Amerikaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken het volgende:

“De Mojahedin hebben het bewind van Khomeini nooit aanvaard als een geschikte Islamitische regering. Toen Khomeini aan de macht kwam, deden de Mojahedin een oproep om de revolutie voor te zetten, maar zeiden dat ze uitsluitend binnen het wettelijke kader van het nieuwe bewind verandering zouden nastreven... De Mojahedin namen ook actief deel aan het nationaal debat inzake de structuur van het nieuwe Islamitische bewind. De Mojahedin streefden, tevergeefs, naar een vrij verkozen constituerende vergadering voor de opstelling van een grondwet.

Gelijktijdig deden de Mojahedin een poging tot politieke participatie door de deelname van de Mojahedin leider Massoud Rajavi aan de presidentsverkiezingen van januari 1980. Rajavi werd gedwongen zich terug te trekken toen Ayatollah Khomeini besliste dat alleen uit kandidaten gekozen kon worden die de grondwet via het referendum van december ondersteund hadden, welk referendum de Mojahedin geboycot hadden...

In de vroege zomer van 1980 hielden de Mojahedin meerdere bijeenkomsten van meer dan 150.000 mensen. Rajavi beloofde de strijd voort te zetten tegen de fundamentalistische dominantie. Op 25 juni reageerde Khomeini met een ingrijpende verklaring tegen de Mojahedin door te verkondigen dat hun activiteiten de revolutie zouden ontwrichten en de deur weer open zouden zetten voor de ‘Amerikaanse Dominantie’.

Het Brits Ministerie van Buitenlandse Zaken nam gelijksoortige standpunten in ten aanzien van de strijd tussen de PMOI en het toenmalige Iraanse bewind. Dit ministerie verklaarde:

“De MKO (PMOI) had een voornaam rol in de revolutie en was de twee daarop volgende jaren een belangrijk element in de interne machtsstrijd. Zij boycotten het referendum omtrent de grondwet van de Islamitische Republiek en Rajavi werd gedwongen zich als presidentskandidaat van de Republiek terug te trekken toen Khomeini verklaarde dat alleen personen die voor de grondwet gestemd hadden aan de verkiezingen konden deelnemen. Rajavi deed mee aan de verkiezing van de Majlis (Iraans Parlement) in 1980, maar werd niet gekozen – hoogst waarschijnlijk wegens geknoei met de verkiezingsresultaten”¹²

Geprikkeld door de door de PMOI ingenomen positie tegen zijn bewind en ongerust over de groeiende populariteit van de PMOI, gaf Khomeini het bevel tot een meedogenloze strafcampagne tegen de PMOI en haar aanhangers. In zijn boek ‘De Iraanse Mojahedin’, dat in het rapport aangehaald wordt, getuigde Ervand Abrahamian, een criticus van de PMOI, van deze strafcampagne:

“De Hezbollah, zonder twijfel hiertoe gedreven door de IRP (Islamitische Republikeinse Partij) voerde oorlog tegen de Mojahedin (PMOI). Ze vielen niet alleen de kantoren van de Mojahedin aan, maar ook drukpersen en verstoorden bijeenkomsten in Teheran, Rasht, Gorgan, Hamadan, Mianeh, Mashad, Shiraz, Isfahan, Kermanshah, Khomein, Malayer en Qiyamshahr (Shahi). Deze aanvallen kostten drie doden en meer dan 1000 gewonden. Bij de aanval op de bijeenkomst van Teheran, waaraan meer dan 200.000 mensen deelnamen, werden drieëntwintig Mojahedin sympathisanten ernstig gewond.”¹³

Shaul Bakhash, professor in de geschiedenis aan de George Mason

Universiteit in Virginia en Midden-Oosten specialist, alsmede adviseur van het Amerikaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken, voegde hieraan toe:

“In februari 1980 werden 60.000 exemplaren van de ‘Mojahed’ in beslag genomen en verbrand. In Mashad, Shiraz, Qa’emshahr, Sari en talrijke andere kleine steden werden de hoofdkwartieren van de Mojahedin, studentenverenigingen en meetings aangevallen en geplunderd. Aangezien de Mojahedin bijeenkomsten vaak veel volk op de been brachten, liepen deze aanvallen dikwijls uit op een enorm strijdgewoel. In april raakten circa 700 mensen gewond bij de aanval op de hoofdkwartieren van de Mojahedin in Qa’emshahr en 400 in Mashad. Tien leden van de organisatie verloren het leven in confrontaties tussen februari en juni 1980.”¹⁴

In antwoord op een brief van PMOI aanhangers in augustus 1980, klagend over de strafcampagne, schreef Mollah Allameh, hoofd van de Revolutionaire Rechtbank in Bam in het zuiden van Iran:

“Volgens het besluit van Imam Khomeini zijn de Mojahedin van Iran ongelovigen en erger dan godslasteraars... Zij hebben geen recht om te leven.”¹⁵

Het keerpunt in de strijd tussen de PMOI en het Iraanse bewind vond plaats op 20 juni 1981, toen de PMOI aanspoorde tot een protestactie ter verzet tegen de strafcampagne van het Iraanse bewind en om op te roepen voor politieke vrijheid en de vrijlating van duizenden politieke gevangenen. Over deze doorslaggevende dag vertelde Ervand Abrahamian:

“...in vele steden verschenen enorme mensenmenigten, vooral in Teheran, Tabriz, Rasht, Amol, Qiyamshahr, Gorgan, Babolsar, Zanzan, Karaj, Arak, Isfahan, Birjand, Ahwaz en Kerman. De betoging in Teheran bracht niet minder dan 500.000 vastberaden mensen bijeen. Waarschuwingen tegen betogingen werden constant op de radio en televisie omgeroepen. Aanhangers van de regering raadden de mensen aan thuis te blijven: de Organisatie van Nabavi van de Mojaheds van de Islamitische Revolutie smeekte de Iraanse jeugd bijvoorbeeld om hun levens niet te verspillen in het belang van ‘liberalisme en kapitalisme’. Vooraanstaande geestelijken verklaarden dat betogers, ongeacht hun leeftijd, behandeld zouden worden als ‘vijanden van God’ en bijgevolg ter plekke gedood zouden worden. De Hezbollah waren gewapend

en per vrachtwagens aangevoerd om de hoofdstraten af te sluiten. Pasdars [Revolutionaire Garde] hadden de opdracht te schieten. Vijftig personen werden gedood, 200 gewond en 1000 gearresteerd alleen al in de buurt van de Teheraanse Universiteit. Dit overtrof de meeste straatconfrontaties van de Islamitische Revolutie. De directeur van de Evin Gevangenis kondigde met veel ophef aan dat schietende troepen drieëntwintig betogers hadden doodgeschoten, inclusief een aantal jonge meisjes. Het terreurbewind was begonnen.”¹⁶

In een rapport van 1987 voegde Amnesty International hieraan toe:

“Hoewel haar eigen telling (d.w.z. van Amnesty) inzake het aantal executies verre van volledig is, werden er in de zes maanden tussen juli en december 1981 2444 executies geregistreerd... In de vroege jaren '80 verzamelde Amnesty International gedetailleerde informatie over massa-executies en registreerde een aantal gevallen van executies van minderjarigen wegens politieke misdrijven in de Islamitische Republiek van Iran. Amnesty ontving ook meldingen over de executie in 1981 en 1982 van jongeren, waarvan sommigen slechts 11 jaar waren. Amnesty International ontving ook meldingen van de executie van zwangere vrouwen.”¹⁷

Sindsdien werden leden en aanhangers van de PMOI de hoofdslachtoffers van mensenrechtenschendingen in Iran. Tienduizenden aanhangers werden door het Iraanse bewind geëxecuteerd, inclusief 30.000 politieke gevangenen die in de paar maanden tussen de zomer en de herfst 1988 werden geëxecuteerd na een fatwa uitgevaardigd door Ayatollah Khomeini tegen de PMOI. De fatwa verkondigde onder andere het volgende:

“Aangezien de Monafeqin (Mojahedin) niet geloven in de Islam en hun woorden bedrog en schijnheiligheid verspreiden... is besloten dat de personen die over het hele land gevangen zitten en trouw blijven aan de principes van de Monefaqin oorlog voeren tegen God en tot de dood veroordeeld worden... Het is kortzichtig genade te kennen voor degenen, die tegen God oorlog voeren. De vastberadenheid waarmee de Islam de vijanden van God behandelt, behoort tot de onaanvechtbare principes van de islamitische staat. Ik hoop dat u, met uw revolutionaire geestdrift en wraak ten opzichte van de vijanden van de Islam, de voldoening van de Almachtige God zult krijgen. Besluitvoerders mogen niet aarzelen, noch enige twijfel tonen of bezorgd zijn

*om details. Ze moeten proberen 'zo meedogenloos mogelijk te zijn ten opzichte van ongelovigen'.*¹⁸

De PMOI beweert dat in de afgelopen 25 jaar het Iraanse bewind meer dan 120.000 politieke gevangenen heeft geëxecuteerd, de meeste van hen leden van de PMOI. Ze hebben ook een boek gepubliceerd met namen en persoonlijke gegevens van meer dan 21.600 ter dood gebrachte mensen. In een briefing over Iran verklaarde Amnesty International dat in de periode tussen 1981 en 1982 alleen al “... duizenden leden van de Iraanse Volksmojahedin geëxecuteerd werden.”¹⁹

De PMOI leden en aanhangers die niet gearresteerd of geëxecuteerd werden, werden gedwongen tot ballingschap. De meerderheid van hen vertrok naar Parijs.

In 1986, vertrok Massoud Rajavi met enkele PMOI leden naar Irak, nadat ze door de regering van Jacques Chirac onder druk gezet waren om het land te verlaten. Dit was het resultaat van afspraken tussen de Franse regering en het Iraanse bewind om Franse gijzelaars, die in Libanon door agenten van het Iraanse bewind vastgehouden werden, te bevrijden.

Voormalig Frans diplomaat Eric Rouleau werd in 1986 naar Teheran gezonden voor een geheime vierdaagse missie om te onderhandelen over de vrijheid van de Franse gijzelaars in Libanon en besprak de zaak met Mohsen Rafiqdoust, destijds Minister van de Iraanse Revolutionaire Garde. Rouleau verhaalt uitvoerig hoe na een akkoord met het bewind van de mollahs en slechts enkele uren voordat hij naar Libanon zou vliegen om de gijzelaars te ontvangen die vrijgelaten zouden worden, Rafiqdoust “plotseling de overeenkomst verbrak.”²⁰

Men vertelde aan Rouleau dat hij zijn tijd verdeed door met Rafiqdoust te onderhandelen, omdat “er mensen van uw oppositie in de kamer hiernaast zitten die zeggen dat ze bereid zijn vijf gevangenen vrij te laten (die het Iraanse bewind van Frankrijk wilde) en in plaats van één miljard bereid waren twee miljard dollar te betalen en de leiders van de Iraanse oppositie te verbannen of zelfs te arresteren... Uiteindelijk was het de regering van Chirac die de gijzelaars vrij kreeg.”²¹

In verband met het vertrek van de PMOI naar Irak, verklaarde Mohammad Mohaddessin, Voorzitter van het Comité van Buitenlandse Zaken van de NCRI:

“Hoewel de druk van de Franse regering op het Iraanse Verzet om Frankrijk te verlaten al meer dan een jaar bezig was, besloot Rajavi uitsluitend naar Irak te vertrekken als hij verzekerd kon zijn van de onafhankelijkheid van het Verzet en zonder inmenging van de Iraakse regering in zijn zaken. Als tegenprestatie zou het Verzet zich in geen enkel geval bemoeien met interne Iraakse kwesties...

Het vertrek van het Verzet naar Irak in 1986 vond plaats in een tijd dat gebiedsindeling enorm verschilde van de situatie na de invasie van Irak in Koeweit en de Golfoorlog van 1991. Destijds hadden alle Europese landen en de Verenigde Staten nauwe banden met de Iraakse overheid... Met een bijzonder realistisch spectrum dat het Iraanse bewind Irak militair zou overwinnen en het land zou bezetten, deden Arabische landen in de regio en Westerse machten hun uiterste best om zo'n rampzalig resultaat van de oorlog te vermijden, hetgeen duidelijk geleden zou hebben tot een snelle groei van het Islamitische fundamentalisme in het hele Midden-Oosten en Noord-Afrika.”²²

Senator Robert Torricelli voegde hieraan toe,

“Ik denk dat het eenvoudige feit dat de Volksmojahedin krijgsmachten in Irak gebaseerd heeft, haar niet minder legitiem of doeltreffend maakt. De Volksmojahedin is gebaseerd in Irak omdat zij nergens anders naar toekan en omdat het in de nabijheid van Iran moet blijven... Het is een eenvoudig gevolg van geografische en politieke realiteiten.”²³

In juni 1987 werd de oprichting van het Nationaal Bevrijdingsleger van Iran (het NLA) aangekondigd. Haar doel was het verschaffen van steun aan het Iraanse volk in zijn poging veranderingen te brengen in Iran.

De PMOI voerde aan dat het uitsluitend de wapens opgenomen had als laatste uitvlucht en alleen nadat elke mogelijkheid voor politieke deelname definitief verloren was gegaan. In een interview met ‘L’Unité’, in Parijs op 1 januari 1984, verklaarde Massoud Rajavi:

“...de Islam die wij belijden vergeeft geen bloedvergieten. We hebben nooit confrontatie en geweld uitgelokt, noch begroet. Om dit uit te leggen ben ik zo vrij om via u een boodschap over te brengen aan Khomeini... Mijn boodschap

luidt als volgt: Als Khomeini bereid is werkelijk vrije verkiezingen te houden dan keer ik onmiddellijk terug naar mijn vaderland. De Mojahedin zullen hun wapens neerleggen om deel te nemen aan zulke verkiezingen. Wij vrezen het resultaat niet, wat dat ook moge zijn.

Voordat de gewapende strijd begon, hebben wij geprobeerd alle wettelijke middelen te gebruiken om aan de politiek deel te nemen, maar de onderdrukking dwong ons ertoe de wapens op te nemen. Als Khomeini slechts de helft of een derde van de vrijheden waar de Fransen van genieten, toegestaan had, zouden we vast en zeker een democratische overwinning behaald hebben.”

De aanwezigheid van de PMOI in Irak werd na de crisis in Koeweit een noodzaak voor de organisatie. Hoewel de neutraliteit van de PMOI in de oorlog erkend was, veranderde de crisis volledig het geopolitieke landschap van de regio. Met de invasie van Koeweit nam Irak de plaats van Iran over als voornaamste boosdoener van de regio.

De meer recente oorlog in Irak veranderde echter de omstandigheden van de PMOI. Hoewel de organisatie haar neutraliteit reeds vóór de oorlog aangekondigd had²⁴, leidde een overeenkomst van het Iraanse bewind met de Verenigde Staten en Groot-Brittannië tot de bombardering van de basiskampen van de PMOI. The Wall Street Journal meldde:

“De ontmanteling van de Iraanse oppositiekrachten in Irak [PMOI]... vloeit voort uit een Amerikaanse garantie, die voor de start van de vijandigheden overgebracht werd aan de Iraanse leiders, dat de groepering getroffen zou worden door Britse en Amerikaanse troepen als Iran zich buiten de gevechten zou houden, aldus Amerikaanse leiders...”

Maar de Nationale Veiligheidsadviseur Condeleeza Rice en minister Colin Powell hielden vol dat Teheran overtuigd zou kunnen worden neutraal te blijven ten opzichte van de Amerikaanse invasie bij hun burens, zeker als zij zouden weten dat de MEK [PMOI] aangevallen zou worden en voortaan Iran niet meer lastig zou vallen, legde de leider uit.”²⁵

In de nasleep van de oorlog in Irak, rond 15 april 2003, tekenden de Coalitiekrachten een overeenkomst van “wederzijds begrip en coördinatie” met de

PMOI in Irak. Deze overeenkomst werd oorspronkelijk aangekondigd door Brig. Gen. Vincent Brooks, woordvoerder van het Amerikaans Centraal Commando in Doha en later bevestigd door andere Amerikaanse leiders, inclusief de Amerikaanse minister in zijn persbericht van 2 mei 2003. Krachtens deze overeenkomst kreeg de PMOI toestemming om haar wapens te behouden en zichzelf te verdedigen tegen aanvallen van het Iraanse bewind en haar agenten..²⁶

Nadat de overeenkomst van *“wederzijds begrip en coördinatie”* afgesloten was, gingen de onderhandelingen verder tussen de PMOI en de bevelhebbers van de Coalitie. Op 10 mei 2003 werd aangekondigd dat de partijen tot een overeenkomst gekomen waren waarbij de PMOI vrijwillig haar wapens zou overdragen en zich zou gaan hergroeperen.

Generaal Ray Odierno, bevelhebber van de vierde infanterie van het Amerikaanse leger zei tijdens de aankondiging van deze overeenkomst, dat het personeel van de PMOI in één kamp verzameld zou worden en dat hun uitrustingen in een ander kamp opgeslagen zouden worden. Generaal Odierno zei na de overeenkomst dat de PMOI belang leek te hechten aan de democratie in Iran en dat haar samenwerking met de Coalitiekrachten een herziening van haar “terroristische” status met zich mee zou moeten brengen. Het Frans Persagentschap citeerde hem als volgt:

“Ik zou zeggen dat elke organisatie die haar uitrusting aan de Coalitiekrachten overgedragen heeft, duidelijk met ons samenwerkt, en ik geloof dat dit moet leiden tot een heroverweging om te bezien of zij nog steeds een terroristische organisatie is of niet.”²⁷

In juli 2004, na een grondige toetsing van 16 maanden van de leden en de activiteiten van de PMOI in Irak, erkende de Multinationale Macht van Irak en later de Amerikaanse regering officieel de leden van de PMOI als “beschermden personen” onder het Vierde Verdrag van Genève. Verder vonden zij geen enkele grondslag om welke aanklachten dan ook aan te voeren tegen de leden van de PMOI.²⁸

Tegenwoordig wordt de PMOI geleid door Mevr. Seddigh Hosseini. Zij werd gekozen voor een tweejarige termijn als Algemeen Secretaris van de organisatie tijdens het tweejaarlijkse Congres in september 2005. Zij volgde Mevr. Mojgan Parsai op, wier mandaat na de oorlog met twee jaar verlengd werd, daar het vanwege de omstandigheden onmogelijk was om het Congres te houden.

Presentatie van het Kamp Ashraf

Vóór de recente oorlog bezat de PMOI talrijke basiskampen aan de Iraakse zijde van de Iraaks-Iraanse grens. Na de overeenkomst van wederzijds begrip en coördinatie met de Coalitiekrachten op 10 mei 2003, stemde de PMOI echter erin toe om al haar personeelsleden te plaatsen in het grootste van deze kampen, het Kamp Ashraf.

Het Kamp Ashraf of Ashraf City, zoals de bewoners het Kamp noemen, bevindt zich ten noorden van de Iraakse stad Alkhalis, op bijna 100 km van de Iraakse hoofdstad Bagdad. Het bestaat uit een complex van straten en gebouwen. Het bevat alle soorten educatieve, sociale en sportieve voorzieningen. Met inbegrip van vier Olympische zwembaden, een winkelcentrum, een dierentuin, een park, een universiteit, een groot voetbalterrein, een “terrorisme-museum” over de aanvallen op de PMOI en haar leden door het Iraanse bewind, een “museum van martelaren”, een moskee en zelfs een kerkhof. Wegens haar grootte en om doeltreffend te functioneren, heeft het Kamp Ashraf ook winkels en bakkerijen, een benzinstation en een eigen verkeerspolitie. Het Kamp Ashraf heeft zelfs een eigen frisdrankenfabriek, waar elke dag duizenden flessen “Ashraf Cola” geproduceerd worden.

Het Kamp Ashraf is een vestiging die men niet zou verwachten in het midden van de Iraakse woestijn. De Britse journaliste Christine Aziz bezocht het Kamp Ashraf en schreef:

“Ashraf is een keurig geordende plaats van ruim 20 vierkante kilometer. Op het eerste gezicht is het eerder een vakantieverblijf dan een militaire basis. Eucalyptusbomen langs de wegen, tuinierende mannen en vrouwen... en de geur van vers gebakken brood van de bakkerij.”²⁹

Na een bezoek aan het Kamp Ashraf in 1996 schreef Douglas Jehl van de New York Times:

“In deze Iraakse enclave zijn de verkeersborden in Perzisch geschreven en de soldaten bewijzen niet eer aan de Iraakse president Saddam Hussein, maar aan een Iraanse vrouw die zij Maryam noemen [Marayam Rajavi, de verkozen presidente van de NCRI]... Op de kaart ligt het Kamp Ashraf in Irak op bijna 100 km ten noorden van Bagdad. Maar een betere omschrijving

zou de militaire hoofdkwartieren van het verbannen Iran zijn en een plaats op zich. Het uitgestrekte kamp is de thuishaven van de leiders van het Nationaal Bevrijdingsleger, een formidabele Iraanse oppositiemacht... Het werd circa tien jaar geleden gebouwd op een dorre en onvruchtbare vlakte. Het leger telt thans ongeveer 30.000 mensen en is in alle opzichten de best bewapende oppositiegroep buiten de grenzen van welk land ook. In 1988, dankzij invallen tot diep in Iran gedurende de laatste maanden van het acht jaar durende conflict tussen Irak en Iran, bemachtigde het wapens ter waarde van ongeveer 2 miljard dollar... ”³⁰

Douglas Jehl omschreef tevens de vooraanstaande rol van vrouwelijke soldaten als één van de bijzondere eigenschappen van de NLA.

In een meer recent artikel beschrijft de Los Angeles Time het Kamp Ashraf als volgt:

“De MEK leden hebben een bruisende, idyllische stad gebouwd met minidorpjes in kazernestijl die in hun eigen behoeften voorzien, eetgelegenheden, recreatievoorzieningen en netjes onderhouden tuinen. Het Kamp Ashraf heeft een eigen zwembad, bibliotheek, monument voor oorlogsvrijdigers en een museum waar bezoekers video’s kunnen bekijken over de wreedheden van het Iraanse bewind... Wat hun typische kenmerken ook mogen zijn, de MEK leden bouwen tevens aan progressief beleid en een politiek ethos, dat ongewoon is in de wereld en zeker in het Midden-Oosten. Het zijn fervente feministen. 30% Van de soldaten zijn vrouwen en zij zijn oververtegenwoordigd in politieke en militaire leidinggevende posities... Ver van het lawaai, verkeersopstoppingen en de dagelijkse angst die in Bagdad heerst, voelt het Kamp Ashraf als een landelijke haven van rust. Eerder deze week was het hele kamp gemobiliseerd voor een luidruchtige viering van Rode Woensdag, een islamitische vakantie die vooruitloopt op het Iraanse Nieuwjaar.”³¹

Achtergrond over de misleidende voorlichting van het Iraans Ministerie van Inlichtingen & Veiligheid (MOIS)

In de loop van het onderzoek omtrent de in het rapport vermelde aantijgingen en na onderzoek van diverse documenten en websites, merkte de FOFI dat deze zaak veel complexer was dan men in het begin dacht en dat de ernstige beweringen tegen de PMOI verder reikten dan de draagwijdte van de beweringen in het Rapport. Ongeacht of de aantijgingen van het rapport waar zijn of niet, bleek al snel dat ze deel uitmaakten van een langdurig politiek geschil tussen de PMOI en het Iraanse bewind. Er werd daarom besloten dat een onderzoek naar deze uitgebreide context of achtergrond een wezenlijk onderdeel moest vormen om de in het rapport beschreven beweringen evenwichtig te kunnen beoordelen.

Verder onderzoek toonde aan dat volgens onafhankelijke waarnemers, het Iraanse bewind via het Ministerie van Inlichtingen en Veiligheid (“het MOIS”), een langdurige en subtiele misleidende inlichtingscampagne was gestart tegen de PMOI met als doel om de organisatie in Iran, en nog belangrijker, bij de Internationale Gemeenschap, in diskrediet te brengen. Daarom wordt in dit hoofdstuk kort ingegaan op de terroristische activiteiten van het MOIS tegen de PMOI tijdens de afgelopen 15 jaar en op specifieke voorbeelden van haar misleidende inlichtingscampagne. In het bijzonder worden in dit hoofdstuk een aantal specifieke beweringen tegen de MPOI onder de loep genomen, die door sommigen op het eerste gezicht als waarheden aangenomen worden, maar die bij nader onderzoek voort blijken te vloeien uit de propagandacampagnes van het Iraanse bewind en het MOIS.

Het Iraanse bewind blijft als natie de meest actieve ondersteuner van het terrorisme. Haar Islamitische Revolutionaire Garde (de “IRGC”) en het MOIS zijn betrokken in het plannen en ondersteunen van terroristische acties en blijven allerlei groepen aansporen tot terrorisme om hun doelen na te streven.³²

In een boek uit 1996 beschreef de Britse Parlementaire Mensenrechtengroep enkele van deze terroristische acties van het Iraanse bewind, en concentreerde zich in het bijzonder op terroristische moorden door Iraanse agenten.³³ Hierin staat vermeld dat het Iraanse bewind tussen 1979 en 1996:

“...meer dan 150 moordaanslagen op in het buitenland verblijvende Iraanse dissidenten pleegden en dat andere terroristische aanslagen uitgevoerd werden in 21 landen. Bijna 350 mensen werden gedood of gewond bij deze aanvallen...”³⁴

De Britse Parlementaire Mensenrechtengroep, in hun beschrijving over de wijze waarop verschillende Ministeries van het Iraanse bewind, inclusief het MOIS, samenwerken om moordaanslagen te plannen en uit te voeren en de methodes die zij aanwenden om informatie in te winnen en in de buurt van hun slachtoffers te geraken, verklaarde dat:

“Een andere methode is het gebruik van een klein aantal overlopers die in bepaalde stadia met de oppositieorganisaties en verzetsmensen samenwerkten. Deze personen konden door hun geringe of niet bestaande motivatie om de strijd voort te zetten en hun principes te behouden, later door het Iraanse bewind omgekocht worden. Tot op heden, hebben deze personen de terroristen van het bewind in Europa van de meest gedetailleerde inlichtingen en politieke diensten voorzien. Naast het verschaffen van informatie over moorddoelen op het bewind, bereiden zij de politieke grond van de moorden op dissidenten voor door het verspreiden van propaganda tegen personen of organisaties waar ze vroeger mee samenwerkten, door ze in een kwaad daglicht te stellen en te verkondigen dat ze slechter zijn dan het heersende bewind.”³⁵

De Iraanse Ambassade in Bonn is het centrum van de leiding van de terroristische activiteiten van het Iraanse bewind in heel Europa. Het is het verzamelcentrum van informatie over personen die voor moord in aanmerking komen, activiteiten van Iraanse dissidenten en de organisatie van moordaanslagen.³⁶ Op 18 september 1992 bijvoorbeeld kwamen kort voor middernacht twee beroepsmoordenaars binnen in het Griekse restaurant Mykonos in de voorstad Wilmersdorf ten Westen van Berlijn en openden met een machinegeweer en een handgeweer het vuur, waarbij vier leden van een Iraans Koerdische dissidentengroep gedood werden.³⁷ De betrokkenheid van het MOIS in deze gewelddadige moordaanslag werd bevestigd toen in maart 1996 de Duitse juridische autoriteiten een aanhoudingsbevel uitvaardigden voor de arrestatie van de MOIS leider Ali Fallahian voor zijn verwikkeling in de moorden van Mykonos. Het Bureau van de Federale Openbare Aanklager in Karlsruhe beschreef hoe enkele weken vóór de terroristische aanval, Fallahian in een interview op de Iraanse televisie verklaard had dat het MOIS de groep van de vermoorde slachtoffers op het oog had en dat ze hen zouden vervolgen in Iran en in het buitenland.³⁸

Belangrijke moorden door het MOIS van NCRI leiders in het hart van Europa waren onder andere de moord op Dr. Kazem Rajavi in Genève op 24 april 1990³⁹, Mohammad Hossein Naghdi in Rome op 16 maart 1993⁴⁰ en Zahra Rajabi en Abdul Ali Moradi in Istanbul op 20 februari 1996.⁴¹

Duitse & Nederlandse Inlichtingendiensten

De activiteiten van het MOIS in Duitsland werden bevestigd door de jaarverslagen van het Duitse Bureau ter Beveiliging van de Grondwet van 1999, 2001 en 2005. In deze verslagen werd gemeld dat het MOIS in Duitsland actief geweest was. In het jaarverslag over 2001 meldde het Duitse Bureau ter Beveiliging van de Grondwet onder de titel ‘People’s Mojahedin of Iran, prime target of surveillance operations’, het volgende:

“De Iraanse oppositie in ballingschap in Duitsland wordt nog steeds nauwlettend in de gaten gehouden door de Iraanse Inlichtingendienst, het VAVAK (Het Ministerie van Inlichtingen en Staatsveiligheid)... waardoor ze systematisch bewaakt en geobserveerd worden.”⁴²

Het rapport verklaarde ook dat dit toezicht en deze activiteiten, die als bijzonder actief over de gehele wereld beschouwd worden, gericht zijn tegen de PMOI en de NCRI. Verder staat in het rapport:

“De VAVAK concentreert zich blijkbaar op dit moment op het neutraliseren van oppositiegroepen en hun politieke activiteiten. De VAVAK leidt en financiert een misleidende inlichtingscampagne, die ook gevoerd wordt via voormalige tegenstanders van het bewind. Net zoals in de voorbije jaren, probeert de Iraanse Inlichtingendienst actieve of voormalige leden van oppositiegroepen te werven. Dit wordt gewoonlijk gedaan door bedreigingen van en druk tegen hen of hun familie in Iran... Iraanse diplomatieke missies en consulaten in Duitsland leveren voldoende informatie op voor de inlichtingendienst om gegevens te verzamelen over Iraanse dissidenten die in Duitsland leven. Veel informatie wordt verzameld in het kader van consulaire diensten aan Iraniërs. Deze informatie wordt geanalyseerd door agenten van de Iraanse Geheime Dienst die als spionnen in Duitsland werken en aangevuld wordt met extra gegevens. De uiteindelijke beslissing om iemand al dan niet te werven wordt door de hoofdkwartieren van de VAVAK in Teheran gemaakt. Het vrijer reizen tussen Duitsland en Iran heeft de VAVAK agenten een goede basis verschaft om contacten te leggen en agenten te werven.”

De Duitse Veiligheidsdienst, het Bureau ter Beveiliging van de Grondwet, verklaarde in zijn jaarverslag van mei 2005 dat het MOIS meerdere oppositiegroepen in Europa in de gaten hield. Hierbij werd met name verwezen naar de PMOI en de NCRI die in het middelpunt van de belangstelling van

het MOIS staan. Het verslag vermeldde: *“Voor het verzamelen van informatie en het bespioneren van activiteiten gebruikt de Iraanse Inlichtingendienst (MOIS) een netwerk van agenten die uit deze organisaties overgelopen zijn.”*

Het jaarverslag van 2001 van de binnenlandse veiligheidsdienst van Nederland (BVD) zette de onwettige en geheime activiteiten van het MOIS in Europa uiteen, en in het bijzonder in Nederland, tegen de PMOI.⁴³ In het verslag wordt verklaard:

“Eén van de taken van het Iraanse Ministerie van Inlichtingen en Veiligheid is het opsporen en identificeren van degenen die in contact staan met oppositiegroepen in het buitenland. Aanhangers van de meest belangrijke groep, de Volksmojahedin, staan in het bijzonder en meer dan welke andere groepering ook onder het toezicht van de Iraanse Inlichtingendienst.”

Het rapport benadrukte dat leiders van het Iraanse bewind

“...druk uitoefenen op Westerse landen om deze groep te veroordelen en te verbannen (PMOI). Het Ministerie van Inlichtingen probeert informatie te verzamelen over de Volksmojahedin (en haar leden). Ze proberen hiertoe de organisatie te destabiliseren en de Mojahedin als duivels voor te stellen in het gastland en aldus een einde te maken aan hun politieke en sociale activiteiten. De Mojahedin zijn zich bewust van deze activiteiten. Daarom voeren zij een gewapende strijd tegen het bewind in het land.”⁴⁴

Via de Nationale Raad van Verzet van Iran, informeren zij de autoriteiten van de gastlanden over de geheime activiteiten van het Iraanse Ministerie van Inlichtingen die probeert negatieve informatie over hen te verspreiden.”

Moord op Iraakse Koerden

In de nasleep van de Koeweit crisis werd de PMOI verdacht van verwickelingen in de onderdrukking van de Koerdische bevolking in het noorden van Irak. De hoofdbron van deze beschuldiging waren de media van het Iraanse bewind. Deze beweringen namen geleidelijk af wegens gebrek aan bewijs.

In 1995 staken deze ernstige beschuldigingen over de gehele wereld in verschillende media echter weer de kop op. De PMOI werd beschuldigd van het doden van vele Koerden en zelfs van samenwerking met Iraakse overheidskrachten in het

gebruik van chemische wapens tegen Koerdische dorpen. Deze aantijgingen werden verkondigd door mensen die zich voorwendden als afvallige leden van de PMOI, waaronder Jamshid Tafrihi.

Op 22 augustus 1995 legde de NGO voor de Internationale Onderwijsontwikkeling met de VN een verklaring voor aan de VN Commissie van de Rechten van de Mens waarin bevindingen staan van een onderzoek omtrent de hierboven genoemde beschuldigingen. Hierin werd verklaard:

“We zijn verontrust over bepaalde onjuiste voorstellingen van evenementen in het gebied, in het bijzonder de bewering dat de NLA samenwerkte met de gewapende krachten van de Iraakse Overheid, onder andere door de deelname aan aanvallen tegen het Koerdische volk in Kirkuk, Qara, Hanjeer, Kifri, en Altun Kopiar in april 1991...

Uit ons onafhankelijk onderzoek en gesprekken met de betrokken partijen, hebben wij vastgesteld dat deze beweringen onjuist zijn...

Het merendeel van deze aantijgingen tegen de NLA betreffende het Koerdische volk komt van één man, Jamshid Tafrihi-Engineer, die tijdens deze zitting van de ondercommissie door mensen voormalig leider van het Iraanse Verzet genoemd werd. Uit ons onderzoek blijkt dat Dhr. Tafrihi-Engineer zich in 1988 bij het verzet aansloot om hier 19 maanden later met een lage graad weer uit te stappen. In zijn handgeschreven ontslagbrief van 23 september 1990 haalt hij persoonlijke problemen aan en verzoekt hij om overgebracht te worden naar een vluchtelingenkamp. Daarna reisde hij naar Europa waar hij openlijk tegen de NLA campagne voerde. Er bestaat onweerlegbaar bewijs dat hij in feite een agent van de Inlichtingendienst van het bewind van Khomeini is.”⁴⁵

In 1999 schreef Dhr. Hoshyar Zebari, destijds hoofd van de Internationale Relaties van de Koerdische Democratische Partij en thans Minister van Buitenlandse Zaken van Irak:

“Als één van de grootste Koerdische politieke partijen, leidde de KDP en nam zij deel aan de Koerdische Lente van 1991 in Iraaks Koerdistan... De oliestad Kirkuk werd bevrijd door het volk van Koerdistan (peshmerga). Toen de Iraakse troepen terugslagen en de controle over Kirkuk en andere belangrijke

steden terugkregen, gingen er geruchten rond over eenheden van de Iraanse Mojahedin (PMOI) die de Iraakse troepen zouden bijstaan. Maar wegens de wanorde van de gebeurtenissen en de ontwikkeling ervan, was het moeilijk de waarheid hiervan te achterhalen. Toen echter... de situatie gestabiliseerd was, bleken deze geruchten onwaar te zijn. De KDP kan bevestigen dat de Mojahedin niet verwickeld was in de onderdrukking van het Koerdische volk, noch tijdens de opstand, noch in de nasleep ervan. Wij hebben geen enkel bewijs gevonden om te kunnen stellen dat de Mojahedin vijandelijk geweest zijn tegen het volk van Iraaks Koerdistan. De Mujahedin-e-Khalq richt haar politieke pijlen op Iran en haar leden mengen zich niet in Iraakse interne aangelegenheden.”⁴⁶

In een aan het Amerikaanse Hof voorgelegde beëdigde verklaring van 2001 gaf Jamshid Tafrishi zijn verwickelingen in het MOIS toe.⁴⁷ Hij verklaarde:

“Tot vorig jaar deed ik alsof ik een tegenstander was van het Iraanse bewind, terwijl ik in feite de taken die opgedragen werden door het Ministerie van Inlichtingen van het Iraanse bewind bevorderde. In deze jaren nam ik actief deel aan de samenzwering van het Iraanse bewind om de PMOI te beschuldigen van schendingen van mensenrechten. Ik was ook verwickeld in andere plannen... in het bijzonder in het beschuldigen dat de PMOI door de Iraakse regering ondersteund wordt om het beeld van de organisatie aan te tasten... Van 1995 tot in 1999 ontving ik in totaal 72.000 dollar van het Ministerie van Inlichtingen als betaling voor mijn werk voor hen.”

Na een beschrijving over hoe hij zich bij de NLA aansloot en hoe hij de NLA verzocht had te mogen vertrekken toen de situatie moeilijk en ondraaglijk werd en daardoor niet langer in staat was de strijd tegen het Iraanse bewind voort te zetten, legt Jamshid Tafrishi uit waarvoor hij door het MOIS aangeworven was en wat hem te doen stond. Hij verklaart:

“Eén van onze opdrachten was het in diskrediet brengen van de PMOI bij de parlementsleden en regeringen in Europa en de Verenigde Staten... Ik werd opgedragen internationale organisaties en buitenlandse regeringen in te lichten dat de PMOI verwickeld was in de onderdrukking van de Koerdische opstand in Irak. Dit plan werd geleid onder toezicht van Nasser Khajeh-Nouri, die de agent van het bewind in de Verenigde Staten was. Hij organiseerde interviews voor mij en andere agenten met een Iraanse

radiozender in Los Angeles om ons verhaal te vertellen dat de PMOI het Koerdische volk onderdrukte, samen met de Iraakse strijdkrachten. Khajeh-Nouri bereidde daartoe een rapport voor onder mijn naam en verzond dit naar de Amerikaanse inlichtingendienst en overheidsinstanties en naar de Verenigde Naties.”

In een follow-up rapport van de NGO voor Internationale Onderwijsontwikkeling aan de Commissie voor de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties van 23 januari 2001, werden de bekentenissen van Jamshid Tafrishi vastgelegd. Het rapport verklaarde:

“Dhr. Tafrishi heeft onlangs brieven geschreven waarin hij onthult dat het Ministerie van Inlichtingen van het Iraanse bewind hem in dienst genomen had (waarvoor hij blijkbaar 72.000 dollar betaald kreeg, naast reis- en onkostenvergoedingen) met als speciaal doel een misleidende inlichtingscampagne te leiden over de NLA met valse beschuldigingen dat de NLA zich ingelaten zou hebben met schendingen van de mensenrechten, intimidatie of afpersing van de Iraanse verbannen gemeenschap. Een aantal mensenrechtenorganisaties werden het doelwit van door de overheid georganiseerde briefcampagnes met valse getuigenissen. Helaas geloofde sommige van deze organisaties in deze onjuiste informatie. Helaas ook leek deze campagne gelukt in de zin dat de aandacht van de ernstige schendingen van de humanitaire wetgeving door de Iraanse militaire strijdkrachten en de voortzetting van de schendingen van mensenrechten die in het gehele land plaatsvinden, afgeleid werd.”⁴⁸

Schendingen van de mensenrechten

Uit de onderzoeken van de FOFI bleek dat de aard van de vermeende schendingen van de mensenrechten tegen de POMI, zoals vervat in het HRW rapport, niet nieuw waren. Het bleek namelijk dat deze voor het eerst de kop opstaken in de vroege jaren 90. Sindsdien werden aan diverse mensenrechtenorganisaties, NGO's en Parlementsleden brieven, folders, boeken en andere documenten gestuurd met gelijksoortige aantijgingen van mensenrechtenschendingen tegen de PMOI. Aanvankelijk werden deze documenten voornamelijk verspreid door de ambassades van het Iraanse bewind in Europa.

In een brief aan Lord Avebury van 12 juli 1995, verklaarde de Verantwoordelijke

van Zaken van het Iraanse bewind:

“Aangezien u belang stelt in zaken betreffende de bevordering en bescherming van de mensenrechten, zenden wij u bijgaand document, dat bewijzen bevat omtrent ‘martelingen, die gepleegd worden in de gevangenissen van de Organisatie Mojahedin-E-Khalq (MKO/NCR) in Irak’, hetgeen de hang van deze terroristische organisatie aantoont naar gewelddadige acties en terreur...

Nowrooz Ali Rezvani, een afvallig en voormalig lid van de MKO van Irak, bracht samen met andere gelijkgestemde MKO leden een aanzienlijke periode door in de gevangenissen van de MKO wegens verzet en protest tegen de activiteiten van de MKO/NCR. Tijdens hun gevangenschap werden hij en andere leden onderworpen aan zware, dagelijkse foltering. Zijn ervaringen worden beschreven in een reeks artikelen gepubliceerd in het weekblad ‘Nimrooz’ dat in Londen in de Perzische taal uitgegeven wordt (deel uitmakend van een Iraanse oppositiegroep)...”

Lord Avebury antwoordde,

“De gedetailleerde beweringen van Dhr. Rezvani zijn onmogelijk na te trekken, maar er zijn algemene redenen die de betrouwbaarheid ervan in twijfel trekken. Voor mij is de eerste en meest belangrijke reden dat het bewind dit materiaal gebruikt in haar eigen propaganda. Ten tweede beweert hij klaarblijkelijk dat de afslachting van pelgrims in Mekka in 1987 het gevolg was van een samenzwering tussen de Irakezen en de Mojahedin. Ten derde verdedigde hij in 1991 de PMOI in de meest walgelijke en lasterlijke bewoordingen. Ten vierde verwijst hij naar het UNHCR centrum te Ramadi als een UNCHR gevangenis. Om deze redenen ben ik niet overtuigd van de betrouwbaarheid van Dhr. Rezvani.”

De FOFI vernam ook dat dezelfde brief verstuurd werd naar Amnesty International, die hierop de PMOI benaderde en om opheldering vroeg. De PMOI antwoordde op de vragen van Amnesty International en op de beschuldigingen van Nowrooz Ali Rezvani. Verder nodigden zij Amnesty International uit hun basiskampen te bezoeken en een volledig en onafhankelijk onderzoek uit te voeren, wat de organisatie niet nodig vond.

Lord Alton of Liverpool kreeg eveneens documenten toegezonden met dergelijke aanklachten tegen de PMOI. Hij kende de PMOI en heeft *“de organisatie*

aandachtig gedurende meer dan twintig jaar bestudeerd”⁴⁹ Hij was van mening dat deze aantijgingen het voortvloeiende vormden van de propaganda van het Iraanse bewind. Hij schreef:

“Het is waar dat de PMOI het doelwit was van een kwaadaardige propagandacampagne om haar beeld in het land zelf en in het buitenland aan te tasten. Aangezien het Iraanse bewind er niet in slaagde de weerstand neer te sabelen door wrede onderdrukking, trok het Iraanse bewind een litanie van beschuldigingen tegen zijn voornaamste opposanten uit de kast. Lange tijd ontvingen mijn collega's van het Parlement en ikzelf een uiteenlopende verzameling van anti-PMOI documenten van de Iraanse ambassade in Londen... De propagandacampagne tegen de PMOI was bijzonder goed georganiseerd, goed gefinancierd en af en toe erg listig. Iedereen die tal van deze aantijgingen tegen de beweging heeft bestudeerd, heeft kunnen zien dat ze allemaal de stempel van propaganda dragen: duistere onwaarheden, uitsluitend bedoeld om de aandacht af te leiden.”⁵⁰

Na toegegeven te hebben dat hij verwickeld was in de samenzwering van het Iraanse bewind de PMOI te beschuldigen van de mensenrechtenschendingen, verschaft Jamshid Tafrihi nog meer details. Hij verklaarde:

“De verspreiding van de beschuldiging dat de PMOI de mensenrechten schond, was één van de belangrijkste plannen die het Ministerie (MOIS) buiten Iran nastreefden, samen met mij en een aantal andere agenten... Als zogenaamd afvallige leden van de PMOI was het onze verantwoordelijkheid de organisatie te beschuldigen van mensenrechtenschendingen om hen het mensenrechtenuvaandel af te nemen..

In 1994 werden we aangenomen voor een uitgebreide campagne om de HRW ervan te overtuigen dat de PMOI verwickeld was in mensenrechtenschendingen en om haar ertoe aan te sporen een rapport hierover op te stellen.

In 1996 hadden wij met hetzelfde verhaal tegen de PMOI in Genève een ontmoeting met Professor Maurice Danby Copithorne, Speciaal Afgevaardigde van de VN inzake de mensenrechtensituatie in Iran. Het Ministerie van Inlichtingen organiseerde alles in verband met deze ontmoeting. De contactpersoon met professor Copithorne was Nasser Khajeh-nouri die vanuit de VS opereerde, maar regelmatig Europa bezocht.”⁵¹

Het is interessant dat in een brief aan Professor Copithorne van december 2000, waarin Jamshid Tafrishi zijn samenwerking met het MOIS toegeeft, hij de naam van Karim Haghi noemt (één van de getuigen van het Rapport) die ook verwickeld zou zijn in de misleidende informatiecampagne tegen de PMOI. Hij verklaarde:

“Mijn briefwisseling met u en de ontmoetingen die we op 16 januari 1996 hadden, maakten beide deel uit van mijn opdracht voor die reis. Daarna heeft Khajeh-Nouri mij telefonische gevraagd niet alleen de drop-outs van de organisatie in Scandinavië en Zwitserland in te schakelen, maar hen ook in de openbaarheid te brengen. Hij zei dat Karim Haghi de drop-outs in andere landen zou mobiliseren. Khajeh-Nouri benadrukt dat wij alleen die personen naar onze ontmoetingen moesten meenemen die exact zouden zeggen wat wij van plan waren u te vertellen.”⁵²

In een ontmoeting met Jamshid Tafrishi in december 2000 zei Professor Copithorne, die zijn gevoelens over deze voorafgaande ontmoeting met Tafrishi uitte, dat hij Dhr. Tafrishi niet vertrouwd toen hij de PMOI beschuldigde en zelfs voelde dat de tranen van Tafrishi krokodillentranen waren.⁵³

Jamshid Tafrishi vermeldt ook dat één van de mensen van het MOIS waarvan hij instructies kreeg Saeed Emami heette, destijds nummer twee binnen de leiding van het MOIS. De relevantie hiervan en nadere informatie over de activiteiten van Saeed Emami worden later in dit deel beschreven.

In een brief aan de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor vluchtelingen in 2002, verschaft Mahmoud Masoudi, een voormalig PMOI lid die de organisatie in 1994 verliet en begon te werken voor het MOIS, nadere details over de misleidende inlichtingscampagne tegen de PMOI en ook gegevens over de personen die hierin verwickeld waren. Hij vermeldde met name Karim Haghi, Mohammad-Hossein Sobhani en Farhad Javaheri-Yar, drie getuigen van het HRW rapport. De brief verwees naar de ontmoeting van 5 april 2002 waarbij deze drie personen aanwezig waren. Hij verklaarde:

“Tijdens deze ontmoeting legde Sobhani, de verantwoordelijk agent van Javaheri-Ya, de plannen en doelstellingen van zijn team uit om naar Duitsland te vertrekken en in dit verband besloten ze het werk te verdelen. Sobhani en Javaheri-Ya zeiden tegen de aanwezigen dat ze van Iran kwamen

en dat er meer agenten zouden volgen...

Karim Haghi werd opgedragen deze personen in te lichten over de plannen om een internationale hetze op touw te zetten tegen de Mojahedin op basis van beweringen van gezichten over de 'mensenrechtenschendingen door de Mojahedin', 'Rajavi's misdaden' en de 'Mojahedin gevangenis' in Irak.

Mijn eigen ervaring en die van anderen die de Mojahedin verlaten hadden en hun eigen leven in Europa leidden, toonden duidelijk aan dat de beschuldigingen van Sobhani, Javaheri-Yar en Tayyeb tegen de Mojahedin niet geloofwaardig waren. Ik wist maar al te goed dat de Islamitische Republiek sinds lang verhalen verzong over 'mishandeling' en 'opsluiting van onschuldige mensen' tegen hun voornaamste oppositie...'⁵⁴

Hij gaat verder in zijn uitleg over hoe Alireza Nourizadeh hem vroeg Mohammad-Hossein Sobhani te interviewen voor een Iraanse publicatie, 'Rouzegar-e No', die naar zijn zeggen door Nourizadeh omgekocht werd met geld van het Iraans bewind. In verband met dit interview, zegt hij:

"Ik ging naar Doblen⁵⁵ waar ik op 30 juli acht uur lang gesproken heb met Sobhani en waar ik een 40 minuten durend vraaggesprek met hem opgenomen heb... Ik ontdekte vele dingen over de campagne van het Ministerie van Inlichtingen tegen de Mojahedin..."

In de beschrijving van zijn gesprek met Mohammad-Hossein Sobhani over zijn mishandeling door de PMOI, zijn uiteindelijke overdracht aan Iran door het Iraakse bewind en over de wijze waarop hij ontsnapte uit een Iraanse gevangenis, verklaarde Mahmoud Masoudi:

"Sobhani gaf geen enkele verklaring over hoe hij ontsnapte uit de gevangenis van het Ministerie van Inlichtingen en antwoordde met een brede glimlach op al mijn vragen.

Hij wilde zeggen, waarom vraagt u naar dingen die u maar al te goed weet. Ironisch genoeg had ik tijdens mijn contacten met verschillende mensen die zichzelf als "voormalige Mojahedin leden" beschrijven, de volgende vraag gesteld: hoe konden Sobhani, Javaheri-Ya en de anderen ontsnappen uit een gevangenis van het Ministerie van Inlichtingen? Ze hadden hierop geen antwoord en zeiden dat dit niet belangrijk was. Wat

telde, was wat zij te zeggen hadden over de “cultus van Rajavi”.”

Masoudi legt verder uit hoe Mohammad-Hossein Sobhani hem vertelde dat hij besliste over hoeveel informatie naar wie ging omtrent de aantijgingen. Hij sloot als volgt af:

“Na urenlange gesprekken en veel telefonisch onderhoud met Sobhani, was het voor mij glashelder geworden dat hij noch een politieke vluchteling is, noch een overloper, die een normaal leven nastreeft. Hij is in feite een opgeleide agent, uitgezonden door het Ministerie van Inlichtingen met sterke financiële en informatieve steun en, zoals hij het stelde: “Mijn enig doel om Iran te verlaten is het bestrijden van de Mojahedin en ik heb geen andere opdracht dan hen tegen te werken” .”

In verband met Farhad Javaheri-Yar verklaarde hij hoe Mohammad-Hossein Sobhani hem dagen na hun interview belde en hem vertelde dat hij een verklaring had van twee PMOI overlopers en dat hij wilde dat Masoudi dit zou publiceren. In deze brief verklaart Masoudi:

“In deze verklaring gaven Javaheri-Yar en Termadoya een bijna identiek scenario als dat van Sobhani: ze zeiden dat ze “Mojahedin dissidenten” waren die door de Mojahedin gearresteerd en aan Irak overgedragen waren, waar ze uiteindelijk overgedragen werden aan Iran. Daarna ontsnapten ze van het Ministerie van Inlichtingen en kwamen ze naar Europa...”

Andere zaken in de gemeenschappelijke verklaring van Javaheri-Yar en Termadoya waren even ongelooflijk als het verhaal van hun ontsnapping. Javaheri-Yar schreef: ‘Tijdens de eerste twee jaar werd ik gemiddeld zes uur per dag geslagen. In oktober 1995 werd ik onderworpen aan een schijnophanging op het paradeplein van het Vierde Bevel... Er waren geëlektrificeerde omheiningen en mijnen rond de gevangenis en ze gebruikten honden om het gebied te bewaken... Ik werd gedurende drie jaar alleen opgesloten en ik werd zeven dagen per week van 6 uur ’s morgens tot 10 uur ’s avonds ondervraagd.’

Wat niet duidelijk is, is waarom de Mojahedin iemand zo erg zou ‘folteren’ en hem een publieke schijnophanging laat ondergaan om hem vervolgens in perfecte gezondheid over te dragen aan de vijand, het Iraanse bewind, om hem tegen hen te gebruiken.”

Het is vermeldenswaardig dat in het HRW rapport Farhad Javaheri-Yar niet door de HRW vermeld wordt als degene die deze beweringen tegen de PMOI geuit en deze versie van zijn mishandeling verschaft heeft. Dit roept de vraag op waarom hij dit niet gedaan heeft.

Wat ook opvalt, is dat Masoudi ook details verstrekt over een ontmoeting tussen wat hij beschrijft als lobbyisten van het Iraanse bewind en Mevr. Elahé Hicks van de HRW. Hij verklaarde:

“Khajeh-Nouri, bijgestaan door welbekende lobbyisten van het Iraanse bewind in de Verenigde Staten zoals Mohammad Borghei en Houshang Amir-Ahmadi hebben buitengewone inspanningen gedaan om agenten van het bewind als Mojahedin dissidenten voor te stellen aan mensenrechtorganisaties zoals de Human Rights Watch. Khajeh-Nouri organiseerde een onderhoud tussen Mevr. Elahé Hicks, afgevaardigde van de HRW, en bepaalde agenten van het Ministerie van Inlichtingen in Keulen in Duitsland. Mevr. Hicks zei tegen de agenten dat al hun verhalen verouderd waren omdat ze allemaal de periode vóór 1993 betroffen. Zij zei: ‘U moet nieuwe mensen en nieuwe verhalen en feiten vinden om hier de pers mee te halen.’”

Tijdens het verblijf in Kamp Ashraf vernam de FOFI delegatie ook een andere door het Iraanse bewind gebruikte methode om te beweren dat de PMOI zich schuldig maakt aan mensenrechtenschendingen. Het bleek dat het Iraanse bewind contact opnam met familieleden van de PMOI leden in het Kamp Ashraf en spoorde hen ertoe aan om brieven te sturen aan de mensenrechtenorganisaties om te verkondigen dat hun familielid gefolterd werd en tegen hun wil in vastgehouden werd door de PMOI. Eén getuige waarmee de FOFI delegatie sprak was Dr. Abbas Minachie, die een rechtstreekse en persoonlijke rol had gespeeld in de eerste episode tussen de HRW en de PMOI, bijna 10 jaar voordat het rapport opgesteld werd.

Dr. Minachie ontving zijn doctoraat in de communicatiewetenschappen van de Iowa Universiteit in de Verenigde Staten. Hij informeerde de delegatie dat in 1996 zijn vader een brief gestuurd had naar de HRW waarin hij schreef dat hij gehoord had dat zijn zoon tegen zijn wil door de PMOI vastgehouden werd. Dr. Minachie zei:

“In de zomer van 1996 ging ik naar Frankrijk en hij [zijn vader] was in de

*VS... mijn vader was geschokt toen hij mijn stem hoorde.*⁵⁶

In de loop van hun gesprekken werd het duidelijk dat het Iraanse bewind de vader van Dr. Minachie overtuigd had te schrijven naar de HRW om te zeggen dat zijn zoon gefolterd en gevangen gehouden werd door de PMOI. Lord Avebury, die Dr. Minachie destijds ontmoette, schreef:

*“...Abbas Minachie bezocht me vorige week en vertelde me hoe het bewind geprobeerd had leugens over hem te verspreiden via zijn vader. Hij zei dat hij wist dat zijn vader afgelopen zomer een brief naar de HRW geschreven had waarin hij vertelde dat hij geruchten gehoord had dat de PMOI zijn zoon gevangen hield... Een diplomaat van de Iraanse Ambassade in Parijs was hem komen opzoeken in Teheran en vertelde hem: ‘Uw zoon is in het Kamp Ramadi gevangen gezet en wordt daar gefolterd’. Zijn vader en moeder schreven op voorstel van deze diplomaat naar de VN rapporteur. Een maand later vertelde ene heer Massoud Ghaffari Abbas’ vader dat Abbas gedood was in een conflict in de grensstreek. Abbas wist dat deze Massoud Ghaffari een agent van het bewind was. De vader en de moeder trokken naar de VS waar ze de HRW en andere instellingen schreven, met de vraag om te onderzoeken wat er met hun zoon gebeurd was.*⁵⁷

Dr. Minachi zei dat hij contact opgenomen had met Mevr. Hicks van de HRW. Hij zei:

“Ik vertelde Mevr. Hicks dat ik in Europa was en veilig was. Ik legde het hele verhaal van mijn vader aan haar uit. Dat het een leugen was. Ik vroeg, is alles duidelijk? Zij zei nee, ik moet u persoonlijk ontmoeten anders kan ik niet controleren of u het bent? Uiteindelijk ontmoetten we elkaar in een hotel in Keulen (Duitsland) en daar zag ik ... Karim Haghi, Shams Haeri, Habib Khorami en Nowroozali Rezwani en een stuk of tien anderen van hen (vermeende PMOI overlopers) die een afspraak hadden met Mevr. Hicks. Ik legde in het kort uit wat de inlichtingendienst van de mollahs probeerden te doen. Ik vroeg Mevr. Hicks te spreken met Mevr. Mahin Nazari (de ex-echtgenote van Shams Haeri) maar ze zei dat ze daar geen tijd voor had. Ik vertelde mevr. Hicks dat dit de druk was die uitgeoefend werd op de familieleden van de PMOI... Ik vroeg waarom ze niet reageerde. Zij misbruiken uw organisatie! Hierna smeekte ik haar

naar het Kamp Ashraf te komen. Ik vroeg haar waarom ze deze mensen ontmoette. Zij zijn allen huurlingen van het bewind...⁵⁸

Dr. Minachie herinnerde zich hoe hij zijn vader vroeg hem te ontmoeten:

“Toen ik in Europa was, vroeg ik mijn vader mij op te komen zoeken. Ik zei dat het veilig was, maar hij vond dat het geen goed idee was, want als zij [het bewind] hem zouden zien en het zouden doorvertellen [aan Iran], zou dat problemen opleveren.”⁵⁹

Het is vermeldenswaardig dat in 1997 Mevr. Elahe Hicks van de HRW terecht niet bereid was de getuigenverklaring van Dr. Minachie over de telefoon te aanvaarden, omdat ze niet kon controleren dat hij was wie hij beweerde. Maar in het rapport over de PMOI nam de HRW uitsluitend getuigenverklaringen per telefoon af en aanvaardde deze verhalen als vaststaande feiten.

De FOFI vernam dat het intimidatiebeleid en de druk op familieleden van het PMOI personeel in het Kamp Ashraf nog steeds aangewend wordt door het Iraanse bewind. Zelfs in de afgelopen maand maart 2005 schreef Amnesty International naar Dhr. Mohammad Mohaddessin, Voorzitter van het Comité van Buitenlandse Zaken van de NCRI, om uiting te geven van haar bezorgdheid over de gezondheid en het welzijn van een PMOI lid en dat andere familieleden van het PMOI personeel geen toestemming kregen hen te ontmoeten.⁶⁰ De in deze brief vermelde personen schreven naar Amnesty International om de organisatie gerust te stellen omtrent hun veiligheid en om de verwikkeling van het Iraanse bewind in het contact van hun familie met Amnesty International uit te leggen. Zij wezen erop dat dit ook de agenten van het MOIS omvatte, die hun familieleden vergezelden bij bezoeken aan het Kamp Ashraf.

Moorden op Christelijke leiders

In 1993 werden in Iran drie Christelijke leiders wreed vermoord en het gemutileerde lijk van één van hen in de diepvriezer bewaard. Deze drie personen waren bisschop Haik Hovsepian-Mehr, de predikant Tataous Michaelian en dominee Mehdi Dibaj. Lord Alton of Liverpool volgde deze zaak vanaf het begin. Hierover schrijft hij het volgende:

“Eén van de beweringen die ik persoonlijk met veel belangstelling heb gevolgd, betrof de gruwelijke moorden op de drie leiders van de Anglicaanse kerk in Iran in 1994. Er werd ons verteld dat drie vrouwen openbaar verkondigd hadden dat ze een bevel van de Mojahedin gekregen hadden de Christelijke priesters te doden. Vervolgens werden deze vrouwen schuldig bevonden door een religieus gerecht. De Iraanse autoriteiten nodigden zelfs Westerse diplomaten uit het proces als waarnemers bij te wonen. Enkele jaren later echter onthulden voormalige leiders van het Iraanse bewind dat de drie priesters door agenten van het Ministerie van Inlichtingen en Veiligheid vermoord waren en dat alle beweringen over de verwikkeling van de PMOI in deze moorden verzonnen waren om de beweging in diskrediet te brengen.”⁶¹

In zijn boek legt Lord Avebury ook in detail uit hoe het MOIS een plan opstelde om de PMOI van deze misdaad te beschuldigen, door drie Iraanse vrouwen genaamd Farahnaz Enami, Batool Vaferi en Maryam Shahbazpour op persconferenties en op de televisie te vertonen om fals te bekennen lid te zijn van de PMOI, waarvan de leiders hen opgedragen hadden deze misdaad te plegen. De man die voor deze misleidende informatiecampagne verantwoordelijk was, was niemand anders dan Saeed Emami.⁶²

Als onderdeel van deze misleidende informatiecampagne betreffende de moord op de Christelijke leiders, bracht een Iraans nieuwsblad als volgt verslag uit:

“Er werd een anti-Iraanse vergadering gehouden in het Britse Lagerhuis nadat de Secretaris van de Parlementaire Mensenrechtengroep de samenzwering van de Mojahedin inzake de moord op de drie Christelijke priesters onthuld had. Emma Nicholson, Parlements lid van de Conservatieve Partij verwees naar haar ontmoeting met de moordenaars van de priesters in Iran en zei dat het, na haar ontmoeting, duidelijk voor haar was dat de Mojahedin voor deze moorden verantwoordelijk waren... Mevr. Nicholson vertelde de parlementsleden dat ze ‘twee gearresteerde vrouwen ontmoet had en dat ze bekend hadden’. Ze zei dat tijdens haar ontmoeting met de twee vrouwen niemand anders aanwezig was en dat ze bekend hadden verantwoordelijk te zijn voor deze moordaanslagen op bevel van de groep van Rajavi.”⁶³

Lord Avebury, die uitlegt hoe Abdollah Nouri, voormalig Minister van Binnenlandse Zaken van het bewind, op zijn proces in november 1999 toegegeven had dat het MOIS de Christelijke leiders vermoord had. Hij legt verder uit:

“De georganiseerde inspanning om deze gruweldaden aan de Mojahedin toe te kennen, was bedoeld om het verzet in een kwaad daglicht te stellen en tegelijk de staat te bevrijden van storende Christelijke leiders die weigerden zich te onderwerpen aan de dictatuur. De terroristische bomaanslag op een bedevaartsplaats door dezelfde wrede vrouwen als die de priestermoorden pleegden, had de dubbele bedoeling de Mojahedin intern en internationaal te schande te maken.”

Ondanks deze subtiele list, vond niemand de officiële versie van de gebeurtenissen overtuigend. Het verhaal van de drie vrouwen, beschuldigd van de moord op Bisschop Michaelian, werd verzonnen door amateurs en was makkelijk als bedrog te ontmaskeren.”⁶⁴

De speciale rapporteur van de VN omtrent Religieuze Tolerantie verklaarde:

“De Iraanse regering had blijkbaar beslist deze Protestantse leiders te doden, niet alleen om de Mojahedin organisatie in het buitenland een slechte naam te geven door te verklaren dat zij verantwoordelijk waren voor deze misdaad, maar ook, op intern vlak, de Protestantse gemeenschap gedeeltelijk de laan uit te sturen en hen te dwingen de bekering van Moslims te staken...”⁶⁵

In 2000 verklaarde de “Catholic Herald”, die het beleid van de ‘constructieve betrokkenheid’ van de Britse regering sterk bekritiseerde, in verband met de moord op de Christelijke leiders:

“Destijds werd hun dood [Bisshop Haik Hovsepian-Mehr, de predikant Taratous Michaelian en dominee Mehdi Dibaj] aan de Volksmojahedin toegeschreven, die sinds de vroege jaren 80 een gewapende strijd voerden tegen de theocratie. Maar meer recente onrust in de Iraanse pers riep de voormalig leider van de Revolutionaire strijdmacht Akbar Ganji⁶⁶ op, de verdenkingen van Amnesty International en de Jubilee Campagne te bevestigen. In de afgelopen maand december gaf hij toe dat het Ministerie van Inlichtingen niet alleen de geestelijken vermoord had om de naam van hun vijanden te bezoedelen, maar dat ze ook bomaanslagen gepleegd hadden op pelgrims in Moslim bedevaartplaatsen (zoals in Imam Reza) om dezelfde doelen te bereiken.”⁶⁷

Bomaanslagen op de bedevaartplaats Imam Reza in Mashad in Iran

De eerste bomaanslag in Mashad vond plaats op 20 juni 1994, met als gevolg de dood van 26 mensen in de bedevaartplaats van Imam Reza. In een rapport van 1 augustus 1994 wordt verklaard:

*“Verschillende mensen, waaronder drie vrouwen waarvan Teheran zegt dat ze leden zijn van de Volksmojahedin, werden gearresteerd in verband met de bomaanslag van Mashad en andere gewelddadige acties, met inbegrip van de moord op twee Christelijke leiders.”*⁶⁸

Lord Avebury verklaarde in verband met de beschuldiging van de PMOI het volgende:

“Ondanks de ogenschijnlijke ‘tekortkomingen’ in het onderzoek naar de eerste bomaanslag in Mashad en de executie van de overblijvende hoofdgetuigen, waren de verschillende regerings- en niet-regeringsfracties opmerkelijk eensgezind in de aanduiding van de Mojahedin als verantwoordelijke.

Opperste leider Khomeini zei in een publieke aankondiging: “De Mojahedin hebben geen eerbied voor de heilige plaatsen van de Islam en tonen geen enkel respect.”

*Ali Akbar Velayati, de Minister van Buitenlandse Zaken, riep de buitenlandse ambassadeurs in Teheran bij elkaar met de vraag beperkingen op te leggen aan de activiteiten van de Mojahedin en het Iraans Verzet over de gehele wereld. Hij vertelde hen dat ‘De onderzoeken, de inlichtingen en ander materiaal bevestigen, dat deze gruweldaad uitgevoerd werd door de terroristische organisatie van de Mojahedin...’*⁶⁹

Op 17 september 1999 ontplofte er een bom in een vuilnisbak buiten de bedevaartplaats van Imam Reza, waarbij twee mensen gedood en 10 anderen gewond raakten. In verband met de vraag wie de schuldige van deze misdaad was, verklaarde Lord Avebury:

*“Tijdens de door de regering georganiseerde begrafenis van de slachtoffers werden ‘dood aan de Mojahedin’ leuzen geroepen; een terugkeer naar de gebruikelijke zondebokken.”*⁷⁰

Inzake de samenzwering van het MOIS om de Christelijke leiders te vermoorden en bomaanslagen te plegen op een heilige bedevaartplaats in Mashad, concludeerde Lord Avebury:

“In de propagandacampagne om de Mojahedin te beschuldigen van de heiligschennende terroristische aanvallen op bedevaartplaatsen en de moorden op de Christelijke leiders, moesten vele vooraanstaande leiders van de waarheid op de hoogte geweest zijn. Sommigen waren zelfs rechtstreeks verwickeld in een kwaadaardige samenzwering om deze vreselijke misdaden te plegen om ze vervolgens te gebruiken om internationale steun te verkrijgen door zichzelf als de slachtoffers voor te stellen. De ontsteltenis van de Moslims en de Christenen wat betreft deze godslasterlijke aanvallen op geestelijken en heilige plaatsen, hielp de steun aan de hoofdoppositie [de PMOI] te ondermijnen, zowel in het binnenland als in het buitenland. De meedogenloze mollahs meenden dat dit een doel was, waarvoor de vernietiging van heilige monumenten en de opoffering van enkele gerespecteerde priesters een aanvaarbare te betalen prijs was. Zij hadden er echter niet op gerekend dat binnen vijf jaar één van de echte daders van deze misdaden (Saeed Emami) ter dood gebracht moest worden om hem de mond te snoeren en dat reeds te veel andere mensen op de hoogte waren om de waarheid te blijven verbullen.”⁷¹

Hongerstakingen in het vluchtelingenkamp Al-Tash in Irak

Later in 1993 benaderde een groep mensen de Liberaal Democratische en Reformistische Groep van het Europese Parlement met de bewering dat 17 Iraniërs, waarvan zij zeiden dat het afvallige leden van de PMOI waren, door de PMOI mishandeld werden en in de PMOI gevangenis in Ramadi in Irak gevangen gehouden werden. Verder verklaarden zij dat de 17 mensen in hongerstaking gegaan waren uit protest tegen hun mishandeling door de PMOI. Op grond hiervan stelde de Liberale Groep een sterk verwoorde ‘Resolutievoorstel’ aan het Europese Parlement voor om de PMOI te veroordelen. Deze motie luidde als volgt:

“Het Europese Parlement,

- A. Bewust van de toestand van voormalige aanhangers van de Mojahedin van Iran, die deze beweging niet langer ondersteunen en die nu onder*

wrede omstandigheden gevangen gehouden worden in een kamp in Ramadiya in Irak;

- B. Bewust dat dit kamp alleen bestaat door de steun die Saddam Hussein nog steeds aan de Mojahedin verleent;*
- C. Gelovende dat 17 gevangen in Ramadiya sinds 15 september nog steeds in hongerstaking zijn uit protest tegen de weigering van de UNHCR om hun overdracht te regelen naar een land waar hun leven zeker zou zijn, en ze tegen de wreedheden van de Mojahedin beschermd zullen zijn..*

1. Roept de UNHCR op, deze mannen, die én gevangenen én vluchtelingen zijn, hulp te verlenen...⁷²

In een brief aan het Europese Parlement, met betrekking tot de toestand van deze 17 personen, schreef de UNHCR:

“Zoals u weet zijn de 17 desbetreffende vluchtelingen een overblijvende groep oorlogsgevangenen die nadat ze door de Iraakse overheid vrijgelaten werden, verkozen niet naar Iran terug te keren. De Iraakse regering bood hen asiel aan, stond hen toe in Kamp Al Tash te verblijven, samen met 20.000 andere Iraanse vluchtelingen van Koerdische afkomst en kregen allemaal uitgebreide bescherming en bijstand in de vorm van eten, geld, medische zorg, enzovoorts.”⁷³

Stephen Hughes, Europees Parlementslid en destijds voorzitter van het Comité van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van het Europese Parlement, leidde dringende onderzoeken betreffende deze zaak en deelde vervolgens zijn bevindingen met Professor Copithorne. In een brief aan Professor Copithorne, verklaarde hij:

“De Iraanse regering, die er niet in slaagt haar afgrijselijke schendingen van de mensenrechten te verdedigen, heeft herhaaldelijk geprobeerd de oppositie in diskrediet te brengen in haar inspanningen de gruweldaden van Teheran en hun steun aan terrorisme en fanatisme in het buitenland af te zwakken.

Mijn collega's van het Europese Parlement en ikzelf hadden informatie uit de eerste hand over zulke pogingen van het Iraanse bewind. In 1993 nam een groep van zogenaamde NCR en Mojahedin dissidenten contact op met de Liberale Groep van het Europese Parlement, schijnbaar ter verdediging

van mensen die gevangen gehouden en mishandeld zouden worden in verschillende Iraakse gevangenissen, waaronder het Kamp Al-Tash. Ze verkondigden ons doelbewust onjuiste informatie betreffende de aard van het bovengenoemd kamp en de hongerstakingen aldaar. Nadat we onderzoeken uitgevoerd hadden via de bureaus van de UNHCR in Genève en Brussel, vernamen wij dat Al-Tash een vluchtelingenkamp was onder de bescherming van de VN en de Iraakse regering en dat het geen Mojahedin gevangenis was. De hongerstaking door Iraakse vluchtelingen in het Kamp Al-Tash was een protest tegen de trage werking van de UNHCR deze vluchtelingen naar een ander land te verplaatsen en was geen protestactie tegen de Mojahedin .”⁷⁴

Stephen Hughes verwees ook naar een brief van de 17 vluchtelingen waar de misleidende inlichtingscampagne betrekking op had. In deze brief staat het volgende:

“Hiertoe ontvingen wij een brief van de hongerstakers die de beschuldigingen in Europa tegen de Volksmojahedin verwierpen en deze acties namens hen ontkenden. Deze ontwikkelingen werden ook bevestigd in een brief die aan ons geadresseerd werd door het bureau in Bagdad van de UNHCR. Gelukkig verzamelden wij de juiste informatie voordat enig actie ondernomen werd in deze pseudo-beschuldigingen. Vervolgens trok de Liberale Groep haar voorgestelde motie terug, die opgesteld werd op basis van verzinselen van de Iraanse regering.

De Iraanse situatie is inderdaad erg ingewikkeld. De beweringen van het Teheraanse bewind tegen de oppositie vormt een transparante propagandalist. De ervaring leert ons dat men met veel voorzorg moet handelen voordat men één van deze aantijgingen aanneemt...”

De seriemoorden

In zijn boek ‘Iran – Fatal Writ – An Account of Murders and Cover-ups’, bestudeerde Lord Avebury de wrede moorden van vier vooraanstaande Iraanse intellectuelen in Teheran aan het einde van het jaar 1988, die later bekend werden als onderdeel van ‘seriemoorden’. Deze moorden ontsluitte het feit dat gedurende enkele jaren een groot aantal dissidenten op gelijkaardige manier vermoord werd. Sommige van deze moorden werden destijds aan de PMOI

toegeschreven.

De seriemoorden werden bekend toen Dariush Forouhar en diens vrouw Parvaneh op 22 november 1998 doodgestoken werden. Hun lichamen werden verminkt en dat van Dhr. Forouhar onthoofd. De lichamen van Mohammad Mokhtari en Mohammad Pouyandeh werden respectievelijk op 9 en 11 december gevonden..⁷⁵

In verband met de identificatie van de daders schreef Lord Avebury:

“Wegens publieke en internationale druk, kondigde President Mohammad Khatami op 14 december 1998 de oprichting van een speciale commissie aan, om de moorden te onderzoeken, maar zelfs voordat het onderzoek startte, hadden de leiders van het bewind reeds alle antwoorden. President Khatami zei, ‘Deze moorden zijn onheilspellende, snode plannen van de vijanden van de onafhankelijkheid en de vrijheid van de Islamitische staat.’...

‘Dit netwerk bevindt zich in het buitenland’, viel gerechtelijk woordvoerder Fotovat Savadkouhi bij, die één van de eersten was om de Iraanse Volksmojahedin te beschuldigen van verwickelingen in de samenzwering, een gebruikelijke tactiek van het bewind om de kritiek af te leiden... Een paar dagen later verklaarde de Directeur van de Islamitische Propagandaorganisatie dat het vaststond dat ‘Deze moorden werden uitgevoerd door de Zionisten met de samenwerking van de Mojahedin groepering.’⁷⁶

Het Iraanse bewind werd echter snel gedwongen toe te geven dat de moorden in feite het werk waren van het MOIS. Een verklaring van de PR afdeling van het MOIS in januari 1999 stelde:

“Met de allergrootste spijt vermelden wij dat een aantal van onze onverantwoordelijke en egoïstische collega’s van het Ministerie, die zonder twijfel in contact waren met buitenlandse inlichtingendiensten, deze misdaden gepleegd hebben.”⁷⁷

Als gevolg hiervan diende het Iraanse bewind een aantal MOIS agenten te arresteren, met inbegrip van bevelhebber n°2: Saeed Emami. In juni 1999 verkondigde enige tijd na deze arrestatie het bewind dat Saeed Emami in de gevangenis zelfmoord gepleegd had. Lord Avebury, die vond dat deze zelfmoord van Emami het Iraanse bewind goed van pas kwam, legt uit:

“De officiële verklaring van de zelfmoord, zoals deze later verscheen in de verklaring van de JOAF, was dat na zijn arrestatie op 25 januari 1999 en zijn identificatie als het brein van het complot... Saeed Emami zich realiseerde dat de leiders zijn ware natuur ontdekt hadden. Wanhopig om op één of andere manier aan zijn berechting te ontsnappen, ondernam hij verschillende zelfmoordpogingen.”⁷⁸

Het verbergen van Iraakse massavernietigingswapens in Irak

De PMOI werd ook beschuldigd van het verbergen van de Iraakse massavernietigingswapens, in haar basiskampen, aan de Iraakse kant van de Iraaks-Iraanse grens, inclusief chemische, biologische en nucleaire wapens. Dit is een beschuldiging die op vele plaatsen en door vele personen herhaald werd, zoals blijkt uit de onderstaande voorbeelden.

Op 17 november 2001, verscheen in een Canadees dagblad, ‘The Ottawa Citizen’, een artikel van drie pagina’s met zeer ernstige beweringen, gericht tegen de PMOI, gebaseerd op de getuigenverklaring van Nowrouz-Ali Rezvani, waarnaar de journalist, Aaron Sands, verder verwijst als een “voormalig leider” van de PMOI.⁷⁹

Het artikel begint als volgt:

“In grotten, diep verborgen in de Iraakse woestijn, verbergt een Iraanse terroristische groepering die veel steun krijgt van Noord-Amerika, het arsenaal van nucleaire, chemische en biologische wapens van Saddam Hussein, aldus één van de voormalige leiders van de groep. In een exclusief interview met The Citizen, vertelde Nooruz Ali Rezvani, een Iraans staatsburger die nu in Duitsland leeft, wat hij meegemaakt had als hooggeplaatst lid van de Mojahedin Khalq [PMOI]...”

Het artikel vervolgt:

“Dhr. Rezvani zei dat de Mojahedin en andere terroristische groepen deel uitmaakten van een grote inspanning onder leiding van Saddam Hussein om zoveel mogelijk massavernietigingswapens te vergaren om Noord-Amerika en Europa te vernietigen....”

Volgens Dhr. Rezvani, transporteerde Saddam vanaf de maanden die de Golfoorlog van 1991 voorafgingen zijn wapens met vrachtwagens naar minstens vijf basiskampen van de Mojahedin in Irak. Onder het toezicht van het Iraakse en Mojahedin leger werden raketten, bommen, chemisch poeder, vergif en ander verwant materiaal in de ondergrondse grotten opgeslagen, gebouwd onder de woestijnkampen van de Mojahedin, zei hij.”

Op de voorpagina van het artikel verschijnen verschillende schetsen die van PMOI basiskampen zouden zijn. De schetsen bevatten ruimten die de zogenaamde locatie van massavernietigingswapens in elk basiskamp voorstelden.

Het artikel gaat verder om de lezers in te lichten over hoe Dhr. Rezvani de PMOI beschouwt als een imminente bedreiging voor de wereldvrede. Het artikel verklaarde:

“In een interview vanuit zijn huis in Frankfurt, Duitsland, zei Dhr. Rezvani dat hij zijn kennis gedurende enkele jaren geheim gehouden had voor zijn eigen veiligheid en deze van zijn familie. Hij zei dat hij zich uiteindelijk geroepen voelde deze informatie publiek te maken voor de belangen van de wereldvrede, waarvan hij vreesde dat deze in onmiddellijk gevaar verkeerde door de door Irak ondersteunde organisatie.”

In het artikel beschuldigde Dhr. Rezvani ook de PMOI dat zij hem gemarteld had en van deelname aan de moorden op Iraakse Koerden. Hierover zei het artikel het volgende:

“Hij zei dat hij teleurgesteld was door de terroristische groep na zijn deelname aan de bloedige militaire campagnes van Saddam Hussein in de vroege jaren 90. Hij zei ook dat hij na de Golfoorlog door Dhr. Rajavi gevangen genomen en gefolterd werd omdat hij weigerde etnische Koerden in het Noorden van Irak en Moslimrebellens in het Zuiden te doden. Uiteindelijk ontsnapte hij en trok naar Duitsland in 1992.

‘Het Mojahedin leger sloot aan bij Saddam Hussein in de brutale onderdrukking van de Koerdische opstand en voerde meedogenloze aanvallen uit tegen gewone burgers van de Koerdistaanse regio van Irak’ zei Dhr. Rezvani. ‘Alle slachtoffers in deze regio waren, gewone, niet politieke en ongewapende burgers, de meerderheid waren kinderen en oudere mensen.’”

Het was verrassend dat in dit dwaas en fantasievol artikel verwezen werd naar de HRW. En wat nog verrassender was, was de schijnbare bevestiging van de HRW van de nogal levendige inbeelding van Dhr. Rezvani. In verband met de HRW schreef het artikel:

“Maar Elabe Hicks gelooft de afschrikkende verhalen van Dhr. Rezvani. Mevr. Hicks, gerespecteerde researchleidster voor de Afdeling van het Middenoosten en Noord-Afrika van de HRW, een internationaal gerespecteerde mensenrechtenhoeder, gevestigd in New York City, ontmoette Dhr. Rezvani en 11 andere teleurgestelde Mojahedin strijders in een hotel in Keulen, Duitsland in 1997.

Mevr. Hicks, die in Iran geboren was, zei dat Dhr. Rezvani met haar agentschap contact op nam, kort nadat hij Irak ontvluchtte om de mensenrechtenschendingen en de opslag van massavernietigingswapens in Mojahedin kampen in Irak aan het licht te brengen. Toen ze elkaar ontmoetten, gaf Dhr. Rezvani haar dozen met documenten die hij en andere leden met succes uit Irak gesmokkeld had.”

De verslaggever scheen het feit dat Dhr. Rezvani eerder in het artikel gezegd had dat hij zijn kennis jarenlang verborgen gehouden had voor zijn eigen veiligheid en voor deze van zijn familie niet te vatten. Nochtans verklaarde Mevr. Hicks dat, kort nadat hij Irak verlaten had, Dhr. Rezvani zijn ‘kennis’ aan haar meedeelde. De FOFI vraagt zich ook af welke bekwaamheid Mevr. Hicks had betreffende massavernietigingswapens om oordeel te vellen over dat de PMOI zulke wapens in hun basiskampen in Irak verborgen.

Het artikel gaat verder:

“Hij was een fotograaf van hoog niveau, in wezen verantwoordelijk voor hun pers,” zei Mevr. Hicks. “Hij toonde ons talrijke documenten, hoofdzakelijk over het misbruik en de foltering van deze personen die het Kamp wensten te verlaten. Zijn verklaringen bleken oprecht en legitiem te zijn.”

In zijn beëdigde verklaring van 2000, noemde Jamshid Tafrishi Dhr. Nowrouz-Ali Rezvani als zijnde één van de agenten van het bewind, samenwerkend met Saeed Emami en Nasser Khajeh-Nouri.

Verder, in zijn brief aan Ruud Lubbers in 2002 zei Mahmoud Masoudi over Ali Rezvani:

“Eén van de leiders van het onderhoud met een vertegenwoordiger van Amnesty International was een man die Ali Rezvani heette en die in permanent contact stond met Khajeh-Nouri. Na 1995, volgens de instructies van het Ministerie van Inlichtingen en de scenario's die aan hem door het Ministerie werden gegeven, gaf Rezvani afschuwelijke, verzonnen verhalen over mensenrechtenschendingen door de Mojahedin aan Amnesty, Human Rights Watch en aan andere mensenrechtelijke norganisaties.”

MOIS boekte ook succes in de aanmoediging van Baroness Nicholson of Winterbourne voor het maken van gelijkaardige, wilde en onbewezen beweringen in de Britse Eerste Kamer. Zij verklaarde:

“De informatie is dat de MKO (PMOI) in augustus 1998 actief deelnam aan de aanvallen met chemische wapens in het Noorden van Koerdisch Irak, te Halabja. En wat deden de strijdkrachten? Aan mij overhandigd bewijsmateriaal door dezen die erin verwickeld waren, maakt duidelijk dat de MKO troepen de Iraakse grens bewaken zodat ongelukkige Koerden niet kunnen ontsnappen....

In 1991, onderdrukten de MKO troepen brutaal de latere opstand van de Koerden. Ze zeiden: ‘We doodden duizenden van hen.’...

In Irak zelf, heb ik bewijzen van anderen dat de MKO actief massavernietigingswapens verborg voor de eerste inspecteurs... Ik heb duidelijk bewijs over de manier waarop de MKO massavernietigingswapens van plaats veranderden. Hun bevelhebbers transporteerden ze, verborgen ze en bluftten ze daarna over hoe succesvol ze wel niet waren geweest om de inspecteurs om de tuin te leiden.

In 1999 en 2000 was er wederom onmiskenbaar bewijsmateriaal van volgeladen dozen, die de inspecteurs beschouwden als dozen met massavernietigingswapens in termen van biologische of chemische wapens. Vele honderden van deze volgeladen dozen werden getransporteerd en diep in de moerassen begraven. Vandaag heb ik talrijk bewijsmateriaal van waar duizenden ontbrekende documenten opgeslagen zijn, bevelen voor nieuwe wapens en bewijs van dubbel gebruik van de technologieën.”⁸⁰

Funktionarissen van de Speciale Commissie van de Verenigde Naties (UNSCOM), de instelling opgericht door de Veiligheidsraad van de VN om toezicht te houden

op de ontwapening van Irak, bezocht talrijke PMOI kampen in Irak sinds meerdere jaren. Richard Butler, destijds Uitvoerend Directeur van de UNSCOM, verklaarde in zijn rapport aan de Veiligheidsraad van de VN op 15 december 1998 dat een militaire basis, bezet door de PMOI, niet *'onder de autoriteit van Irak'* viel.⁸¹ Een rapport uit december 1998 aan de Voorzitter van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties had tegen UNSCOM gezegd dat zijn inspectieteams het recht hebben om het even welke site van de PMOI in Irak te bezoeken. Bovendien, zei de PMOI in een verklaring van 24 maart 2000 dat *"de Mojahedin centra en basiskampen in Irak door de UNSCOM bezocht werden vanaf het begin van de operaties in 1992, en dat een memorandum over 'executieve procedures' ondertekend werd tussen de Mojahedin en de UNSCOM vertegenwoordigers op 10 november 1993"*.

Op 5 december 1998, informeerde de Iraakse regering de UNSCOM dat de Mojahedin kampen *"tot een buitenlandse partij behoorden waarover Irak geen controle heeft."*⁸²

Reuters bracht verslag uit over meerdere bezoeken aan PMOI kampen door de UNSCOM in een bericht daterend van 16 januari 2003, waarin vermeld staat:

"VN wapendeskundigen startten donderdag een onderzoek vanuit de lucht en op terrein inzake een militaire basis van verbannen Iraanse rebellen, één dag nadat de Iraakse woede aangewakkerd werd voor het doen exploderen van een presidentieel complex in Bagdad. Op de vooravond van de 12de verjaardag van de Golfoorlog van 1991, verklaarden Iraanse officials dat een team deskundigen van de Monitoring, Controle en Inspectiecommissie van de VN (UNMOVIC) naar het basiskamp Mujahideen Khalq in Karkh reed, ongeveer 18 km buiten Bagdad. Een ander team vloog met helikopters over de site terwijl de inspectie op het terrein plaatsvond. Dit was de tweede Mojahedin lokatie die deze week door deskundigen bezocht werd... Een woordvoerder van de Mojahedin had het eerste bezoek verwelkomt en zei dat de groep bereid was eens en voor altijd de geruchten te weerleggen die Iraniërs hen toekennen, i.e. het verbergen van verboden wapens."

De recente oorlog in Irak en meer dan twee jaar onderzoek door de Coalitiekrachten hebben de valsheid van de aantuigingen tegen de PMOI bewezen. In feite, in de nasleep van de oorlog, werd de aandacht gevestigd op het Iraans bewind als zijnde de bron van de onjuiste informatie over de vermeende massavernietigingswapens van Irak.⁸³

DEEL II

BEZOEK AAN HET KAMP ASHRAF

BEZOEK AAN HET KAMP ASHRAF

Na het HRW rapport zorgvuldig bestudeerd en meer dan drie maanden onderzoek uitgevoerd te hebben naar de PMOI, na kennis genomen te hebben van de schriftelijke kritiek op de PMOI, met name geschreven door degenen die beweerden voormalige leden van de organisatie te zijn, vertrok de delegatie in juli 2005 naar het Kamp Ashraf voor een onderzoek naar diverse specifieke gevallen met vragen en dubbelzinnigheden in gedachten over het leven in het Kamp Ashraf.

Volgens het HRW Rapport:

“...schilderen voormalige MKO leden een grimmig beeld van de manier waarop de organisatie zijn leden behandelde, met name degenen die een afwijkende mening hadden of hun intentie te kennen gaven dat zij de organisatie wilden verlaten. De voormalige MKO leden maakten melding van gevallen van mishandeling, van hechtenis en vervolging van gewone leden die de organisatie wensten te verlaten, tot lange eenzame opsluiting, zware lijfstraffen en martelingen van dissidente leden.”⁸⁴

“Gedemoraliseerd”, “geïsoleerd van de buitenwereld”, “geen toegang tot onafhankelijke nieuwsmedia”, “tegen hun wil gedwongen om in Ashraf te blijven”, en “wachtend op een gelegenheid om Ashraf en Irak te verlaten” zijn de indrukken die men krijgt als men het HRW rapport doorleest en de kritieken op de PMOI uitpluist.

Voor een betrouwbaar resultaat van het onderzoek naar de feiten, werd besloten om het accent te leggen op drie kwesties. De eerste betrof een onderzoek naar de specifieke gevallen uit het HRW rapport of andere gevallen die in het onderzoek van de FOFI naar boven kwamen. De tweede bestond uit een bezoek van de plaatsen die door de HRW bestempeld werden als gevangnissen en waarvan beweerd werd dat daar mensenrechten geschonden werden. Tenslotte bestond het onderzoek uit willekeurige en informele gesprekken met bewoners van het Kamp Ashraf om een beter inzicht te krijgen in de sfeer en de mensen die in het middelpunt van deze controverse staan.

Dood tijdens verhoor

Eén van de meest verontrustende aantijgingen in het rapport was de volgende:

“De getuigen meldden twee gevallen van overlijden tijdens verhoor. Drie dissidente leden – Abbas Sadeghinejad, Ali Ghashghavi en Alireza Mir Asgari – waren getuigen van de dood van een mededissident, Parviz Ahmadi, in hun gevangenis in het Kamp Ashraf. Abbas Sadeghinejad vertelde aan Human Rights Watch dat hij ook getuige was van de dood van een andere gevangene, Ghorbanali Torabi, nadat Torabi terugkwam van een verhoor in de gevangenis die hij deelde met Sadeghinejad.”⁸⁵

De zoon, de echtgenote en de zus van Ghorbanali Torabi verblijven in het Kamp Ashraf. Het was zowel pijnlijk als emotioneel voor de zus en de echtgenote van de overledene om met de delegatie te praten over wat zij gelezen hadden in het HRW rapport met betrekking tot Ghorbanali Torabi. Zij beschreven het rapport als een puur verzinsel.

Zahra Seraj (de echtgenote van Ghorbanali Torabi) vertelde dat Ghorbanali zeven jaar doorgebracht had in gevangnissen van het Iraanse bewind, terwijl zij zelf vijf jaar gevangen heeft gezeten. Zij vertelde, dat toen haar man in de gevangenis zat, hij de meest zware martelingen had ondergaan. Zahra Seraj herinnerde zich hoe het stel in 1989 vertrokken was naar de kantoren van de VN in Genève om te getuigen voor de rapporteur van de Commissie voor de Rechten van de Mens, Reynaldo Galindo Pohl, over de lichamelijke en psychologische martelingen die zij ondergaan hadden in de gevangnissen van het Iraanse bewind. Emotioneel vertelde Zahra Seraj dat Ghorbanali Torabi zichtbare littekens had op zijn voeten en benen als gevolg van de martelingen die hij had doorstaan in de beruchte Evin gevangenis, wat uiteindelijk tot zijn dood geleid heeft,

“...ik heb er erg veel moeite mee om mij de martelingen weer voor de geest te halen. In 1982 werden we gearresteerd. Vanaf de 1ste dag had ik mijn pasgeboren baby bij me in de gevangenis. Hij was 28 dagen oud. De martelingen begonnen onmiddellijk. Ik werd geblinddoekt en kon niets zien tijdens de borstvoeding van mijn baby. Eén van de bewakers sloeg tegen mijn hoofd en mijn zoon viel uit mijn handen. Ik raakte buiten kennis en bleef buiten bewustzijn... Na twee tot drie uur namen ze me mee naar een martelkamer. Mijn ondervrager vroeg mij mijn blinddoek af te doen en toen ik mijn blinddoek afdeed zag ik

*dat hij [Ghorbanali Torabi] aan zijn handen opgehangen was. Ondanks dat ik mijn zoon in mijn armen had en mijn man geslagen werd met een kabel, werd hem gevraagd te praten en ik huilde en zei 'sla hem niet' ... je kunt je niet voorstellen hoe het is om te zien hoe iemand waarvan je houdt gemarteld wordt. Je bent bereid om het [de pijn] zelf te dragen. Deze herinneringen ophalen is heel moeilijk voor mij.*⁸⁶

Zahra Seraj vertelde dat haar man “tussen twee ondervragers als een voetbal heen en weer geschopt werd”. Zij zegt dat als gevolg van de zware martelingen die hij in de gevangenis moest doorstaan, “hij geen maag en geen abdomen had” en dat “toen hij hier kwam [Ashraf], hij veel pijn leed en veel artsen bezocht had. In 1995 overleed hij als gevolg van een hartaanval... Als ik de tijd had, zou ik een boek willen schrijven over wat hij allemaal heeft moeten doorstaan door het Iraanse bewind en natuurlijk mijn jonge zoon en ikzelf ook.”⁸⁷

Verder vertelde zij,

*“Ghorbanali overleed als gevolg van martelingen die hij reeds had ondergaan in de gevangenis in Iran, dat is de reden waarom hij overleden is... als echtgenote en als PMOI lid vraag ik mij af waarom zij [HRW] mij geen vragen gesteld hebben over hem? Ik, mijn schoonzus en zijn zoon hadden hier als eerste over gevraagd moeten worden.”*⁸⁸

Zij was er zeer geschokt over dat haar man, na jaren weerstand geboden te hebben in Iraanse martelkamers ter ondersteuning van de PMOI en de doelen daarvan, na zijn dood nu het slachtoffer geworden was van een lastercampagne, georganiseerd door dezelfde mensen die er niet in geslaagd waren zijn wil te breken door foltering.

De zus van Ghorbanali Torabi, Masoume Torabi, verblijft eveneens in het Kamp Ashraf. Zij bracht drie en een half jaar door in de gevangenis in Iran en was er bedroefd over dat de nagedachtenis van haar broer op deze wijze geschonden werd. Zij vertelde dat zij voor het eerst van deze aantijgingen vernomen heeft, toen haar andere broer haar vanuit Iran bezocht. Haar broer vertelde haar dat zijn gezin in Iran er door het bewind van in kennis gesteld was dat de PMOI Ghorbanali vermoord had.

*“Dat was erg vreemd voor mij. Er lijkt een verband te bestaan. Ik vertelde hem, dat ik erbij was [toen Ghorbanal stierf] en dat het een leugen was.”*⁸⁹

Lars Rise, parlamentslid en lid van de Commissie van Buitenlandse Zaken van Noorwegen, die zijn eigen onafhankelijke onderzoek naar de aantijgingen van het rapport uitvoerde, vertelt over zijn ontmoeting met Masoume Torabi en Zahra Seraj,

*“Beiden waren geschokt over de aantijging. Zij verklaarden dat Qorban Ali overleden was na een hartaanval. Alle relevante medische documenten waren beschikbaar.”*⁹⁰

De tweede aantijging over een sterfgeval tijdens een verhoor vloeit voort uit de beweringen van “...drie voormalige MKO leden met wie de Human Rights Watch gesproken had” die beweerden “getuige te zijn geweest van de dood van Parviz Ahmadi... Zij deelden met zijn drieën een gevangeniscel...”⁹¹

Abbas Sadeghinejad, die naar hij beweerde zich de laatste momenten van Parviz Ahmadi herinnerde, vertelde aan de HRW,

*“De celdeur ging open en er werd een gevangene in de cel gesmeten. Hij viel op zijn gezicht. Eerst herkenden wij hem niet. Hij was zwaar in elkaar geslagen. Wij keerden hem om; het was Parviz Ahmadi die een paar uur eerder voor verhoor meegenomen was. Ahmadi was commandant van een eenheid. Zijn botten waren overal gebroken, zijn benen waren ontstoken, hij raakte in coma. Wij probeerden hem te helpen, maar slechts tien minuten later overleed hij, terwijl ik zijn hoofd in mijn schoot hield. De gevangenisbewaker deed de deur open en trok het levenloze lichaam van Ahmadi naar buiten.”*⁹²

De delegatie sprak met Dhr. Hossein Roboubi die Parviz Ahmadi goed kende. Hossein Roboubi vertelde dat Parviz Ahmadi afkomstig was van een grensstad in Iran en het plaatselijke dialect van de streek sprak. Gezien zijn taalvaardigheden en zijn kennis van de streek, was hij erg nuttig voor manoeuvres in het grensgebied van Iran. In het verleden was hij een paar keer op en neer gereisd om berichten over te brengen. Echter, tijdens zijn derde reis had hij als taak om acht mensen van Iran naar Irak mee te nemen, die te kennen hadden gegeven zich te willen aansluiten bij de PMOI. Roboubi vertelde,

“Zijn reis had als doel om acht mensen mee te nemen, met wie hij reeds gesproken had, om hen te helpen over te komen. Hij kwam niet opdagen op de afgesproken tijd. Voor de goede orde moet u weten dat wij mensen

hadden, zoals smokkelaars, die als gids dienden... wij stuurden Parviz naar de stad Ghasre-shirin. Ghasre-shirin, gelegen op 10/15 km afstand van de grens van Iran, was de bestemming. Hij is nooit teruggekomen. Wij bleven 2 weken en dachten dat de ontmoeting misschien uitgelopen was. Hij kwam niet opdagen. Later werd ons bekend dat toen hij in de stad Sare-pole-Zohab kwam in de provincie Kermanshah, zij [het Iraanse bewind] geprobeerd hebben om hem te arresteren en dat hij daarbij verzet geboden had. Hij is tijdens dit gevecht omgekomen.”⁹³

Dhr. Roboubi vertelde dat het belangrijk was om uit te zoeken wat er met Parviz Ahmadi gebeurd was en hoe de informatie van zijn opdracht uitgelekt was. Hij vertelde dat het erg moeilijk was geweest om nauwkeurige informatie te verkrijgen over wat er gebeurd was. Maar wat erg belangrijk was, was het feit dat de smokkelaar die aan Ahmadi toevertrouwd was, ook niet teruggekeerd was. Volgens Dhr. Roboubi hebben zij later de smokkelaar gevonden, hij werkte in een winkel. Het was voor hem duidelijk geworden dat de informatie uitgelekt was naar het bewind door middel van deze smokkelaar. Volgens Roboubi moet de smokkelaar een infiltrant geweest zijn. Het heeft anderhalf jaar geduurd om deze informatie bevestigd te krijgen. Daar Ahmadi een geheime opdracht uitvoerde, benadrukte Dhr. Roboubi dat alleen het bewind precies kon weten wat er met hem gebeurd is.

Zijn verklaring wordt bevestigd door de informatie, die destijds verstrekt werd door Mohammad Mohaddessin, Voorzitter van de Commissie van Buitenlandse Zaken van de NCRI aan Amnesty International. In een brief aan de mensenrechtenorganisatie verschaftte hij de namen van 17 PMOI leden, waaronder Parviz Ahmadi, die vermoord waren door of via infiltranten. Wat betreft de infiltranten, schreef hij,

“u moet begrijpen dat onze beweging in dit deel van de wereld uniek is, daar het de enige bevrijdingsbeweging is die geen enkele executie uitgevoerd heeft. Dit is bijzonder belangrijk, want een dergelijke praktijk, die beantwoordt aan de humanitaire normen van Amnesty International, heeft de deur opengezet voor de mollahs en hun agenten die hierdoor jegens ons carte blanche hadden, met name wat betreft de mogelijkheden tot infiltratie en terrorisme.”⁹⁴

Met betrekking tot één van de incidenten, die geleid heeft tot de dood van acht personen, schreef hij,

“Tijdens een missie in Iran in november 1997, onthulde Yazdani (één van de infiltranten) zijn kennis over de schuilplaats van een Mojahedin eenheid aan het Ministerie van Inlichtingen en Veiligheid en nam hen mee naar de plaats. De strijdkrachten van het Ministerie van Inlichtingen en Veiligheid, de Nationale Veiligheidskrachten en het Gardecorps voerde een inval uit en acht Mojahedin werden hierbij gedood (2 november 1997)”⁹⁵

In maart 1998 publiceerde de afdeling antiterrorisme van de NLA een rapport inzake de inspanningen van het Iraanse bewind om te infiltreren in de NLA en de PMOI in Irak. In dit rapport werden de namen onthuld van 17 PMOI leden, waaronder Parviz Ahmadi, die sinds 1993 gedood waren als gevolg van de infiltranten van het Iraanse bewind.⁹⁶

Er lijkt ook een strijdigheid te bestaan tussen de HRW getuigen ten aanzien van het tijdstip van de dood van Parviz Ahmadi en Ghorbanali Torabi. In het HRW rapport verklaren de getuigen Abbas Sadeghinejad, Ali Ghashghavi en Alireza Mir Asgari dat Parviz Ahmadi stierf in februari 1995. Sadeghinejad beweerde tevens dat hij eerder getuige was van de dood van Torabi. Echter, in een boek geschreven door Karim Haghi Moni, (een andere getuige die in het HRW rapport genoemd wordt), waarin hij het relaas vertelt van tientallen voormalige PMOI leden, schrijft hij:

“Parviz Ahmadi en Ghorban Torabi, twee leden van de Mojahedin Organisatie, die samen met andere ontevreden Mojahedin tegen de Mojahedin waren, werden gevangen gezet in de Ashraf basis in Bagdad. Zij stierven onder de marteling door Mokhtar- Janat Sadeghie en Majid Alamiyan in de winter van het jaar 1996.”⁹⁷

Dit is ongeveer twee jaar later dan Abbas Sadeghinejad, Ali Ghashghavi en Alireza Mir Asgari beweren dat Ahmadi en Torabi gestorven zijn.

De HRW getuigen

Mohammad Hussein Sobhani

Eén van de getuigenverklaringen van de HRW is van Mohammad Hussein Sobhani. HRW beweert dat hij “...acht en een half jaar, van september 1992 tot januari 2001 in

*het MKO hoofdkamp in Irak, het Kamp Ashraf in eenzame opsluiting geleefd heeft.*⁹⁸ De FOFI delegatie was er daarom veel aan gelegen om Afsaneh Taherian (de ex-vrouw van Sobhani) te ontmoeten om de ernstige aantijgingen van deze belangrijke HRW getuige te beoordelen. De FOFI heeft tevens gesproken met PMOI leiders in het Kamp Ashraf om hun reactie te vernemen op deze aantijgingen, alsmede met willekeurige PMOI leden. Verder werd er een uitgebreider onderzoek gedaan op het Internet en andere onafhankelijke bronnen waar de FOFI de beschikking over had, teneinde deze aantijgingen weloverwogen en nauwkeurig te kunnen beoordelen.

Afsaneh Taherian was 21 jaar toen zij in 1983 met Mohammad Hussein Sobhani trouwde. Zij stelt dat Sobhani, die haar steun voor de PMOI kende, haar ervan overtuigd had om met hem te trouwen, want zij geloofde dat zij hierdoor als een paar verenigd werden door hun gezamenlijke ideaal. Afsaneh Taherian was tot tranen toe geroerd toe zij de FOFI delegatie vertelde hoe de grondslagen van hun relatie gebaseerd bleken op onwaarheden en opgeblazen grootspraak. Zij vertelde,

*“Zelfs vanuit een gezinsoogpunt gezien, was het een enorme teleurstelling. Onze relatie was gebaseerd op leugens. Je kunt je voorstellen wat voor soort persoon hij is.”*⁹⁹

Toen zij gevraagd werd naar zijn aantijgingen, vertelde Afsaneh Taherian,

*“Hij beweert dat hij contacten onderhield [met de PMOI] sinds 1977 en lid was sinds 1979, hetgeen een leugen is. Toen wij in 1983 trouwden, stelde hij zichzelf voor als een vliegtuigenieur en een aanhanger van de PMOI... hij wilde mij ertoe aansporen om met hem te trouwen, omdat hij wist dat ik hen steunde en ik mij bij de beweging wilde aansluiten. Zijn bewering dat hij uit het verzet kwam en veel banden had, is een leugen. Later ontdekte ik dat hij gelogen had over zijn beroep. Hij was geen vliegtuigenieur, maar werkte voor het Ministerie van Defensie als helikopter-onderhoudsmonteur... Ik ontdekte dat hij van het begin van onze relatie af gelogen had.”*¹⁰⁰

In het vraaggesprek van de delegatie met Afsaneh Taherian werden vele vragen opgeworpen over de getuigenverklaring van Sobhani. Mevr. Taherian zei dat toen Sobhani in Ashraf verbleef, hij permanent contact onderhield met zijn broer Jafar, die zoals zij later ontdekte, werkte voor de repressieve, disciplinaire

organisatie van het bewind, of de morele politie zoals deze ook wel genoemd werd. *“Naar aanleiding van deze contacten werd hij door de PMOI verdacht en werd hij zich ervan bewust dat hij verdacht werd...”*¹⁰¹ Taherian vertelde aan de delegatie dat als gevolg van deze contacten, Sobhani verdenkingen wekte bij de Antiterroristische en Contraspionage Commissie van de NLA, die in het kader van onderzoek naar een mislukte aanslag op Massoud Rajavi ontdekt had dat er inlichtingen uitlekte via Jafar Sobhani. De *“moordpoging was een rechtstreeks gevolg van de contacten die hij onderhield met zijn broer Jafar.”*¹⁰² Toen hij hiermee geconfronteerd werd en verzocht werd om te vertrekken, weigerde hij dit te doen en vroeg in de plaats daarvan om te blijven onder intrekking van zijn taken en verantwoordelijkheden.

Het bestuur van contraspionagedienst van de NLA rapporteerde,

*“Mohammad Hossein Sobhani was lid van het leger van de mollahs en kreeg in februari 1983 opdracht om te infiltreren bij de Mojahedin in Koerdistan en vervolgens door Koerdistan de Mojahedin te bereiken. Hij werd eerst ingezet in de logistieke bases en van februari 1990 tot het najaar van 1991 werkte hij in een team voor transportbeveiliging... Maar omdat hij verdacht werd, is hij er nooit in geslaagd om het vertrouwen te winnen van zijn collega's... wat er uiteindelijk toe leidde dat hem zijn geweer afgenomen werd. In het kader van de samenzwering in 1992 van het bewind om de leider van het verzet te vermoorden, kwamen zijn verdachte banden, bedrieglijke inlichtingen en verraderlijke diensten ten gunste van het Ministerie van Inlichtingen aan het licht... in het verdere onderzoek ontdekte de Mojahedin meer over de informanttenrol van verraderlijke overlopers en infiltranten en de verdachte banden tussen Mohammad Hossein Sobhani en zijn broer, Ja'afar Sobhani in 'educatieve zaken' en een andere zgn. Revolutionaire Bewaker in de Evin gevangenis.”*¹⁰³

Toen hij op het punt stond om verbannen te worden van de PMOI vanwege zijn banden met het MOIS, drong Sobhani aan om op de basis te mogen blijven, wat hem toegestaan werd. Dhr. Lars Rise, die het Kamp Ashraf in juni 2005 bezocht om zijn eigen onderzoek uit te voeren, schreef,

“Het enige wat waar is in zijn opmerkingen, is dat hem zijn verantwoordelijkheden afgenomen werden, omdat zijn banden met het Iraanse Ministerie van Inlichtingen bekend waren geworden. Daarna woonde

hij op zijn eigen verzoek in een gemeubileerd appartement voorzien van alle gemakken voor een comfortabel leven. Ondanks de aandrang van de PMOI om de organisatie te verlaten, was hij niet hiertoe bereid en benadrukte dat, zolang Afsaneh Taherian niet van mening veranderde om met hem de organisatie te verlaten, hij ter plaatse zou blijven.”¹⁰⁴

De scheiding van Sobhani, op eigen verzoek, lijkt ten grondslag te liggen aan zijn vermeende eenzame opsluiting. Volgens Taherian oefende Sobhani tijdens deze scheidingsperiode voortdurende druk op haar uit om de organisatie te verlaten. Zij merkt op,

“...hij oefende druk uit op de PMOI om mij ook mee te nemen. Ik ontmoette hem een paar keer, terwijl hij onterecht beweerde in eenzame opsluiting te verkeren. Omdat hij de organisatie wilde verlaten, vroeg de PMOI mij om met hem te praten over een oplossing en tot een besluit te komen over wat hij wilde... hij vertelde mij, dat hij mij met zich mee wilde nemen. Ik vertelde hem dat ik niet met hem mee wilde... Ik legde een scheidingsvoorstel voor hem op tafel, die hij niet accepteerde, maar na een paar ontmoetingen aanvaardde hij dit... Hij heeft tegen de HRW gezegd dat hij in eenzame opsluiting verkeerde. Ik heb hem met mijn eigen ogen gezien. De enkele keren dat ik hem zag, kwam hij net terug van het joggen.”¹⁰⁵

Deze ontmoeting vond kennelijk plaats op 10 juni 1997. *“Mijn laatste ontmoeting met hem vond plaats op 22 april 1998, waarna ik geweigerd heb om hem opnieuw te ontmoeten... Zoals Sobhani toegegeven had, was hij volkomen vrij om de Mojahedin in Irak te verlaten en naar Iran te gaan. Maar hij wilde dat de PMOI hem illegaal naar Europa zou sturen en dat ik mee zou gaan”¹⁰⁶*

Daar de delegatie verbaasd was over zijn aandrang om zijn ex-vrouw met zich mee te nemen, vroeg de delegatie aan Taherian waarom volgens haar Sobhani zijn zinnen erop gezet had om samen weg te gaan en waarom hij erop aandrang om naar Europa te gaan en niet naar Iran. Zij antwoordde,

“De reden dat hij bleef was om mij mee te nemen naar Europa om zijn banden met het Iraanse bewind te rehabiliteren en zijn missie namens het Ministerie van Inlichtingen voort te zetten in een andere hoedanigheid.”¹⁰⁷

Sobhani vertelde de HRW dat hij acht en een half jaar in eenzame opsluiting

verkeerd had in het Kamp Ashraf. De PMOI leiders echter, met wie de FOFI gesproken heeft, zeiden dat het feit dat hij lange tijd in het Kamp Parsian vlakbij Bagdad verbleven heeft, aantoonde dat zijn vermeende “eenzame opsluiting in Ashraf” niet waar kan zijn. Zij verklaarden tevens dat Mohammad Hossein Sobhani zelf erkend had dat hij in het Kamp Parsian gewoond had, waarmee hij bevestigd heeft dat zijn verklaring tegenover de HRW onjuist is.¹⁰⁸ Andere PMOI leden hebben eveneens bevestigd dat zij hem gezien hebben in Parsian tijdens de periode waarin hij beweerde in eenzame opsluiting te verkeren. In zijn brief, die gepubliceerd werd in het weekblad Mojahed, gaf hij tevens toe dat hij regelmatig naar Bagdad reisde, hetgeen bevestigd werd door Afsaneh Taherian.

In antwoord op onze vraag over zijn rang binnen de organisatie, vertelde Taherian dat Sobhani verschillende functies had: *“hij was bewaker aan de poort van Ashraf en voordat hij zijn wens kenbaar gemaakt had om te vertrekken, was hij belast met de veiligheid van en naar Bagdad.”*¹⁰⁹ Dit staat in schril contrast met zijn bewering dat hij *“lid was van het Centraal Comité.”*¹¹⁰

Na de getuigenverklaring van Sobhani waarin hij stelt: *“Ik noteerde op de muren van mijn gevangenis de keren dat ik zwaar mishandeld werd”* en *“er waren talrijke keren dat de mishandelingen minder zwaar waren... elf keer werd ik meedogenloos in elkaar geslagen met houten stokken en dikke leren riemen”*¹¹¹, vervolgt de HRW met zijn overdracht aan de Iraakse leiders, waar hij een jaar in de gevangenis doorbracht, alvorens *“gerepatrieerd te worden naar Iran in ruil voor Iraakse oorlogsgevangenen.”*¹¹²

Dit roept meerdere vragen op. Indien Sobhani werkelijk meedogenloos in elkaar geslagen werd met houten stokken en zware leren riemen, en tevens meer dan acht jaar in eenzame opsluiting doorgebracht heeft, had dit makkelijk vastgesteld kunnen worden door een medisch onderzoek van Sobhani. Dit roept dan ook de serieuze vraag op waarom de HRW niet een dergelijk medisch onderzoek bevolen heeft, in plaats van uitsluitend te vertrouwen op een telefonische getuigenverklaring.

Voorts is het onwaarschijnlijk, dat als Sobhani inderdaad een hooggeplaatst MPOI lid was (zoals hij beweert), en hij als individu zo belangrijk was dat hij acht en een half jaar in eenzame opsluiting moest doorbrengen, hij zo eenvoudig overgedragen werd aan Iraakse functionarissen. Verder, als men ervan uitgaat

dat hij een hooggeplaatst lid van het comité was die overgedragen werd aan de Irakezen voor een terugkeer naar Iran, roept dit de vraag op hoe hij zo gemakkelijk, feitelijk in drie dagen tijd, van Iran naar Europa kon vertrekken.

Zoals Dhr. Lars Rise opmerkte,

“...wij weten allen dat zo'n snel vertrek uitsluitend mogelijk is als de Iraanse regering zelf daarin betrokken is.”¹¹³

In het kader van het onderzoek naar de achtergronden van Mohammad Hussein Sobhani, trof de FOFI delegatie een door de PMOI onthuld document aan, waaruit blijkt dat Sobhani reeds lang een Inlichtingenagent van Iran was. In zijn weekblad publiceerde de PMOI,

“in een intern VEVAK rapport van 20 februari 2002, schreef Ramin Darami, lid van het netwerk van Sobhani, aan Haj Saeed, zijn nieuwe manager: ‘Nadat we via legale wegen Iran binnengekomen waren [vanuit Irak], werden we naar het Marmar Hotel in Teheran gestuurd waar we ontvangen werden op een receptie van hoog niveau. Het hoofd van ons team in het Marmar Hotel was broeder Mohammad Hossein Sobhani; anderen in onze groep waren Ali Qashqavi en Taleb Jalilian. Onze broeders van het Ministerie van Inlichtingen [VEVAK] kwamen dagelijks op bezoek en losten al onze problemen op, en in deze periode sprak ik met Haj Mahmoud... Mijn verblijf in het hotel duurde tien dagen... Tijdens ons verblijf in het Marmar Hotel, werden je plannen meerdere keren besproken door broeder Mohammad Hossein Sobhani en werden we hierover geïnformeerd.”¹¹⁴

Hoe slaagde Sobhani er daarom in om in zo'n korte periode Iran te verlaten? In een interview met Mahdis, omschreven als een “Perzisch-talige website die dienst doet als een etalage van de VEVAK”¹¹⁵, vertelt Sobhani dat hij gevlucht is uit een voertuig en weg wist te komen tijdens een schotenwisseling. Dit is een ander ontsnappingsverhaal, dan de versie die verteld werd aan de HRW. Sobhani lijkt te lijden aan een geheugenstoornis, want hij vertelde aan Mahdis dat hij ontsnapt was uit een voertuig tijdens een schotenwisseling, terwijl hij drie jaar later de HRW vertelt dat hij ontsnapt was uit een low-security gevangenis.

Dit vormt een opmerkelijke tegenstrijdigheid, die ernstige twijfels oproept over de geloofwaardigheid van Sobhani en dus van diens gehele getuigenverklaring

aan de HRW.

Yasser Ezati

Een andere telefonische getuigenverklaring van de HRW is die van de 25-jarige Yasser Ezati. Ezati beweert: “*na de eerste zes maanden in Irak, werd ik mij ervan bewust dat ik niet wilde blijven*”. Daar hij beweert naar Irak gegaan te zijn in juni 1997 en vertrokken is in juni 2004 lijkt het erop dat Ezati 7 jaar lang de PMOI wilde verlaten, maar dat hem “*...herhaaldelijk verteld was, dat de enige manier om weg te komen een vertrek naar Iran was. Ik was te bang om naar Iran te gaan.*”¹¹⁶

Volgens Ezati's eigen getuigenverklaring, heeft hij de organisatie zeven jaar moeten verdragen, maar koos hij ervoor om niet te vertrekken, daar zijn enige optie een vertrek naar Iran was. Volgens zijn vader echter, Hassan Ezati, die rechtstreeks in het HRW rapport genoemd wordt, ging Yasser, nadat hij het Kamp Ashraf verlaten had rechtstreeks naar de Iraanse ambassade in Bagdad. De delegatie kon dit moeilijk begrijpen. Yasser had namelijk zelf erkend dat hij in Canada & Duitsland gewoond had. Hoe kon dan iemand die niet vertrouwd was met Iran ervoor kiezen om naar de Iraanse ambassade te gaan, temeer hij beweerde zo bang te zijn voor de gevolgen van deze stap?

Hassan Ezati legt uit: “*...hij wilde al lang naar Bagdad om naar het Duitse consulaat te gaan... Hij had \$400 en 100.000 Iraakse Dinar gekregen. Hij zei zelfs dat hij dit geld gekregen had*”.¹¹⁷ De delegatie was in de gelegenheid om door Yasser Ezati ondertekende brieven hierover te lezen. Hassan Ezati zei een paar dagen later, dat “*een chauffeur die niet wist dat hij [Yasser] mijn zoon was, tot zijn verbazing vertelde 'Ik pikte een paar dagen geleden hier een man op, maar hij vroeg naar de Iraanse ambassade'*”¹¹⁸ Hassan Ezati geloofde de Iraakse taxichauffeur niet, tot hij van zijn broer en ouders in Iran hoorde dat Yasser naar Iran was vertrokken en van daaruit vertrokken was naar Duitsland. Op basis van de informatie van zijn broer, ontdekte Hassan Ezati dat Yasser twee dagen op de Iraanse Ambassade in Bagdad geweest was, daarna drie dagen doorbracht in het MOIS kantoor in Ilam en vervolgens in het Laleh hotel in Teheran.

Hassan Ezati zegt dat, om het gezicht van de familie te bewaren, zijn broer geprobeerd had om Yasser te overreden niet weg te gaan met de MOIS agenten. Maar toen het MOIS merkte dat de familie probeerde om Yasser van het ingeslagen pad af te leiden, werd de familie van Hassan Ezati “*bedreigd met problemen. Twee dagen daarna vertrok Yasser. Hoe kan iemand die Iran niet kent en die geen geld of*

paspoort heeft, bij Sobhani in Duitsland terechtkomen? Vanaf de eerste dag van zijn aankomst in Duitsland, begon hij deze dingen te vertellen."¹¹⁹

Hassan Ezati werd gevraagd naar zijn mening over de getuigenverklaring van zijn zoon. Hij beschreef hoe Yasser eerst belangstelling toonde om naar Irak te reizen,

*"Hij was in Duitsland en verzocht om te komen. In eerste instantie zei ik dat je moet uitproberen of je kunt blijven. De strijd is niet eenvoudig. Hij zei 'Ik wil wraak nemen voor mijn moeder en mijn ooms'. Hij had wat kinderlijke neigingen, maar dat viel niet te verklaren".*¹²⁰

Maar Hassan Ezati vervolgde,

"In december 2003 kwam hij naar mij toe en zei 'Ik ben moe en wil graag vertrekken. Hij zei dat hij geen paspoort had, wat te doen? Ik zei dat hij naar de VS [Coalitiekrachten in het Kamp Ashraf] moest gaan, omdat we geen middelen hadden om mensen naar het buitenland te brengen. Zij hebben een paar keer met hem gesproken en hij zei dat hij bij de PMOI wilde blijven om te kijken wat er ging gebeuren. In het kader hiervan deden de VS een paar keer beroep op hem en drongen erop aan dat hij bij hen bleef... Een Noorse advocaat, Dhr. Mathiassen, kwam naar zijn woning en sprak in privé met hem en heeft zijn verblijfsplaats gezien. Hij had een satellietontvanger en 2 TV's... Hij werd 7 keer gescreend [door de Coalitiekrachten]... en als welke beweringen ook enige grondslag gehad zouden hebben, had hij dat ter sprake dienen te brengen bij de Coalitie. Ze zijn onjuist en ongegrond."¹²¹

Jørgen Wille Mathiassen, een Noorse advocaat die het Kamp Ashraf in maart 2004 bezocht heeft, schreef in een brief aan de HRW,

"Toen wij daar waren, hebben wij nooit een gevangenis of sporen van een gevangenis gezien, en we hebben ook nooit gehoord over gevangenschappen of mishandeling van de leden. Wij zagen wel de vertrekfaciliteiten en spraken met de enige bewoner daarvan, Yasser Ezati. Daar ik hem herkende als één van de voormalige PMOI leden die een getuigenverklaring in uw rapport aflegt, vind ik het belangrijk om te vermelden dat ik tevens in de gelegenheid ben geweest om hem onder vier ogen te spreken. Zoals vermeld in uw rapport, wilde Ezati de organisatie verlaten. De Amerikaanse krachten die het beheer hebben over het kamp Ashraf, zouden echter nooit enig voormalig PMOI lid laten vertrekken, zolang diverse regeringsinstanties niet alle PMOI leden

gescreend hadden. Deze leden die het kamp wilden verlaten, konden dit doen, maar alleen als ze bij de Amerikaanse krachten bleven tot de screening voltooid was. Ezati vertelde aan mijn collega en mij dat hij liever in de PMOI vertrekfaciliteiten wilde blijven, dan bij de Amerikaanse krachten die het beheer over het kamp uitoefenden... De vertrekfaciliteiten zelf waren schoon en redelijk goed onderhouden. Wij hebben geen gewapende bewakers, noch hekken gezien.”¹²²

De PMOI leiding in het Kamp Ashraf heeft aan de FOFI meerdere door Yasser Ezati geschreven brieven overhandigd, waarin duidelijk staat dat hij bij de PMOI wilde blijven als gast. Hij maakte dezelfde opmerkingen tijdens zijn gesprekken met de VS instanties.

In het rapport, stelt de HRW,

“Een aantal getuigen, die binnen de MKO kampen gevangen gehouden en gemarteld werden noemden Hassan Ezati als één van hun ondervragers. De zoon van Hassan Ezati, Yasser Ezati, die ook voor dit rapport ondervraagd werd, bevestigde de identiteit van zijn vader als een MKO ondervrager.”¹²³

Toen hem om zijn reactie op deze aantijging gevraagd werd, vertelde Hassan Ezati dat als dat waar was *“waarom hij [Yasser] dan niet met de Amerikanen hierover gesproken heeft... Wist hij dit niet vóór Duitsland? Werd hij zich hier bewust van toen hij in Duitsland aankwam?”¹²⁴*

In antwoord op de vraag over zijn rol binnen de PMOI, zei hij,

“Ik werk nu op de afdeling die verantwoordelijk is voor de gasten en mensen die hier nieuw aankomen. Ik was 7 tot 8 jaar lang verantwoordelijk voor de inkoopafdeling en iedereen kent mij in Bagdad. Hechtenis en marteling worden door het bewind uitgevoerd. De Amerikanen hebben hier onderzoek naar ingesteld en hebben niets gevonden. Dat zijn allemaal oude aantijgingen die ongegrond zijn... Er is geen sprake van ontsnapping, want iedereen is vrij om te vertrekken, de Amerikanen zijn er immers.”¹²⁵

Hassan Ezati zei over de getuigenverklaring van zijn zoon,

“Dit zijn de bewoordingen van het [Iraanse] bewind. Zij willen de PMOI in diskrediet brengen. Het is verachtelijk om een zoon zover te krijgen dat hij

zich uitspreekt tegen zijn vader. Mijn familie staat constant onder druk... Ze beledigen mijn integriteit en mijn familie. Ze trekken 27 jaar van mijn leven in twijfel.”¹²⁶

Hassan Ezati legde uit dat *“Iedereen die zich meldt aan de poort van Ashraf welkom is.”*

Volgens de HRW ontsnapte Yasser Ezati uit het Kamp Ashraf in juni 2004. Deze stelling is misleidend, want dit impliceert dat hij aan de PMOI ontsnapt is, terwijl er overtuigend bewijs voorhanden is dat Yasser Ezati uit eigen wil bij de PMOI is gebleven. Nadat hij namelijk verklaard had dat hij de organisatie wilde verlaten, vroeg hij om toestemming om in het Kamp Ashraf te mogen blijven.

In een vraaggesprek van juli 2005 gaf Yasser Ezati toe dat hij de organisatie kon verlaten en naar de Amerikanen kon gaan, maar hij ervoor koos om dit niet te doen.

“Toen ik in Ashraf was, wist ik dat de Amerikanen niemand hielpen. Ik dacht dan ook dat het makkelijker zou zijn om uit Ashraf te ontsnappen. Ik ging niet naar het VS kamp en ik deed alsof ik bij de MKO wilde blijven.”¹²⁷

Over zijn vraaggesprek met Hassan Ezati, schreef Lars Rise,

“De vader van Yasser, die in uw rapport door Yasser aangeduid wordt als een ondervrager, maakte een grote indruk op mij. Terwijl hij zijn vaderlijke liefde en gevoelens voor zijn kind niet kon verbergen, was hij erg aangeslagen over het feit dat het Ministerie van Inlichtingen Yasser meedogenloos gebruikt had tegen zijn ouders en zijn familie. Hij kon zijn gevoelens over de HRW niet verbergen, die partij koos voor het Ministerie van Inlichtingen tegen hem en zijn familie. Hassan Ezati zei dat VS functionarissen van diverse instanties, waaronder de FBI, het Ministerie van Buitenlandse Zaken, enz. meerdere keren privé-gesprekken hadden gevoerd met Yasser en dat hij nooit Ashraf wilde verlaten en naar de VS vertrekfaciliteiten wilde. Hij heeft ook nooit een woord over deze aantijgingen in deze interviews gesproken. Tegelijkertijd heeft een Noorse advocaat, Mathiassen, de Human Rights Watch geschreven. In deze brief vertelde hij dat hij privé-gesprekken gevoerd had met Yasser Ezati en dat hij zijn woning in het Kamp Ashraf bezocht had, die in voldoende staat

*was. Deze omstandigheden wijken gigantisch af van omstandigheden van hechtenis en marteling.*¹²⁸

Habib Khorami, Tahereh Eskandari & Mohammad Reza Eskandari

Habib Khorami, Tahereh Eskandari en Mohammad Reza Eskandari zijn drie van de vier HRW getuigen, die Irak na de Golfoorlog in 1991 verlieten.

Toen zij in het Kamp Ashraf was, sprak de FOFI delegatie met Leila Ghanbari die vertelde dat zij drie van de personen kende die in het HRW rapport genoemd werden. Zij is de ex-vrouw van Habib Khorami. Tahereh Eskandari is haar schoonzus en Mohammad Reza Eskandari is de man van haar schoonzuster. Het HRW rapport besteedt geen aandacht aan de familiebanden tussen drie van haar getuigen.

Leila Ghanbari tekent bezwaar aan tegen het feit dat in het rapport gesproken wordt over een no-exit beleid in het Kamp Ashraf. Zij verklaarde *“ze zeggen dat er een no-exit beleid is, maar ik ben een levende getuige van de verdraaiing van deze stelling. Welk no-exit beleid?”*¹²⁹

Leila Ghanbari bracht twee jaar door in de gevangenis van Kermanshah en trouwde met Habib Khorami in 1987. Ze reisden beiden naar Irak in 1988. Zij woont reeds 17 jaar in het Kamp Ashraf en heeft één zoon.

Leila Ghanbari zegt dat zij en Habib Khorami besloten tijdens de Koeweit crisis in 1990/1991 om hun zoon (Bahador) om veiligheidsredenen naar het buitenland te sturen. Bahador werd naar Canada gezonden, waar hij in een gezin verbleef dat sympathiseerde met de PMOI. Zij voegde hieraan toe,

*“Het echtpaar accepteerde officieel de voogdij over mijn zoon. Nadat we onze zoon naar Canada gezonden hadden, zei mijn man dat hij ook wilde vertrekken. Vervolgens vroeg hij of hij mocht vertrekken en hij vroeg mij om met hem mee te gaan... hij drong er sterk op aan dat ik met hem mee zou gaan... omdat de PMOI zich niet mengt in familiezaken, zeiden zij dat ik zelf moest kiezen, maar dat het beter zou zijn om te vertrekken om hem te kalmeren. Ik wilde niet vertrekken, maar om hem heb ik dat toch gedaan. Ik heb nooit de PMOI willen verlaten. Hij bedreigde en intimideerde mij om samen met hem te vertrekken.”*¹³⁰

Leila Ghanbari vertelde dat het echtpaar het Kamp Ashraf verliet met auto's die door de PMOI ter beschikking waren gesteld. Het echtpaar ging naar het Kamp Al-Tash waar volgens Mevr. Ghanbari MOIS agenten actief waren. Daarom vond zij dat zij daar niet kon blijven. Zij verliet het Kamp Al-Tash en ging naar het VN gebouw in Bagdad. Toen zij daar aankwam, vroeg zij om teruggebracht te worden naar de PMOI. Tijdens haar laatste nacht in het Kamp Al-Tash, kwamen haar schoonzus met echtgenoot bij haar langs (Tahere Eskandari & Mohammad Reza Eskandari) die haar probeerden over te halen om te blijven.

Verder verschaftte het personeel van de PMOI bewijzen aan de delegatie, die strijdig zijn met de verklaring van Habib Khorami aan de HRW dat zij *“in hechtenis gehouden werden in interne MKO gevangnissen”*¹³¹. Volgens het PMOI personeel verliet Habib Khorami de PMOI op 5 maart 1992 en ging hij naar het kamp Al-Tash in Ramadi, dat onder het toezicht stond van de UNHCR. Op 10 augustus 1992 stuurde hij een brief naar de PMOI met het verzoek om terug te mogen keren naar de vertrekfaciliteiten van de PMOI, ook wel *“Miehmansara”* (gasthuis) genoemd. Het HRW rapport refereert naar de *“gasthuizen”* als *“detentieplaatsen”*. Vervolgens vroeg Habib Khorami op 17 augustus 1992 en 1 september 1992 de PMOI schriftelijk om hulp om naar Europa te kunnen gaan. Deze brieven, die allemaal geschreven zijn maanden nadat Khorami de organisatie verlaten had, weerleggen duidelijk deze getuigenverklaringen aan de HRW. Ze ondermijnen tevens de stelling dat deze brieven onder dwang geschreven zouden zijn, omdat ze geschreven zijn lang nadat hij de organisatie had verlaten.

Om enige idee te geven over de persoonlijkheid van Habib Khorami, legde Leila Ghanbari uit dat in 1999 het gezin dat in Canada voor Bahador zorgde contact met haar opgenomen had. Zij vertelden haar dat de vader van Bahador contact met hen opgenomen had en gevraagd had om Bahador tijdens de zomervakantie te mogen zien. Leila Ghanbari had daarmee ingestemd, zolang het gold voor de vakantie. Zij vertelde,

*“Bahador kende hem niet en was heel bang om naar Nederland te gaan.”*¹³²

Maar hij werd overtuigd door zijn voogd om naar Nederland te gaan. Leila Ghanbari zei dat Bahador na de zomervakantie niet teruggebracht werd naar zijn voogden in Canada. Zij beschreef een incident op school in Nederland, waar het gedrag van Bahador de aandacht getrokken had van een maatschappelijk

werkster, die wilde weten wat hem zo van slag bracht. Bahador stortte zijn hart uit bij de maatschappelijk werkster en vertelde dat hij naar huis wilde naar zijn moeder in Canada. De maatschappelijk werkster nam Bahador mee naar de Canadese ambassade, waar hij in staat gesteld werd om contact op te nemen met zijn voogden in Canada.

Volgens Leila Ghanbari, vertelden de voogden van Bahador dat hij erg van slag was toen hij belde en dat hij vertelde dat hij niet bij zijn vader wilde blijven en dat hij afgesnauwd en onder druk gezet werd. Hij was bang voor zijn vader.

Mevr. Ghanbari zegt dat Habib Khorami een misleidende inlichtingscampagne begonnen was tegen de PMOI en Bahador zelfs voor de Nederlandse televisie had gebracht om te verkondigen dat zijn moeder (Leila Ghanbari) hem in de steek gelaten had. Zij vertelde,

“Hij onvoerde Bahador van zijn ouders in Canada. Hij is ook schuldig bevonden als ontvoerder. Hij werd veroordeeld voor de ontvoering van Bahador door een rechter in Nederland. Ik heb een brief gestuurd naar Professor Copithorne om te vertellen wat hij het kind aandeed.... Hij [Bahador] is nu 17 jaar en woont in Iran. Het MOIS houdt hem tegen om hier naartoe [Kamp Ashraf] te komen, maar ik weet dat hij hier naartoe wil.... Hij woont bij de familie van mijn ex-man. Mijn familie wist mij dit te vertellen, doordat zij hem toevallig gezien hadden. Zijn zus bevindt zich nu in Ilam, Nasrin Khorami, en is één van de onderdrukkingsagenten van het bewind.... Zij laten hem [Bahador] niet eens contact met mij opnemen.”¹³³

Leila Ghanbari zei dat nadat de voogden van Bahador een officiële klacht ingediend hadden, er in Nederland een proces plaatsgevonden heeft. Het gehele proces duurde negen maanden en tenslotte besloot de rechtbank dat Bahador terug diende te keren naar zijn voogden in Canada. Maar nadat Habib Khorami zijn zaak verloren had, dook hij met Bahador onder en stuurde hem later gedwongen naar Iran. Mevr. Ghanbari vertelde,

“Hij is dermate misdadig dat hij de voogden bedreigd heeft. Toen de gerechtelijke stappen serieus werden en het Gerechtshof en de Canadeze regering het kind vorderden zei dat als zij de zaak niet introkken, hij hen zou vermoorden....”¹³⁴

Leila Ghanbari legde uit hoe de voogden van Bahador bijzonder ongerust waren dat hij na de zomervakantie niet naar hen terugkeerde en zij daarna vernamen dat hij naar Iran gestuurd was. Zij vertelde dat zij voor Bahador gezorgd hadden vanaf dat hij twee en een half was tot zijn elfde jaar.

Leila Ghanbari ontkende met klem het idee van een no-exit beleid. Zij zei,

“Is dit het no-exit beleid waar ze het over hebben? Ik verliet [Kamp Ashraf] en ging met hem [Habib Khorami] mee naar het Kamp Al-Tash en er was geen Mojahed in het kamp, dus hoe kunnen ze beweren dat ik gedwongen werd en tegengehouden werd om met hen mee te gaan... daarom noem ik het rapport een leugen... daarom is het een belediging. Hoe is het mogelijk dat een mensenrechtenorganisatie zo'n verdraaid verhaal kan schrijven? Waarom hebben ze geen contact met mij opgenomen?”

In het Rapport vertelden Mohammad Reza Eskandari en zijn vrouw Tahereh Eskandari ook aan de HRW dat zij vastgehouden werden in diverse gasthuizen nadat zij verzocht hadden om de PMOI te verlaten in 1991. Zij verklaarden,

“De organisatie had onze paspoorten en identificatiedocumenten ingenomen toen wij aankwamen in het kamp. Toen wij te kennen gaven dat wij weg wilden, hebben zij ons nooit onze documenten teruggegeven. Wij werden vastgehouden in detentiecentra in Iskan, alsmede in andere locaties. Wij werden naar een vluchtelingenkamp gestuurd buiten de stad Ramadi, dat al-Tash genoemd werd. Het leven in al-Tash was uitzonderlijk zwaar, het leek meer op een geleidelijk sterfproces. De MKO arbeiders bleven ons lastig vallen, zelfs in Al-Tash. Tenslotte kregen wij in september 1992 vanuit Nederland de vluchtelingenstatus en konden wij al-Tash verlaten.”¹³⁵

Het PMOI personeel in het Kamp Ashraf verschaftte tevens bewijzen aan de FOFI delegatie, die de aantijgingen van Mohammad Reza Eskandari en zijn vrouw Tahereh Khorami weerleggen. Het PMOI personeel zei dat zowel Mohammad Reza Eskandari als Tahereh Eskandari de grens van Iran naar Irak overgestoken waren en van het begin af aan geen paspoorten bij zich hadden. Leila Ghanbari bevestigde dat zij geen paspoorten hadden. Zij vertelde,

“Ergens zeggen zij dat hun paspoorten afgenomen waren. Ik moet zeggen dat ik moest lachen toen ik dat las... Welk paspoort? Zij waren ontsnapte gevangenen!”¹³⁶

Op 26 juli 1991 schreven Mohammad Reza Eskandari en zijn vrouw aan het PMOI personeel om de organisatie in kennis te stellen van hun wens om de PMOI te verlaten en naar het Kamp Al-Tash in Ramadi te gaan. Een jaar later, op 1 juni 1992, in een brief aan de PMOI, vroegen zij of zij konden blijven in de vertrekfaciliteiten van de PMOI (Mehmansara). Dit toont duidelijk aan dat hun verklaring aan de HRW dat zij vastgehouden werden in Mehmansara (gasthuis) ongegrond is. Zij schreven de brief, nadat zij de organisatie hadden verlaten en kunnen dus niet beweren dat zij de brief onder dwang of druk geschreven hebben. De kwitanties van de financiële hulp die zij van de PMOI ontvangen hadden toen zij in het Al-Tash kamp verbleven en het geld voor hun ticket naar Europa doet verder afbreuk aan hun verklaringen aan de HRW.

Andere HRW getuigen

Toen zij in het Kamp Ashraf was, voerde de FOFI, naast de vijf reeds besproken getuigen, grondig onderzoek uit naar de aantijgingen van de overige HRW getuigen, waarvan er geen één bevestigd kon worden. Alle aanwijzingen lijken namelijk het tegendeel aan te tonen.

Van deze getuigen, werden de verklaringen van Karim Haghi besproken in andere delen van het rapport, waaruit blijkt dat zijn beweringen onjuist zijn en dat hij werkt voor het MOIS. Een andere HRW getuige, Farhad Javaheri-Yar, die beweert dat hij gevangen werd gehouden door de PMOI, verstrekt geen bewijs om zijn beschuldiging te ondersteunen. De enige informatie die de FOFI na kon lopen, was de plaats waar hij beweerde gevangen gehouden te zijn. De FOFI bezocht deze plaats en kon daar geen gevangenis vinden. Farhad Javaheri-Yar wordt ook genoemd in een document dat door de PMOI aan de FOFI verstrekt werd, als een agent van het Iraanse bewind. Hetzelfde geldt voor de beweringen van de overige vijf HRW getuigen.

Andere gevallen

Ali Reza Bashiri

De delegatie sprak met Mevr. Razieh Khabazan, die vertelde dat zij, hoewel zij niet rechtstreeks in verband stond met het HRW rapport, desalniettemin goede achtergrondinformatie kon verstrekken over haar ex-man, Ali Reza Bashiri, die

volgens haar voor het Iraanse bewind werkt.

Razieh Khabazan heeft 18 jaar in het Kamp Ashraf gewoond en daarvoor in Duitsland. Zij ging naar Irak met haar man en dochter. Zij vertelde,

“Na twee jaar besloot mijn ex-man om te vertrekken en vroeg mij om met hem mee te gaan. Dat was in 1990, maar ik weigerde, zodat hij alleen vertrok. Wij zijn sindsdien uit elkaar, omdat onze wegen zich in twee afzonderlijke richtingen scheidde. In 1993 vroeg hij de scheiding aan en ik stemde met zijn verzoek in. Omdat ik niet naar Noorwegen kon, accepteerde ik de scheiding door middel van een volmacht. Dit werd geaccepteerd door een rechtbank in Noorwegen, zodat wij wettelijk gescheiden waren. Hij hertrouwde en er werden twee kinderen uit dit tweede huwelijk geboren. Na de oorlog (twee jaar geleden) bracht mijn zus mij plotseling een bezoek en zei dat Ali Reza Bashiri bij mij op bezoek zou komen in Ashraf. Ik zei ‘Ik heb geen relatie met hem, dus waarom komt hij mij opzoeken?’ Zij wist het niet. Hij kwam naar Ashraf... maar ik heb hem niet gezien. Het rare was, dat hij vanuit Iran kwam, ondanks dat hij een politieke vluchteling in Noorwegen was. Dat was voor mij een aanwijzing dat het bewind hier achter zat. Een jaar later, kwam hij weer met mijn dochter. Na 1991 heb ik contact opgenomen met Ali Reza en verteld dat zij vanwege de oorlog [Golfoorlog] beter kon vertrekken en hij stemde ermee in haar te helpen. Sindsdien heb ik mijn dochter niet meer gezien. Toen zij mij vorig jaar op kwam zoeken, hoorde ik dat mijn broer en mijn dochter hier waren, maar ik kwam erachter dat dat niet mijn broer was, maar een onbekende. Maar mijn dochter is 5 dagen bij mij gebleven. Toen ik met haar sprak, was het duidelijk dat er op haar ingewerkt was. Zij was één keer meegenomen naar Iran en er waren haar slechte dingen over Ashraf verteld. Zij huilde en was zeer bezorgd over mij. In eerste instantie geloofde zij mij niet, maar na vijf dagen was alles goed... In het voorjaar van 2005 kwam Ali Reza weer terug, maar via de VS krachten, omdat hij wist dat ik hem niet wilde zien.”¹³⁷

Wetende dat zijn ex-vrouw zou weigeren om hem te ontmoeten, regelde Ali Reza Bashiri via de Coalitiekrachten een ontmoeting. Op verzoek van de Coalitie, maar tegen haar wil in, ontmoette Razieh Khabazan Ali Reza Bashiri na ongeveer 15 jaar. De Coalitiekrachten hadden gezegd, dat zij een verzoek hadden gekregen van de HRW. Razieh Khabazan vertelde,

“Toen ik met hem sprak, was alles kunstmatig. Hij beweerde geen banden

te hebben met het Iraanse bewind en probeerde mij daarvan te overtuigen. Hij probeerde het te herleiden tot een familieaangelegenheid, maar het was duidelijk een kwestie die te maken had met het bewind. Dat was duidelijk voor mij, omdat hij vanuit Iran gekomen was, terwijl hij een vluchteling was. De twee andere keren was hij via Syrië gekomen. Dat is een land dat PMOI leden uitlevert... Ik confronteerde Ali Reza met dit bewijs. Ik vertelde hem dat ik niet naïef was, dat ik mij bezig hield met politiek, dat ik wist waar hij mee bezig was. Voordat Ali Reza [naar Ashraf] kwam, hoorde ik via een interview op Radio Farda dat er een Noorse Iranee was, die zijn echtgenote mee terug zou nemen uit Irak. Toen ik hem hierover vertelde, zei hij dat hij Karim Haghi niet kende. Maar Karim Haghi had hem genoemd en wist alles van zijn intenties en plannen. Nadat ik met hem gesproken had, liet hij mij een visum van 6 dagen zien waarmee ik naar Noorwegen kon. Dit was afkomstig van de Noorse ambassade in Syrië. Hij zei, ga met mij mee via Syrië... hij zei dat hij niet bij het bewind hoorde. Toen hij mij bezocht, kwam hij met een ander voormalig PMOI lid. Het was duidelijk dat zij probeerden ons allemaal van elkaar te scheiden. Vier keer door Ali Reza en één keer door mijn familie werd er druk op mij uitgeoefend om te vertrekken... Ik heb mijn weg 17 jaar geleden gekozen. Ik word niet onder dwang hier gehouden en niemand werd gedwongen om van zijn/haar echtgenote/echtgenoot te scheiden. In 1993 accepteerde ik de scheiding, omdat ik mijn strijd voort wilde zetten. Er was geen druk op mijn uitgeoefend. Ik had te allen tijde kunnen vertrekken. Niemand kon mij beletten dit te doen. Maar als vrouw heb ik het recht te beslissen wat ik zelf wil. Zij proberen mij dit recht te ontfemen. Na 15 jaar denkt hij nog steeds dat ik zijn eigendom ben. Hij zei 'Ik ben erg bezorgd over je'. Ik zei dat er ergere situaties waren, maar hoe komt het dat je nu ineens aan dit alles denkt?'¹³⁸

Razieh Khabazan vertelde dat een groep mensen het HRW rapport ondersteund had die ook haar dochter heeft laten ondertekenen. Omdat haar dochter drie jaar was, toen zij het Kamp Ashraf verlaten had, vraagt Razieh Khabazan zich af hoe haar dochter de aantijgingen heeft kunnen checken die in het Rapport vermeld worden.

Mevr. Khabazan vertelde dat zij Ali Reza Bashiri voor het laatst in april 2005 gezien heeft. Nadat een aanbod van een huis en een auto niet genoeg was om haar om te kopen, heeft hij het Kamp Ashraf verlaten. Een maand later, vertelde Khabazan dat zij,

“Vernomen had via de website van Nourizadeh, een agent van het bewind, dat ik gezegd had ‘als ik met jou mee ga, zullen zij jou [Ali Reza] en mijn kind vermoorden. Zij zullen je in stukken snijden en onze dochter verbrijzelen’. Ook dit is weer een leugen over mij... Het is bijzonder verdacht dat hij na 15 jaar zich zorgen over mij maakt. Hij zegt dat hij zijn familie niet kan bezoeken, maar hij is geen familie van mij.”¹³⁹

Zoals Razieh Khabazan vertelde aan Lars Rise,

“Daar deze reis plaatsvond op 1 april 2005, kreeg zij de sterke verdenking dat hij geprobeerd heeft haar om te kopen als nieuwe getuige voor het HRW rapport, met name omdat eerder, Karim Haghi, een andere voormalige agent van het Ministerie van Inlichtingen en één van de getuigen van het HRW rapport, in een radio-interview gezegd had, dat iemand vanuit Noorwegen naar Irak gegaan was om zijn vrouw te redden.”¹⁴⁰

Javad Firouzmand

Een ander opmerkelijk geval was dat van Javad Firouzmand, die onlangs bijzonder actief is geweest op anti-PMOI websites en in anti-PMOI kringen, en die persconferenties gehouden en radio-interviews afgegeven heeft. Hij beweert gevangen gezeten te hebben, gemarteld en zelfs ter dood veroordeeld te zijn voor de ogen van 4.000 PMOI leden. Hij beweert een *“slachtoffer te zijn van de gedwongen scheiding van zijn vrouw Mojgan Homayounfar, die nu in een MKO kamp in de buitenwijk van Parijs verblijft”*.¹⁴¹ De delegatie heeft gesproken met de ex-vrouw van Javad Firouzmand, Mojgan Homayounfar, in het kamp Ashraf in Irak.

Mevr. Homayounfar was een jonge vrouw van 20 jaar, die de PMOI actief steunde, toen zij in Teheran aangevallen werd toen ze op een taxi stond te wachten. Zij vertelde dat haar belagers haar wilden ontvoeren, maar door haar verzet, hebben zij haar met zwaarden aangevallen en haar linker been afgehakt. Met de bedoeling om haar te doden, reden ze vervolgens met een auto over haar heen. Ondanks dat het laat op de avond was, werd Mevr. Homayounfar van een wisse dood gered toen mensen uit de buurt haar naar het ziekenhuis brachten.

Vierentwintig jaar na deze gebeurtenis, is het lichamelijke bewijs nog steeds zichtbaar. Mevr. Homayounfar loopt mank, omdat zij een kunstbeen heeft, en zij heeft brandwonden van sigaretten op haar handen. Zij vertelde,

“Na twee maanden kwamen zij [het Iraanse bewind] erachter waar ik verbleef en namen mij mee naar de Evin gevangenis waar de agenten van Lajevardi [beruchte beul] mij kwamen ophalen. In de opvolgende drie jaren was ik getuige van ophangingen, martelingen en de dood van mijn vrienden.”¹⁴²

Nadat ze uit de gevangenis kwam heeft Mevr. Homayounfar met behulp van de PMOI persconferenties gehouden en is zij afgereisd naar de VN in Genève en New York om haar verhaal te vertellen en de schending van de mensenrechten in Iran aan de kaak te stellen. Zij vertelde,

“Sindsdien ben ik actief voor de Mojahedin. Ik vertel u dit, omdat een agent die Javad Firouzmand heet (mijn ex-man), van wie ik veertien jaar geleden gescheiden ben, een persconferentie gehouden heeft om te beweren dat de familierechten geschonden worden en hij bedreefd was dat de PMOI het verhaal [over haar marteling] verzonnen hadden, zodat het Iraanse bewind door de Algemene Vergadering van de VN veroordeeld zou worden... Eén van de dingen die hij beweert, is dat de PMOI ons gedwongen heeft tot een scheiding, ondanks dat ik zelf twee of drie keer om een scheiding gevraagd heb en daarna besloten heb om van hem te scheiden... Wat ik wilde zeggen, is dat voorkomen moet worden dat de agenten van het bewind hun activiteiten naar buiten toe kunnen verspreiden [Iran].”¹⁴³

Mevr. Homayounfar zei dat nadat zij getrouwd waren, zij bemerkte dat zijn beweegredenen gelegen waren in het feit dat zij naar verschillende landen uitgezonden werd om haar verhaal te vertellen en hij haar begeleiden kon. Zij benadrukte dat dit een twistpunt tussen hen was. Zij vertelde dat zij het fijn vond dat hij met haar naar deze landen wilde reizen, maar niet dat zij en de middelen van de PMOI hiervoor gebruikt werden.

Mevr. Homayounfar zei dat Firouzmand niet een zo hooggeplaatst lid van de organisatie was, als hij beweert. Zij vertelde,

“Hij beweert tevens dat hij een hooggeplaatst lid is binnen de PMOI, maar sinds ik hem ken, werd hij niet beschouwd als een leider of een vooraanstaand persoon. In feite was hij inkoper... zijn laatste functie was die van inkoper in Al Amara. Dit is een stad, waar vele agenten actief waren. Daar legde hij zijn banden met de agenten. Ik heb handgeschreven documenten van

de plaatsen waar hij inkopen ging doen. Hij kreeg kortingen en behield het verschil. Hij stak dat in zijn zak en spaarde dit op om het op het geschikte moment te gebruiken. Hij heeft aan de plaatselijke bewoners gevraagd om contact op te nemen met de Iraanse ambassade en hen de codenaam 'Mohamad Alavi' gegeven zodat zij hem zouden herkennen. Ik vertel u deze details, omdat hij beweert dat hij geen MOIS agent is, hetgeen een leugen is."¹⁴⁴

Mevr. Homayounfar zegt dat haar ex-man van de organisatie verbannen werd, hetgeen de reden is waarom hij vervolgens vertelde dat hij weg wilde. Zij legde uit, dat,

"Hij vorige week (juli) in Parijs tijdens een persconferentie gezegd heeft, dat mijn enige doel is naar een vrij land te gaan om daar vrij te kunnen schrijven. Ik vraag u, wat zou er gebeuren als iemand in een democratisch land erop betrapt werd dat hij gevoelige informatie verstrekt aan de vijand [in dit geval de Iraanse ambassade]. Dat is spionage en wij zijn in oorlog met een vijand. Toen de PMOI hem toestond om te blijven als een vluchteling, is dat wat hij gedaan heeft."¹⁴⁵

Mevr. Homayounfar is van mening dat met de verkiezing van Ahmadinejad, de Iraanse regering in een zwakke positie verkeerde. Zij vertelde dat zij persoonlijk nooit Ahmadinejad in de gevangenis gezien heeft, maar wel gehoord heeft over een man die op 1.000 gevangenen het genadeschoten gelost heeft. Zij vervolgt,

"Het bewind is hierdoor in ongenade gevallen en zoals u weet, is het aantal meldingen van repressie en executies toegenomen, en hebben zij in het buitenland terroristische daden begaan. Deze agenten bereiden door deze acties het terrein hierop voor... Hij [Firouzmand] zegt, dat hij in Frankrijk de vluchtelingstatus wil. Dat is verrassend om te horen van een agent van het bewind. Wat is de noodzaak voor hem om een politieke vluchteling te worden... toen hij geïnterviewd werd door de BBC, zei hij dat hij goed behandeld werd in Iran. Waarom is hij dan niet gebleven?"

Mevr. Homayounfar verstrekte de delegatie een diskette met foto's van haar littekens als gevolg van de martelingen die zij in de gevangenis ondergaan heeft.

Shams Haeri

Tijdens het onderzoek, hoorde de FOFI over ernstige aantijgingen tegen de PMOI door Hadi Shams Haeri. Volgens zijn vrouw Mahin Nazari,

“Werd hij niet genoemd door de HRW, maar is hij één van de pijlers van de propaganda. Na de Golfoorlog van 1991 kon hij de strijd niet meer voortzetten en besloot hij weg te gaan en ging hij daarom naar het Kamp Al-Tash. Hij vroeg mij om met hem mee te gaan, maar ik weigerde dat. Dit is waarom zijn wrok is begonnen. Ik zei dat ik wilde blijven en de strijd voort wilde zetten.”¹⁴⁶

Mevr. Nazari zei dat het stel na de Golfoorlog besloten had om hun kinderen voor hun veiligheid naar het buitenland te sturen. Maar nadat hij besloten had om ook te vertrekken, vroeg hij de kinderen naar het Kamp Al-Tash te sturen, waar hij verbleef. Zij vertelde,

“Hij kon niet langer dan twee maanden voor ze zorgen, en liet ze achter in de straten van Bagdad. Hij zei “als je probeert de kinderen naar mij terug te sturen, stap ik naar de politie”. Ik zorgde voor ze. Vervolgens vroeg hij vanuit Europa opnieuw om de kinderen. De PMOI vroeg mij de kwestie op te lossen. Ik vertrok naar Duitsland, waar door de rechtbank een besluit genomen werd over de ouderlijke macht van de kinderen. De Duitse rechtbank heeft hem niet erkend, en wees de ouderlijke macht aan mij toe. Zij [hun kinderen] verklaarden beiden dat zij hem niet wilden zien of bij hem wilden blijven. Toen is hij de propagandacampagne begonnen. Zij namen een besluit waar zij wilden blijven. In dezelfde rechtszaak heb ik officieel onze scheiding aangevraagd, hetgeen ingewilligd werd.”¹⁴⁷

De delegatie heeft een afschrift gekregen van de documenten van de rechtbank waarin de ouderlijke macht over de kinderen aan de moeder toegekend werd, vanwege de indoctrinatie door de vader. In een passage van het vonnis wordt vermeld,

“Na de ouders, de kinderen en de afdeling voor de kindbescherming gehoord te hebben, is de rechtbank ervan overtuigd dat het welzijn van de kinderen beter verzekerd is bij de moeder dan bij wie anders ook. Tijdens het

verhoor hebben de twee kinderen duidelijk verklaard dat zij in de toekomst bij de moeder willen blijven. Na de scheiding van het gezin heeft de moeder vanaf 1993, in tegenstelling tot de vader, geprobeerd regelmatig contact met de kinderen te houden. De afdeling kindbescherming merkt op dat er de afgelopen tien jaar een soort vervreemding bij de kinderen en de ouders opgetreden is. Uit het onderzoek van de rechtbank blijkt, dat de moeder haar uiterste best doet om dit probleem uit de weg te ruimen. Het verzoek van de vader om iemand anders dan de moeder toe te wijzen, kan onder de gegeven omstandigheden niet aanvaard worden. Het voogdijrecht van de ouders heeft voorrang op dat van anderen. Het gevaar voor brainwashing en unilaterale machtsuitoefening op de kinderen is groter bij de vader dan bij de moeder. Een voorbeeld hiervan is de plotselinge verschijning van de vader op de school van zijn zoon. De moeder van de kinderen geeft de indruk dat zij het welzijn van haar kinderen niet bekijkt uit een oogpunt van uitsluitend politieke indoctrinatie. Alles bij elkaar genomen, is de toewijzing van de ouderlijke macht aan de moeder de beste optie voor het welzijn van de kinderen.”

Mevr. Nazari voegde hieraan toe dat zij na de rechtszaak en voor de resterende tijd die zij in Duitsland verbleef, continu door de vader lastig gevallen werd en hij zelfs geprobeerd heeft de kinderen te ontvoeren. Mahin Nazari legde tevens uit dat toen Mevr. Hicks van de HRW in Duitsland was om te praten met voormalige PMOI leden, Mevr. Nazari gevraagd heeft om een ontmoeting met Mevr. Hicks, die geweigerd heeft haar te ontmoeten. Mevr. Nazari zei dat zij Professor Copithorne en Lord Avebury ontmoette en met hen gesproken heeft. Lord Avebury schrijft over hun gesprek,

“Het was jammer dat Mevr. Hicks geen tijd heeft kunnen vrijmaken om Mevr. Nazari, de ex-vrouw van Shams Haeri, die mij vandaag opgebeld heeft, te ontmoeten. Zij zegt dat hoewel Dhr. Haeri beweert dat hij een hoge functie bij de Mojahedin bekleedde, hij in feite een lage functie vervulde... Tijdens de operatie Desert Storm, werd Shams Haeri openlijk vijandig ten opzichte van de PMOI – ondanks dat hij nooit meer dan een aanhanger geweest was– en toen het hem niet lukte om zijn vrouw te overtuigen om te vertrekken, vertrok hij naar Ramadi, het UNHCR kamp... Daarna wilde hij dat zijn twee kinderen Amir en Nusrat (die toen 6 jaar was) vanuit Duitsland teruggebracht zouden worden naar Irak... Toen duidelijk werd dat Mevr. Nazari niet overtuigd kon worden om in te stemmen met zijn plan, dumpte hij de kinderen bij het NLA. Tenslotte lukte het Shams Haeri

om naar Nederland te gaan en vorderde hij de ouderlijke macht over de kinderen bij de Duitse Rechtbank. Hij beweerde in een boek en in artikelen, dat zijn vrouw ontvoerd was door de Mojahedin en dat de beweging hen gedwongen had van elkaar te scheiden. Het boek staat volgens Mevr. Nazari vol leugens, maar was het bewind wel van nut, heeft het laten vertalen in het Arabisch en wijd verspreid.”¹⁴⁸

Als conclusie zei Mevr. Nazari, “...dit is geen meningsverschil tussen ouders en kinderen, maar een kwestie tussen een individu en het bewind.”¹⁴⁹

Nosrat Nazari en Amir Nazari verblijven eveneens in het Kamp Ashraf en de delegatie heeft hen beiden kunnen ontmoeten. Amir Nazari zei dat hij en zijn zus na de Golfoorlog naar Duitsland gestuurd waren. Hij was pas een week op school, toen hij hoorde dat hij terug zou gaan naar Irak, op aandringen van zijn vader. Hij zei dat hij net begon te wennen op school in Duitsland, toen hij teruggestuurd werd naar een oorlogsgebied. Hij vertelt,

“Wij werden met grote moeite teruggestuurd. Hij [Shams Haeri] dacht dat als hij ons zou hebben, hij onze moeder ook zou kunnen krijgen. Hij was koste wat kost bereid om onze veiligheid op spel te zetten... onze relatie was niet als vader en kind. Wij hadden geen gevoelens. Wij bleven twee maanden bij hem. Ik was elf en zij [Nosrat] was zeven. Het ontbrak ons aan liefde en affectie. Nosrat was altijd bij onze burens... en ik verkocht sigaretten op straat in Ramadi. Hij vloekte altijd tegen de PMOI en zei ‘kinderen horen bij hun moeder’ en ‘jullie moeten terug naar je moeder’... wij waren geestelijk helemaal in de war, hadden geen hobby’s, geen leven en verbleven in een door oorlogsgeweld vernietigde stad. Toen hij zijn geduld verloren had, stopte hij ons in een auto en bracht ons naar de stad en deed een brief in mijn zak waarin stond ‘Ik ben niet verantwoordelijk voor deze kinderen’ en ‘als zij naar mij teruggestuurd worden, meld ik jullie aan de Iraakse Inlichtingendienst’... Onder supervisie van het MOIS bestempelde hij de PMOI als ontvoerders, maar toen hij ons niet kon houden, werden wij weer teruggestuurd naar de PMOI om voor ons te laten zorgen.”¹⁵⁰

In gedachten, hoe zijn vader opnieuw geprobeerd had de twee kinderen terug te krijgen, zei Amir,

“Omdat ik niet met hem mee wilde, vloekte hij op de PMOI, terwijl zij

[PMOI] er beter aan afwaren om ons allemaal gewoon met hem mee te laten gaan, en wij hadden de keuze hiertoe. Wij kozen er echter voor om bij onze moeder te blijven en de PMOI betaalde de prijs hiervoor."¹⁵¹

Op een dag, toen Amir op school in Duitsland zat, kwam het schoolhoofd naar hem toe en vertelde dat iemand hem op was komen zoeken. Onder aandrang van het schoolhoofd, ontmoette Amir Nazari zijn vader. Hij zei,

"Toen het schoolhoofd zei 'alsjeblieft, luister naar wat hij te zeggen heeft' deed ik dat tegen mijn wil in, en ik merkte wat voor misleidende informatie hij over de PMOI gaf. De scène was dermate verachtelijk, dat het schoolhoofd hem eruit gooide en hem aangaf bij de kinderbescherming... Deze pesterij ging door zolang wij in Duitsland waren tot we naar de rechtbank gingen. Omdat wij jonger dan 18 jaar waren, werd de ouderlijke macht toegekend aan mijn moeder. Hierdoor werd hij erger. Hij is nu altijd te vinden op [internet] sites van het bewind... Hij beweerde op een MOIS site dat 'mijn kinderen gevangenen van Rajavi zijn, en ik wil hun vrijheid'. Wij hebben hem in een brief geantwoord en gezegd dat wij een vrije keuze gemaakt hebben. Iets wat hij vaak doet, is spreken over 'mijn kinderen'. Ik ben 25 en mijn zus is 21. Degenen die hier geen weet van hebben, denken dat wij jonger dan 18 zijn. Dit probeerden zij in 1994, hetgeen verklaart waarom ik naar de HRW gestapt ben. Ik kreeg geen afspraak. Gedurende 14 jaar ageert hij tegen de PMOI met zijn kinderen als excuus."¹⁵²

De delegatie sprak tevens met Nosrat Nazari (de dochter van Shams Haeri) die zangeres is in het orkest van het Kamp Ashraf. In deze hoedanigheid is zij vaak te zien op de Nationale Televisie van Iran (Simaye Azadi), die ook uitzendt over het leven in het Kamp Ashraf.

Zij vertelde,

"Ik was 7 jaar toen ik in het Kamp Al-Tash verbleef, en ik had geen schone kleren en liep op blote voeten. Ik bracht mijn dagen door in andermans huizen bij burens... als hij een liefdevolle relatie had willen opbouwen, heeft hij daar de tijd voor gehad. De bedoeling was duidelijk om de instructies van MOIS te volgen en niet om ons bij zich te houden... wij hebben hem de gelegenheid geboden, maar hij heeft daar misbruik van gemaakt...

Ze zeggen dat zij niet met de buitenwereld kunnen communiceren. Hij beschuldigde ons ervan afgesneden te zijn van de buitenwereld. Omdat ik optreed in een orkest, als zangeres, sta ik wel degelijk in contact met de buitenwereld.”¹⁵³

Ardeshir Parhizkari

Kort na de publicatie van het HRW rapport publiceerde het Britse dagblad ‘The Guardian’ een artikel van een halve pagina over het HRW rapport. The Guardian verstrekt eerst details over de uitgebreide steun die de PMOI in het Britse Parlement geniet, en over de steun van toonaangevende verdedigers van de mensenrechten van Groot-Brittannië. ‘The Guardian’ publiceert vervolgens de getuigenverklaringen van twee in Nederland verblijvende personen, die beschreven worden als ‘vluchtelingen’ van de PMOI.

Eén van de mensen die in het rapport genoemd wordt, is Ardeshir Parhizkari, waarvan gezegd wordt dat hij op krukken loopt. In het artikel staat,

“Hij vertelde ons, dat zijn rug en voeten zijn gebroken, toen hij geslagen en geschopt werd en er stoelen naar hem gesmeten werden tijdens een door zijn commandant georganiseerde massabijeenkomst om hem aan te klagen.”¹⁵⁴

Toen de delegatie in het Kamp Ashraf was, sprak zij met Dhr. Gasem Parhizkari, een neef van Ardeshir Parhizkari. Hij zei dat omdat de broer van Ardeshir in Iran terechtgesteld was, zij samengewoond hebben en een hechte band hadden.

Ghasem Parhizkari was verbaasd dat Ardeshir, van wie hij de symptomen beschrijft van Poliomyelitis (waaraan hij vanaf zijn kinderjaren leed), dit gebruikte als bewijs van martelingen en mishandelingen. Hij zei,

“Ik weet dat hij goed behandeld werd vanwege zijn polio. Het werk dat hij opgedragen kreeg, was eenvoudig en aangepast aan zijn vaardigheden... Hij werd regelmatig onderzocht door artsen en specialisten in het NLA. Vanwege de humanitaire principes in het NLA, had hij een privé-chauffeur en een auto voor zijn vervoer... ik weet dat sinds hij hier was, hij besloten heeft om samen te werken met het bewind... Het duurt meerdere maanden om naar Europa te kunnen [vanuit Irak]. Hoe was dit mogelijk? Hoe kon hij beweren dat hij in deze staat kon ontsnappen; als hij ernstig kreupel was, had hij niet weg gekund.”

*Dit is een bijzonder domme leugen.*¹⁵⁵

De standpunten van Ghasem Parhizkari werden bekrachtigd door drie artsen van het Kamp Ashraf, die elk Ardeshir tijdens diens verblijf behandeld hadden.

Dr. Hadi Medghalchi, afgestudeerd aan de Universiteit van Teheran, was gedurende vijf jaar de dokter van Ardeshir. Hij zegt dat Ardeshir leed aan polio in zijn rug en beenspieren en dat als een gevolg hiervan, één been circa 15 centimeter korter is dan het andere. Dr. Medghalchi vertelde over de vermeende marteling:

*“Toen ik het artikel las, was ik als arts geschokt. Iedere erkende arts zou het herkennen [Polio]. Er bestaat geen specifieke behandeling. Wanneer hij spreekt over beenbreuk, toont dit de valse aard van de aantijging aan, want bij polio worden de spieren verzwakt, en is dat de reden waarom hij fracturen heeft.*¹⁵⁶

Verder verklaarde Dr. Javad Ahmadi, die Parhizkari jarenlang kende, hoe zij voor hem een verhoogde schoen hadden gemaakt, omdat hij een voet heeft die korter is dan de andere. Zonder deze schoenen moet hij op krukken lopen. Dr. Ahmadi is eveneens afgestudeerd aan de Universiteit van Teheran en heeft meer dan dertig jaar ervaring als arts. Hij vertelt,

*“Wat hij zegt, zijn de precieze symptomen van polio, maar hij beweert dat het tekenen van martelingen zijn. Het is gewoon niet logisch. Wij zijn artsen en kunnen eenvoudig het verschil zien. De symptomen die hij beschrijft, zijn veroorzaakt door polio. Ik was geschokt... Hoe kan hij zijn kinderziekte verklaren als een gevolg van martelingen?”*¹⁵⁷

De drie door de delegatie ondervraagde artsen zeiden met betrekking tot Ardeshir Parhizkari, dat hij bevoorrechte functies binnen de organisatie had, vanwege zijn situatie. Zij voerden verder aan dat als ‘The Guardian’ opdracht gegeven had tot een medisch onderzoek van Ardeshir Parhizkari, zij de polio ontdekt zouden hebben en beseft zouden hebben dat zijn botten niet gebroken waren als gevolg van martelingen.

Tevens staat in het boek van Karim Haghi Moni, dat *“de verzamelde ervaringen van tientallen voormalige leden”* bevat, een verklaring van Massoud Tayebi, die toegeeft dat,

*“Ardeshir lichamelijk gehandicapt is en een rolstoel gebruikt”.*¹⁵⁸

Dit stemt overeen met het gegeven dat Parhizkari polio heeft en niet, zoals hij aan de ‘The Guardian’ vertelde, zo hard geslagen werd, dat hij nu mank loopt.

Het is interessant dat The Guardian ook Anne Singleton citeert, waarvan gezegd wordt dat zij in Leeds woont. Zij is bijzonder kritisch ten aanzien van de PMOI, waarnaar zij verwijst als een sekte. Na diepgaander onderzoek, heeft de FOFI delegatie ontdekt dat Anne Singleton in feite Anne Khodabandeh (geboren Singleton) is. In een getuigenverklaring afgelegd aan de Britse rechtbank op 12 november 2002, verstreekte Abraham Khodabandeh, de zwager van Anne Khodabandeh, meer details over zijn schoonzuster en haar echtgenoot, Massoud Khodabandeh. Hij verklaart,

“Degene die “Iran-Interlink” [een website die bijzonder kritisch is over de PMOI] opgezet heeft en leidt, is de vrouw van mijn broer, Anne Khodabandeh... maar pas vier jaar geleden begon ik haar te verdenken van banden met het Iraanse geestelijke bewind... Mijn verdenkingen met betrekking tot mijn schoonzus komen voort uit de volgende samenloop van omstandigheden. Ongeveer vier jaar geleden (dat wil zeggen in 1998) kreeg ik een aantal dringende telefoontjes van mensen waarvan ik wist dat zij tot het kantoor van het Rode Kruis in Bagdad behoorden. Er werd mij verteld dat er een spoedbericht achtergelaten was van mijn moeder (die in Iran woont). Ik vond het heel vreemd dat zij mij een bericht gestuurd had via het Rode Kruis in Bagdad... omdat het voor mijn moeder heel eenvoudig was om ofwel rechtstreeks contact met mij op te nemen, ofwel via mijn broer Massoud... Vervolgens sprak ik met mijn moeder in Iran en vroeg haar waarom zij dit bericht voor mij achtergelaten had. Zij zei dat mijn broer Massoud en zijn vrouw, Anne, haar dit gevraagd hadden, en haar verteld hadden over PMOI leden die mishandeld werden in Irak en tegengehouden werden om Irak te verlaten... Ik vond het opmerkelijk dat mijn broer dat gedaan had...

Vervolgens vernam ik dat Anne Khodabandeh naar Iran gegaan was... Ik vond dat opmerkelijk, omdat in het algemeen Iraniers (of hun echtgenoten) die tegen het bewind zijn, in geen geval naar Iran gaan...

Toen ik in het begin van dit jaar opnieuw in Irak was, kreeg ik weer

een telefoontje van iemand waarvan ik wist dat hij in het kantoor van het Internationale Rode Kruis in Bagdad werkte. Er werd mij wederom verteld dat er een dringend bericht voor mij achtergelaten was. Toen ik dit bericht op ging halen, zag ik dat dit van mijn dochter was... Ik belde mijn dochter op vanuit Bagdad en vroeg haar wie haar gevraagd had mij een brief te sturen... zij zei mij dat dat Anne Khodabandeh was... ik vond de beweegredenen van Anne Khodabandeh verdacht... Ik denk dat Anne Khodabandeh probeert voor de buitenwereld de indruk te scheppen dat ik één van de mensen ben, waarvan het Iraanse bewind en de agenten daarvan zeggen dat zij tegen hun wil door de PMOI vastgehouden worden.”¹⁵⁹

Tijdens een bezoek van zijn dochter in Birmingham zag Abraham Khodabandeh zijn broer en schoonzus. Hij schreef *“Anne Khodabandeh vertelde mij vrij openlijk dat zij enkele maanden geleden naar Iran geweest was, ze liet mij foto’s zien, en vertelde me dat zij tijdens haar bezoek het graf bezocht had van Khomeini. Ik vond dit ongelooflijk voor iemand die via haar website beweert bezorgd te zijn over mensenrechten.”*¹⁶⁰

Nadere details over de betrokkenheid van Massoud Khodabandeh in het HRW rapport worden aan het einde van dit deel gegeven.

De rol van Nejat

Tijdens gesprekken met bewoners van het Kamp Ashraf, hoorde de delegatie over diverse vormen van psychologische druk op in Iran woonachtige familieleden van PMOI leden, uitgeoefend door het Iraanse bewind of bij het bewind aangesloten groeperingen.

Bij haar terugkeer, heeft de delegatie onderzoek uitgevoerd naar deze groeperingen, waarvan gezegd wordt dat deze opgericht werden om PMOI leden te redden die in het Kamp Ashraf gevangen gehouden worden. Een voorbeeld hiervan is een organisatie die ‘Nejat’ genoemd wordt of, vertaald in het Farsi “redding”. Het hoofddoel van deze groeperingen lijkt te bestaan uit het uitoefenen van druk op familieleden van PMOI leden in het Kamp Ashraf, zodat zij op hun beurt druk uitoefenen op hun familieleden om het Kamp te verlaten en terug te keren naar Iran.

Hosseinali Amiri, Algemeen Directeur van de Rechterlijke Macht in de

provincie Fars in Iran verklaarde,

“De Nejat groepering is in elke provincie samengesteld uit mensen die de hypocrieten [de benaming die door het Iraanse bewind gebruikt wordt voor de PMOI] verlaten hebben onder het toezicht van het Ministerie van Inlichtingen en de strijddienst tegen de hypocrieten. Zij zijn bijzonder actief. Zonder overleg met het Ministerie van Inlichtingen, nemen zij contact op met bijna alle familieleden van de hypocrieten over het gehele land ...”¹⁶¹

Inspectie van de sites in het Kamp Ashraf

Na bestudering van het rapport, stelde de FOFI er veel belang in om de sites in het Kamp Ashraf te bezoeken waar de vermeende schendingen plaatsgevonden zouden hebben. Zoals aangegeven in Deel I, waren alle bezoeken onaangekondigd en de FOFI delegatie kreeg volledige en onbeperkte toegang tot het Kamp Ashraf en de faciliteiten daarvan.

In het rapport wordt gesteld:

“Uit de getuigenverklaringen van de voormalige MKO leden blijkt dat de organisatie binnen haar kampen in Irak drie soorten detentievoorzieningen gebruikt. De ondervraagde personen beschreven een type kleine verblijfsunits binnen de kampen, die gasthuizen (mihmansara) genoemd worden.”¹⁶²

Karim Haghi, Tahereh Eskandari, haar man Mohammad Reza Eskandari en Ali Ghashghavi beschrijven hoe zij naar Iskan gebracht werden.

Karim Haghi schrijft,

“Ik werd opgesloten in een gebouw dat Iskan genoemd werd, tezamen met mijn vrouw en ons kind van zes maanden. Iskan was een oord bestaande uit een reeks wooneenheden waar getrouwde paren werden ondergebracht...”¹⁶³

Voormalige PMOI leden die destijds in Irak waren en Karim Haghi persoonlijk kenden, hebben zijn verklaring weerlegd. Haghi en zijn gezin “bevonden zich in een overgangshotel, omdat zij op verzoek naar het buitenland overgebracht zouden worden.”¹⁶⁴ Volgens het Iraanse politieke comité, is Karim Haghi een MOIS agent, over wie de Nederlandse veiligheidsdienst gewaarschuwd had in verband met zijn wervingsactiviteiten tegen Iraanse dissidenten en zijn contacten met de Iraanse Inlichtingendienst in Nederland.

Mohammad Reza Eskandari en zijn vrouw Tahereh Eskandari “vertelden ook aan de Human Rights Watch dat zij in diverse gasthuizen gevangen gehouden waren nadat zij gevraagd hadden om te vertrekken...”¹⁶⁵

Zoals eerder aangegeven, heeft de FOFI delegatie overtuigend bewijs gevonden

dat deze verklaring onjuist is.

Ali Ghashghavi verstrekt nadere details. Hij verklaarde,

*“Zij namen mij mee naar een plaats in het Kamp Ashraf die Iskan genoemd werd. Deze plaats bevindt zich in een verre uithoek van het kamp, waar een reeks appartementgebouwen gebruikt wordt om gezinnen te huisvesten. Het was een beangstigende, afzonderlijk gelegen, dorre plek in de woestijn.”*¹⁶⁶

Het Kamp Ashraf is gebouwd op woestijngrond. Vanwege de uitgestrektheid van het kamp, kunnen sommige gebouwen afgezonderd lijken vanwege de afstand. De delegatie heeft echter gasthuizen of mehmansara bezocht, waar in het verleden PMOI gezinnen verbleven. De delegatie trof er niets aan dat onregelmatig of strijdig was met wat men verwachten kan.

Het HRW rapport maakte tevens melding van een ander type detentiecentrum, een “bangal”. Het rapport vermeldt:

*“Het tweede detentietype binnen de MKO kampen werd door getuigen ‘bangali shodan’ genoemd, verwijzend naar eenzame opsluiting in kleine prefab caravans (bangal). Dissidente leden die de organisatie verzochten om te mogen vertrekken, evenals gewone leden, werden in bangals vastgehouden.”*¹⁶⁷

Het Kamp Ashraf beschikt over tientallen, zo niet honderden van deze bangals, die tamelijk goed beschreven zijn in het rapport. Bangals zijn kleine stacaravans, die voor meerdere doeleinden gebruikt kunnen worden. De delegatie bezocht willekeurig meerdere bangals in het Kamp Ashraf en sprak met PMOI personeel tijdens hun werk. Ze werden gebruikt als kantoren of diverse andere doeleinden. Hoe dan ook, deze bangals zijn vanwege hun lichte en dus zwakke constructie duidelijk ongeschikt voor het gebruik als detentiecentra.

Het derde type detentiecentrum waar het HRW rapport naar verwijst, zijn daadwerkelijke gevangenissen. In het rapport wordt gesteld,

“Het derde type door de getuigen genoemde detentie, omvatte hechtenis, lichamelijke marteling en ondervragingen in geheime gevangenissen binnen de MKO kampen. Deze gevangenissen werden hoofdzakelijk gebruikt voor vervolging van politieke dissidenten. Het bestaan hiervan was bij de meeste

leden onbekend. De getuigen die leden onder deze vorm van hechtenis, vertelden aan de Human Rights Watch dat zij zich er niet bewust van waren dat de organisatie dergelijke gevangenen had, tot zij dit zelf ondervonden."¹⁶⁸

Als de gevangenen geheim waren en de getuigen dus niet wisten waar deze zich bevonden, is het moeilijk om voor te stellen hoe de getuigen deze gevangenen dan konden beschrijven. In een voorbeeld was Ali Ghashghavi, ondanks hij zegt dat hij geblinddoekt was, desalniettemin in staat om te omschrijven hoe de gevangenis zich in het midden van het kamp bevond en wist hij zelfs een straatnummer te noemen.

Akbar Akbari, een HRW getuige, zei dat hij meegenomen was naar een plaats, die Ghaleh Afsaneh genoemd werd: *"Ik werd naar een fort gebracht, dat Ghaleh Afsaneh genoemd werd, waar ik een jaar lang in eenzame opsluiting doorgebracht heb..."*¹⁶⁹

De FOFI bezocht de site die bekend staat als Ghaleh Afsaneh, en kan deze bewering niet onderschrijven.

Twee getuigen, Farhad Javaheri-Yar en Ali Ghashghavi, beweren gevangen gezeten te hebben in een cel aan de Avenue 400 van het Kamp Ashraf. Farhad Javaheri-Yar zegt, *"Ik werd overgebracht naar een gevangencel aan de Avenue 400 van het Kamp Ashraf"*¹⁷⁰. Ali Ghashghavi zei,

*"Wij stopten in een zone die zich ongeveer in het midden van het kamp bevond. Ik wist niet dat dit een gevangenis was, tot ik er naartoe gebracht werd. De gevangenis bevond zich aan de Avenue 400 van het Kamp Ashraf, vlakbij het waterreservoir."*¹⁷¹

De FOFI delegatie trok meerdere keren door de Avenue 400. Hoewel er zich aan de Avenue 400 een waterreservoir bevindt, was er duidelijk geen bewijs voor de stelling dat hier een gevangenis zou zijn.

Een ooggetuige *"ontkent enige vorm van mishandeling van wie dan ook in het Kamp Ashraf. Hij kende persoonlijk drie van de personen die genoemd werden in de voetnoot 12 op pagina 4 van het HRW rapport: Mohammad Reza Eskandari, Karim Haghi en Tahereh Eskandari. Hij was samen met hen in het Kamp Ashraf en weet dat daar geen gevangencellen, geen tralies, geen gevangenen waren."*¹⁷²

No Exit beleid

De titel van het rapport en de leidraad daarvan is een “No Exit beleid”. Na een zekere tijd met het PMOI personeel in het Kamp Ashraf doorgebracht te hebben, is de conclusie van de HRW van een ‘No Exit beleid’ strijdig met de waarnemingen van de FOFI delegatie. De delegatie sprak namelijk met mannen en vrouwen van verschillende leeftijden en rangen, die één doel nastreefden: de bevrijding van hun volk uit de handen van de geestelijke tirannen in Teheran. Zoals Lars Rise schreef,

“Er bestaat een wereld van verschil tussen wat ik gezien heb bij de PMOI in Ashraf gedurende meerdere dagen van vrij onderzoek en rechtstreekse gesprekken met mensen van verschillende rangen en standen, en wat u opgepikt heeft uit overzeese telefoongesprekken van in totaal 12 uur met agenten van het Iraanse Ministerie van Inlichtingen. Ik heb waardige mensen ontmoet die de grootste offers brengen om vrijheid en democratie in hun thuisland te bereiken. Zij hebben zelfs infiltranten en hun eigen moordenaars vergiffenis geschonken en naar Iran gestuurd. Bij hen past geen enkele vorm van bewuste of zelfs onbewuste mishandeling, daar zij een enorme discipline hebben in de naleving van de rechten van de medemens.”¹⁷³

In tegenstelling tot wat men zou verwachten, is het Kamp Ashraf de thuisbasis van een heel leger van intellectuelen, bestaande uit goed opgeleide Iraniers uit voornamelijk de middenklasse, die de keuze gemaakt hebben om een conventionele levensstijl op te geven teneinde zich aan te sluiten bij de verzetsbeweging en hun land te bevrijden van de onderdrukking. Vele bewoners zijn vanuit hun comfortabele omgeving in Londen, Parijs, Berlijn, Washington D.C, New York, en andere steden in de wereld naar het Kamp Ashraf verhuisd. Anderen hebben zich vanuit Iran bij de beweging aangesloten.

Tijdens het verblijf van de delegatie in het Kamp Ashraf, was de FOFI in de gelegenheid om het PMOI personeel waar te nemen en op een informele wijze met de mensen te praten. De FOFI vond de bewoners zowel vriendelijk als open. De delegatie kon vrij praten met zowel mannelijke als vrouwelijke bewoners over talrijke kwesties, en bemerkte dat de personeelsleden van de PMOI bijzonder goed op de hoogte waren van de actualiteiten over hun thuisland, Iran, alsmede over de voornaamste internationale ontwikkelingen.

Gedurende talrijke jaren, voordat zij hun wapens overgedragen hebben, waren de

PMOI personeelsleden actief in een volledig gemechaniseerde legerstructuur. Maar in het Kamp Ashraf krijgt men niet de indruk te verkeren op een militaire basis, maar eerder in een stad van mensen, die zich door eenzelfde doel verenigd hebben.

Wat opvalt in het Kamp Ashraf is het aantal jonge bewoners. In tegenstelling tot de indruk van een ‘verouderend leger’ zoals gezegd wordt op sommige websites die zich kritisch uitlaten over de PMOI, sprak de FOFI met tientallen jongeren die naar het Kamp Ashraf getrokken zijn om zich aan te sluiten bij de PMOI. Het was verhelderend om van de jongere generatie de beweegredenen te horen die hen ertoe aangespoord hebben om hun leven in het Westen achter te laten om zich als vrijwilliger bij de organisatie aan te sluiten.

Buiten de ingang van het Kamp Ashraf blaast een politieke storm over het land, maar binnen de muren en ver van het verwarrende politieke gekrioel, is één ding zeker: de vastberadenheid en de toewijding van de bewoners om het Iraanse bewind omver te werpen en hun onwrikbaarheid om stand te houden.

Het is ook van belang om op te merken dat op 27 mei 2005, negen dagen na de publicatie van het HRW rapport, de waarnemend Inspecteur van de Mensenrechten van Irak een rapport opgesteld heeft over zijn onderzoek naar de feiten in het Kamp Ashraf. Sofyan Abbass zei in dit rapport over de PMOI dat hij “*geen enkel bewijs of aanleiding gevonden had van een schending van de mensenrechten in het Kamp Ashraf*”. Uit zijn rapport, dat gebaseerd was op bezoeken aan het Kamp Ashraf tussen november 2004 en mei 2005, blijkt dat ondanks diepgaand en methodisch onderzoek van het gehele gebied, er geen “*martelcentra*” of “*gevangnissen*” aangetroffen waren. Abbass zei dat hij in privé met enkele honderden PMOI medewerkers gesproken heeft en tot de slotsom gekomen was dat er in het Kamp Ashraf niemand door de PMOI gemarteld was of op welke wijze ook door de groep mishandeld was.¹⁷⁴

Verder schreef Hannah Allam, een correspondent voor Knight Ridder, na een bezoek aan Kamp Ashraf op 18 maart 2005,

“De strijdkrachten van de V.S. hebben klachten onderzocht, dat de Mojahedin mensen tegen hun wil in Ashraf vasthouden, maar vonden hier geen steekhoudend bewijs van. Zoals een hooggeplaatste militaire V.S. leider anoniem verklaarde: ‘Ik denk dat zij gevangen zijn door ideeën en dogma’s, maar zij zijn geen gevangenen. Zij zijn in de mate van redelijkheid, fysiek vrij om te vertrekken.’”

Het akkoord dat op 1 november 2003 ondertekend werd door Kolonel Cantwell namens de multinationale krachten en Dhr. Mehdi Barai namens de PMOI, toont duidelijk het beleid van de PMOI over deze kwestie. Hierin staat,

1. *Mensen die het Kamp Ashraf wensen te verlaten om een normaal leven te gaan leiden, zullen in de vertrekfaciliteiten verblijven. Dit is ten behoeve van een specifiek onderzoeksproces voor alle medewerkers in het Kamp Ashraf, beslist door de V.S. krachten.*
2. *Voor wat betreft de Volksmojahedin van Iran (PMOI), zijn deze mensen vrij om het Kamp Ashraf te verlaten, zodra zij dit wensen om een gewoon leven te gaan leiden.*
3. *Met het oog op het bovenstaande, staan de vertrekfaciliteiten onder het gezag van de V.S. krachten die gebaseerd zijn in het Kamp Ashraf.*
4. *De PMOI zal zorg blijven dragen voor de woonaccommodatie voor degenen die niet in de door de V.S. beheerde vertrekfaciliteiten willen verblijven, totdat hun specifieke onderzoek afgerond is.*
5. *Om humanitaire redenen en op verzoek van de V.S. krachten, blijft de PMOI zorgdragen voor voedsel, onderhoud en andere basisvoorzieningen voor de vertrekfaciliteiten.*
6. *Op verzoek van de V.S. krachten, zal de PMOI zoveel mogelijk zorgdragen voor de medische behoeften van mensen die verblijven in de vertrekfaciliteiten.*
7. *De vertrekfaciliteiten staan onder het gezag van de V.S. krachten en de toegangs- en vertrekregels van deze faciliteiten zijn dezelfde als de regels die gelden buiten het Kamp Ashraf.*
8. *Contactpersonen van de PMOI zullen periodiek de vertrekfaciliteiten bezoeken om te controleren of het personeel dat in deze faciliteiten gebaseerd is, niets tekort komt en om gepaste maatregelen te treffen om in de eventuele behoeften te voorzien.*
9. *Mensen die in de vertrekfaciliteiten verblijven, kunnen hun directe familieleden in het Kamp Ashraf ontmoeten of anderszins met hen corresponderen.*
10. *De V.S. krachten zullen de PMOI inlichten als er personen in de vertrekfaciliteiten verblijven, die terug willen keren naar de PMOI. Deze personen kunnen terugkeren naar de PMOI, mits de PMOI instemt met dit verzoek.*

DEEL III

REACTIES OP HET HRW RAPPORT

REACTIES OP HET HRW RAPPORT

Na het bezoek aan het Kamp Ashraf, heeft de FOFI delegatie tevens de algemene reacties op het HRW rapport nader beschouwd. De FOFI delegatie bemerkte dat de reacties op het rapport zeer uiteenlopend en veelomvattend waren. Sommigen, inclusief de getuigen van het rapport, de media van het Iraanse bewind en de websites die zich kritisch uitlaten over de PMOI, verwelkomden het rapport en suggereerden dat het onderzoek niet ver genoeg ging. Anderen lieten zich zeer kritisch uit over het rapport.

Het was niet onvoorspelbaar dat de PMOI en haar leden in Irak hevige kritiek op het rapport zouden uiten. Er werden immers ernstige aantijgingen tegen hen geuit. Wat echter niet voorspelbaar was, was dat de kritiek niet alleen afkomstig was van de beschuldigen, maar ook van tal van andere bronnen, waaronder Parlementsleden, advocaten, andere mensenrechtenorganisaties, zowel als voormalige PMOI leden, die allen geageerd hebben tegen de vermeende problemen. Deze mensen spraken hun twijfels en zorgen uit over wat zij omschreven als een onjuiste methodologie van de HRW in de voorbereiding van het rapport, waardoor de bevindingen van het rapport onbetrouwbaar geworden waren.

Uit nader onderzoek bleek dat de bezwaren tegen het rapport in het algemeen gebaseerd waren op een aantal kernvragen of zorgen, die hieronder ter sprake zullen komen. Alvorens echter in de details van deze zorgen te treden, werd het nodig geacht om kort naar het ‘Istanbul Protocol’ te verwijzen (Manual on Effective Investigation and Documentation of Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment). Dit document werd voorgelegd aan het V.N. kantoor van de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten in augustus 1999 door de bijna 40 deelnemende organisaties, waaronder de HRW. Het doel van het Istanbul Protocol wordt in de inleiding beschreven om “*te dienen als internationale richtlijnen voor de beoordeling van mensen die beweren gemarteld of mishandeld te zijn*” en “*voor het onderzoek van gevallen van vermeende marteling...*”¹⁷⁵ Het Istanbul Protocol zou de minimale, op grondbeginselen gebaseerde normen bepalen en gebruikt moeten worden op basis van de beschikbare bronnen.¹⁷⁶ De opzet en het doel ervan is de bescherming van slachtoffers van martelingen.

Wanneer men hoofdstuk III van het Istanbul Protocol doorleest over het onderzoek naar martelingen, verneemt men bepaalde grondbeginselen, die relevant zijn in het kader van de problemen die gerezen zijn met betrekking tot het rapport. In de inleiding van het hoofdstuk, worden de fundamentele grondbeginselen van een betrouwbaar onderzoek naar martelingsincidenten genoemd: “*deskundigheid, onpartijdigheid, onafhankelijkheid, promptheid en grondigheid.*”¹⁷⁷

Uit dit Hoofdstuk blijkt duidelijk dat zo mogelijk de vermeende slachtoffers van martelingen onder vier ogen ondervraagd dienen te worden en dat het verzamelen van het nodige bewijs tijd kan vergen. Als voorbeeld wordt in dit hoofdstuk verklaard,

*“De plaats van het vraaggesprek dient zo veilig en comfortabel mogelijk te zijn, inclusief toegang tot sanitaire voorzieningen en verfrissingen. Er dient voldoende tijd aan het gesprek gewijd te worden om het vermeende martelingsslachtoffer te ondervragen. Onderzoekers moeten er niet vanuit gaan dat zij tijdens het eerste gesprek het hele verhaal te horen zullen krijgen.”*¹⁷⁸

De grondgedachte die hierachter schuil gaat, wordt als volgt verwoord,

*“...het is van wezenlijk belang dat de onderzoekers niet alleen de woorden waarnemen, maar ook de lichaamstaal, gelaatsuitdrukkingen, stemklanken en gebaren van de ondervraagde personen, als zij zich een volledig beeld willen vormen.”*¹⁷⁹

Zoals hieronder zal blijken, lijkt de HRW deze richtlijnen tijdens de voorbereiding van het Rapport naast zich neergelegd te hebben. Ondanks dat de 12 getuigen in Europa wonen, heeft de HRW besloten om hen telefonisch te ondervragen gedurende in totaal 12 uur.

Verder stelt het Istanbul Protocol, ondanks dat het doel hiervan de bescherming van slachtoffers van martelingen is, dat het relaas van de vermeende slachtoffers van martelingen gecontroleerd dienen te worden. Het waarschuwt de ondervragers voor het risico zich mee te laten voeren door het lot van degenen die beweren gemarteld te zijn en daardoor het relaas niet voldoende in twijfel trekken.¹⁸⁰ Het stelt verder,

“In het verzamelen van achtergrondinformatie over martelingen en

mishandelingen, dient men behoedzaam te zijn bij het aandragen van vormen van mishandeling, die iemand mogelijkwijze heeft ondergaan. Dit voorkomt mogelijke overdrijvingen van daadwerkelijke ervaringen. Echter, onthulling van negatieve antwoorden op vragen over diverse vormen van marteling, kan ook helpen om de geloofwaardigheid van de persoon vast te stellen.”¹⁸¹

Het Istanbul Protocol benadrukt ook duidelijk de noodzaak voor de onderzoekers om zo mogelijk de vermeende daders van de martelingen te ondervragen.¹⁸² Ook dit werd door de HRW ter zijde gelegd, waardoor het zich blootgesteld heeft aan zware kritiek. Dit geldt des te meer, daar het voor de HRW bijzonder eenvoudig geweest zou zijn om een reactie te vragen aan de NCRI en/of de PMOI.

Het Istanbul Protocol vestigt voorts de aandacht op het belang van het verkrijgen van lichamelijke bewijzen. Wat dit betreft, stelt het Istanbul Protocol,

“De onderzoekers dienen zoveel mogelijk lichamelijk bewijs te verzamelen om een incident of vorm van marteling aan te tonen. Eén van de meest belangrijke aspecten van een grondig en onpartijdig onderzoek naar martelingen is het verzamelen en analyseren van lichamelijke bewijzen.”¹⁸³

Het Protocol vervolgt,

“De onderzoeker dient te zorgen voor een medisch onderzoek van het vermeende slachtoffer... Een medisch onderzoek dient uitgevoerd te worden, ongeacht de tijd die sinds de marteling verstreken is ...”¹⁸⁴

In de omschrijving van een klinische beoordeling, zet het Istanbul Protocol zes belangrijke vragen uiteen die gesteld dienen te worden, waaronder,

“Zijn de lichamelijke en psychologische bevindingen in overeenstemming met de vermeende marteling?”

Blijkt uit het klinische bewijs een mogelijk valse beschuldiging van marteling?”¹⁸⁵

Ondanks dat de 12 HRW getuigen bijzonder ernstige vormen van marteling aanvoeren, zo erg zelfs dat zij beweren dat twee mensen door marteling gestorven

zijn, heeft de HRW geen enkel lichamelijk bewijs verzameld of medisch onderzoek laten uitvoeren, hetgeen in het Istanbul Protocol beschreven wordt als “*het belangrijkste aspect van een grondig en onpartijdig onderzoek naar martelingen.*”

Het Istanbul Protocol beveelt tevens een onderzoek naar de plaats van de marteling aan. Wat dit betreft, wordt in het Protocol gesteld,

*“Onderzoekers en ondervragers dienen hun inspanningen te bundelen om een grondig onderzoek uit te voeren naar de plaats waar de vermeende marteling heeft plaatsgevonden.”*¹⁸⁶

Zoals hieronder zal blijken, heeft de HRW ernstige kritiek over zich opgeroepen door het Kamp Ashraf niet te bezoeken, temeer daar het hiertoe uitgenodigd werd.

Het Istanbul Protocol vereist tevens dat de details van de ondervrager verstrekt worden, inclusief diens kwalificaties en ervaring.¹⁸⁷ Hieraan heeft de HRW in het rapport niet voldaan.

Met het oog op de punten die uiteengezet worden in het Istanbul Protocol, heeft de FOFI een kort onderzoek uitgevoerd naar de vergelijkende onderzoeken die uitgevoerd werden door de HRW. De FOFI heeft hierbij een aantal HRW rapporten in beschouwing genomen, waaronder ‘Like the Dead in Their Coffins, Torture, Detention, and the Crushing of Dissent in Iran’¹⁸⁸, ‘Genocide in Iraq in 1993’¹⁸⁹, ‘Darfur Destroyed, Ethnic Cleansing by Government and Militia Forces in Western Sudan’¹⁹⁰, ‘The New Iraq? Torture and ill-treatment of detainees in Iraqi custody’¹⁹¹, ‘Off Target: The Conduct of the War and Civilian Casualties in Iraq’¹⁹², ‘Hearts and Minds - 2003 Post-war Civilian Deaths in Baghdad Caused by U.S. Forces’¹⁹³, ‘Climate of Fear: Sexual Violence and abduction of Women and girls in Baghdad’¹⁹⁴, en ‘Violent Response, The US Army in Al-Falluja’.¹⁹⁵

Deze rapporten geven blijk van een schril contrast tussen de onderzoeksnormen die in die onderzoeken gehanteerd werden en de onderzoeksnormen die toegepast werden door de HRW in het rapport over de PMOI. Deze rapporten geven blijk van uitgebreide inspanningen van de HRW om grondig onderzoek uit te voeren en vraaggesprekken onder vier ogen te voeren met tal van getuigen, vaak in bijzonder gevaarlijke situaties in oorlogslanden. In het rapport ‘Genocide in Iraq in 1993’

bijvoorbeeld, verklaart de HRW dat er twee onderzoekers en een assistent naar de Koerdische regio van Irak gestuurd werden tijdens drie afzonderlijke missies tussen april 1992 en april 1993, in het kader waarvan circa 350 grondige gesprekken gevoerd werden. In een ander rapport, 'The New Iraq? Torture and ill treatment of detainees in Iraqi custody', verklaart de HRW dat het tussen juli en oktober 2004 negentig huidige en voormalige gevangenen in Irak ondervraagd heeft. Het vervolgt met de uiteenzetting dat tijdens de vraaggesprekken zich meer dan zeventig getuigen in de gevangenis bevonden. Dit staat in schril contrast met het gebruik van telefoongesprekken met 12 getuigen in het rapport over de PMOI. En dat terwijl deze getuigen in het hart van Europa wonen.

Het HRW rapport 'Hearts and Minds - 2003 Post-war Civilian Deaths in Baghdad Caused by U.S. Forces' benadrukt voorts de diepgaande onderzoeken die uitgevoerd zijn en het aantal gebruikte bronnen. In dat rapport verklaart de HRW dat het gebruik gemaakt heeft van zes afzonderlijke bronnen, inclusief rechtstreekse vraaggesprekken met getuigen, de Iraakse politie, een mensenrechtenorganisatie in Irak, Westerse nieuwsmedia, overige NGO's en perscommuniqués van het leger van de V.S. Dit staat in schril contrast met de bijzonder beperkte aard van de bronnen in het rapport over de PMOI.

Gelet op wat gesteld werd in Deel I van dit document over de subtiele misleidende inlichtingscampagne van het Iraanse bewind om de PMOI in diskrediet te brengen, werden er relevante zorgen geuit door een Amerikaanse advocaat die de families vertegenwoordigt van de bewoners van het Kamp Ashraf. Hij stuurde een brief aan de HRW waarin hij zei,

*"Ik moet bekennen dat ik nog nooit eerder een mensenrechtenorganisatie heb moeten berispen voor procedurefouten en substantiële onjuiste resultaten in haar werk. Maar ik kan mij niet indenken, hoe de toegepaste procedures of de verkregen resultaten in het rapport over de PMOI verantwoord kunnen worden. En het feit dat een soortgelijk geval zich voorgedaan heeft in 1994, toen de Human Rights Watch voor het laatst rapporteerde over de PMOI, wekt bij mij de indruk dat hier verborgen beweegredenen aan ten grondslag liggen."*¹⁹⁶

Voorts stelt hij,

"De Human Rights Watch is zich ongetwijfeld bewust van de mate waarin

het huidige bewind in Teheran de PMOI als doelwit gekozen heeft voor uitgebreide misleidende inlichtingscampagne. Om deze reden alleen al, had men van de onderzoekers mogen verwachten dat zij in de voorbereiding van een rapport over deze organisatie bijzonder behoedzaam te werk zouden gaan om niet in de val te lopen of misleid te worden. Men zou van hen mogen verwachten, dat zij extra stappen zouden ondernemen om verzekerd te zijn van nauwkeurige informatie en dat zij op zijn minst degenen die zij willen veroordelen de gelegenheid geven om zich te verweren. Elk staatsorgaan dat zonder enige vorm van gedegen proces een oppositiebeweging schuldig zou verklaren aan marteling en gevangenneming en het bredere publiek zou vragen dit te onderschrijven, zou luid en duidelijk door de Human Rights Watch aan de kaak worden gesteld.”¹⁹⁷

Waarom heeft de HRW het Kamp Ashraf niet bezocht?

Toen de FOFI een brief van mei 2005 van Lord Avebury aan de HRW onder ogen kreeg heeft dit geleid tot de ontrafeling van een tienjarige geschiedenis van correspondenties tussen de HRW, Lord Avebury en de PMOI over hetzelfde soort aantijgingen als die in het rapport genoemd worden. Met name werden er in 1994 en in 1997 door Elahe Hicks van de HRW onderzoeken uitgevoerd naar de PMOI.

In zijn brief stelt Lord Avebury dat hij het rapport gelezen had met een “...gevoel van *déjà vu*, na correspondentie gevoerd te hebben met Christopher George in 1994 en vervolgens Kenneth Roth, Eric Goldstein en Hanni Megally van de HRW in 1997.”¹⁹⁸

Hieronder volgt een selectie van passages uit deze correspondentie, waaruit een voortdurende openheid van de PMOI blijkt voor onderzoek van buitenaf en het verzuim van de HRW om deze mogelijkheid aan te grijpen.

Op 6 oktober 1994 verzocht de HRW Massoud Rajavi schriftelijk, een bezoek aan de PMOI basis in Irak af te mogen leggen “...teneinde de aantijgingen compleet op te kunnen helderen.”¹⁹⁹

De volgende dag gaf de NCRI een perscommuniqué uit, waarin geantwoord werd op het verzoek van de HRW. Dit werd erkend door Christopher George van

de HRW in zijn brief van 25 oktober 1994, waarin hij schreef, *“wij verwelkomen het feit dat uw organisatie een uitnodiging gegeven heeft zodat een inspectie plaats kan vinden...”* maar vervolgt daarna verrassend met *“...daar wij geen rechtstreeks antwoord op onze brief gekregen hebben, herhalen wij ons verzoek...”*²⁰⁰

In verband met dit incident, verklaart Lord Avebury,

*“...de brief [van 6 oktober 1994] werd overhandigd aan de IRNA [Islamic Republic News Agency] nog voor het verzonden werd, laat staan voordat Dhr. Rajavi hem ontvangen had... afschriften bevonden zich reeds in handen van persbureaus en de ambassade van het bewind in Washington...”*²⁰¹

Later schrijft hij dat het *“...van een gebruikelijke beleefdheid getuigt dat de ontvanger eerst het origineel ontvangt voordat het in de kranten verschijnt”*.²⁰²

Dhr. Rajavi antwoordde op de brief van Christopher George op 25 oktober 1994, waarin hij verklaart,

*“...mijn verklaring van 7 oktober in antwoord op uw brief en op uw verklaring van 6 oktober werd u per aangetekend schrijven toegezonden, waar u de ontvangst van bevestigd heeft... wat betreft uw brief van 6 oktober betreurt ik dat ik hier eerst van vernomen heb via het officiële persbureau van het bewind van Khomeini. De brief werd namelijk op 6 oktober, dezelfde dag waarop het geschreven werd, wijd verspreid onder de officiële media van de religieuze, terroristische dictatuur. Daarentegen was dezelfde brief niet overhandigd aan Dhr. Mohammad Mohaddessin, onze officiële vertegenwoordiger en Voorzitter van de Commissie van Buitenlandse Zaken van de Nationale Verzetsraad van Iran, die zich op 6 oktober om 5 uur ‘s middags in het kantoor van New York van de Human Rights Watch/Midden-Oosten bevond... Dhr. Mohaddessin had een ontmoeting met uw voorganger en uzelf respectievelijk in april en september 1994, ter gelegenheid waarvan uw organisatie uitgenodigd werd om de bases van het Iraanse Verzet in Irak te bezoeken, maar deze uitnodigingen bleven onbeantwoord.”*²⁰³

Dhr. Rajavi nodigde de HRW wederom in zijn brief uit om de bases van de PMOI te bezoeken, vragend of het niet waar was dat *“...het criterium van de onpartijdigheid het van een mensenrechtenorganisatie vereist om de mensen persoonlijk te ontmoeten, hen vragen te stellen en te luisteren naar hun antwoorden,*

*alvorens openbare verklaringen af te geven en hen te beschuldigen?”*²⁰⁴
Dhr. Rajavi schrijft in dezelfde brief,

*“Als we enerzijds zien dat onze voorgaande uitnodigingen onbeantwoord gebleven zijn, terwijl wij anderzijds plotseling geconfronteerd worden met tal van verklaringen en beschuldigingen die u en uw collega’s op 6 oktober opgeworpen hebben, meen ik dat enig oprecht mens het met mij eens zal zijn, dat ik bijzonder sceptisch en onzeker ben over de onpartijdigheid van het onderzoek van uw organisatie.”*²⁰⁵

Dhr. Rajavi stelt verder voor dat de HRW een vertegenwoordiger naar Parijs stuurt om met Dhr. Mohadessin te praten over de modaliteiten van een bezoek. Hij voegde hieraan toe,

*“... Gelet op uw voornemen om de kampen van het Nationale Bevrijdingsleger van Iran te bezoeken ... verzoek ik u een vertegenwoordiger naar Parijs te sturen om met Dhr. Mohadessin, voorzitter van de Commissie van Buitenlandse Zaken van de NCR, de procedures en details van uw bezoek overeen te komen, zoals in dit soort gevallen gebruikelijk is. Wij wensen verzekerd te zijn van een nauwkeurig en oprecht verslag van de feiten in uw eindrapport.”*²⁰⁶

Gefrustreerd schrijft Lord Avebury aan de HRW dat als zij werkelijk de intentie heeft om de PMOI in Irak te bezoeken: *“...ik denk dat u moet stoppen met dit spelletje”* en *“met de details over namen en data moet komen ...”*²⁰⁷

Uit dit brede scala van briefwisselingen blijkt dat de PMOI sinds 1994 de HRW uitgenodigd heeft om hun bases in Irak te bezoeken opdat zij een weloverwogen oordeel kan vormen over de vermeende mishandelingen door de plaatsen te bezoeken waar de vermeende schendingen plaatsgevonden zouden hebben. Deze uitnodigingen zijn zowel ontvangen via officiële brieven van Massoud Rajavi, als persoonlijk mondeling overgedragen door NCRI vertegenwoordigers aan het HRW kantoor in New York.

In een brief aan de HRW in 1997 schreef Lord Avebury,

“...denk aan uw geloofwaardigheid, die er door uw vergeetachtigheid over de uitnodiging niet op vooruit gaat... U kunt moeilijk opnieuw een uitnodiging

verwachten, want er ligt er al één sinds 2 ¼ jaar op tafel."²⁰⁸

Naar aanleiding van het recente rapport, werd aan Joe Stork, directeur in Washington van de HRW afdeling Midden-Oosten en Noord-Afrika tijdens een interview met Radio Farda om een reactie gevraagd over de uitnodigingen van de PMOI om naar Irak te komen. Hij antwoordde hierop: *"Dit is voor het eerst dat ik hierover hoor. Dat is alles wat ik u hierover zeggen kan... dit is de allereerste keer dat ik hierover hoor."*²⁰⁹

Lord Avebury stuurde Dhr. Stork een brief over deze verklaring. In zijn brief schreef hij,

*"Aangezien dit een hoofdkwestie was in mijn brieven aan uw voorgangers in 1994 en 1997, is dit niet te geloven. Ik kan niet geloven dat de HRW dermate inefficiënt is, dat het alle kennis over zo'n controversiële zaak verloren heeft, nadat het herinnerd werd aan de talrijke uitnodigingen in meerdere brieven van mij. Ik denk dat u perfect op de hoogte was dat de HRW uitgenodigd is om de kampen te bezoeken, maar dat u er om politieke redenen voor gekozen heeft dit te negeren."*²¹⁰

Maar in een tweede interview met Radio Farda op 29 mei 2005, wijzigde Joe Stork zijn eerdere verklaring en stelde deze keer dat de HRW besloten had niet naar Irak te gaan, omdat het onder het bewind stond van Saddam Hussein. Als dit de reden was, werpt dit uiteraard de vraag op, waarom de HRW in haar brief van 6 oktober 1994 gevraagd had om de PMOI bases te bezoeken?

Merkwaardig genoeg gaf Dhr. Stork nog een andere en geheel afwijkende reden voor het niet bezoeken van het kamp, want later verklaarde hij dat tijdens de voorbereiding van het rapport, de HRW zich gewend had aan de militaire krachten van de VS in Irak die volgens hem geen toestemming voor deze reis hebben gegeven.²¹¹

Deze derde verklaring werpt nog meer vragen op. Als de militaire strijdkrachten van V.S. hun toestemming geweigerd hadden voor de reis van de HRW, waarom werd dit dan niet vermeld in het rapport en werd er geen bewijs van een dergelijke weigering voorgelegd? Waarom heeft de HRW geen contact opgenomen met de PMOI of NCRI om hun assistentie te vragen om de reis naar het Kamp Ashraf te vergemakkelijken, of op zijn minst om de contacten te vereenvoudigen tussen de HRW en PMOI leden en leiders in het Kamp Ashraf?

Gelet op de tientallen bezoeken aan het Kamp Ashraf sinds de val van het bewind van Saddam Hussein door Parlementsleden van Europa en Noord-Amerika, zowel als bekende personen, advocaten, NGO's, denktanks, vertegenwoordigers van het Rode Kruis en de pers, komt het vreemd voor dat de V.S. militairen in Irak de HRW geweigerd zouden hebben om het Kamp Ashraf te bezoeken.

Zoals Lord Avebury het stelt,

*“...u heeft verschillende verklaringen gegeven voor uw redenen om geen gevolg te geven aan de uitnodiging om de PMOI kampen in Irak te bezoeken. In het door mij in mijn voorgaande e-mail genoemde radioprogramma, zei u dat u voor het eerst over de uitnodiging gehoord had, en zoals u zelf toegegeven heeft, was die verklaring onjuist. Nu zegt u dat u niet naar Irak kon, zolang Saddam in het zadel zat, hoewel anderen dit wel zonder problemen voor elkaar gekregen hebben. Dit was dan ook niet de opgegeven reden, toen de HRW meerdere uitnodigingen midden jaren negentig kreeg en waarvan ik denk dat u hier weet van had. Nu stelt u klaarblijkelijk dat u geen toestemming heeft kunnen verkrijgen om Ashraf te bezoeken van de militaire leiding van de V.S. Ik ben zo vrij om mijn twijfels hierover uit te spreken...”*²¹²

Waarom heeft de PMOI geen recht op weerwoord gekregen?

Dit was één van de kwesties die ter sprake gebracht werden door Malcolm Fowler, een ervaren advocaat in strafrecht en lid van het Internationale Comité voor de Rechten van de Mens van de Law Society of England and Wales, in zijn brief aan de HRW, waarin hij schrijft,

*“Als mensenrechtenorganisatie, dient u te begrijpen dat uw verzuim om de Iraanse Mojahedin een gelegenheid te bieden om te antwoorden op de ernstige aantijgingen tegen hen, uiting geeft van uw volstrekte onachtzaamheid in de naleving van de algemene beginselen van oprechtheid en gerechtigheid. Dit zou hetzelfde zijn als in een strafzaak een Rechter het bewijs van vervolging aan zou horen en de argumenten zou accepteren zonder welk nader onderzoek ook, zijn vonnis zou uitvaardigen en openbaar zou maken, en de verdachte, die niet eens op de hoogte van de rechtszaak werd gebracht, via de media zou moeten vernemen dat hij schuldig bevonden werd.”*²¹³

De zeer geachte Lord Slynn of Hadley schreef eveneens aan de HRW:

“...uit niets blijkt dat u deze aantijgingen voorgelegd heeft aan de PMOI of de vertegenwoordigers hiervan. Er is in ieder geval geen enkele verwijzing naar enige reactie op deze aantijgingen. Uit uw rapport blijkt duidelijk dat u dergelijke aantijgingen aanneemt zonder vraagtekens te plaatsen en dat u door publicatie hiervan een breder geloof hieraan wenst toe te kennen.”

Voorts schrijft hij,

“Na zelf jarenlang de noodzaak gevoeld te hebben om de mensenrechten te beschermen en de inspanningen hiertoe te steunen, erken ik evenzeer de noodzaak voor degenen die de mensenrechten in het vaandel dragen om in hun eigen gedrag de normen na te leven die door de mensenrechten vereist worden. Geen onderzoek doen naar vermeende schendingen van deze ernst, alvorens hier wijde bekendheid aan te geven en de beschuldigde personen niet in de gelegenheid te stellen om hierop te reageren, is van bijzondere ernst.”²¹⁴

Lord Avebury sprak de HRW erop aan dat zij de PMOI tien jaar eerder geen recht op weerwoord gegeven had en benadrukt dat zij in het rapport dezelfde fout begaan had. Hij verklaarde,

“u publiceerde deze (eerdere) aantijgingen zonder de PMOI in de gelegenheid te stellen om hierop te reageren, en nu heeft u hetzelfde gedaan. Ik ben er verbaasd over, dat na de zware kritiek op de voorgaande praktijk, u wederom gemeend heeft een dergelijk elementair beginsel van natuurlijke gerechtigheid te negeren, en ten aanzien van dezelfde doelgroep.”²¹⁵

In een gezamenlijke verklaring schreven leden van het Lagerhuis en het Hogerhuis, *“In tegenstelling tot de gebruikelijke praktijk, heeft Human Rights Watch niet aan de PMOI gevraagd om te reageren op de aantijgingen.”²¹⁶*

Wilfred Wong van de mensenrechtenorganisatie Jubilee Campaign schreef tevens,

“De HRW had een grondige bevestiging van de aantijgingen moeten nagestreven, alvorens deze openbaar te maken en het had de beschuldigde

organisatie in de gelegenheid moeten stellen om te reageren op deze zeer ernstige aantijgingen, alvorens dergelijke beweringen te publiceren.”²¹⁷

In een brief aan de HRW voegde Jean-Yves de Cara, Professor in Internationaal Recht in Parijs, hieraan toe,

“Ondanks dat de HRW, zoals vele anderen, met recht verklaard heeft dat het recht op een eerlijk proces aan iedereen gegarandeerd dient te worden in overeenstemming met de internationale normen, heeft uw organisatie de PMOI niet de minste gelegenheid gegeven om te reageren op de ernstige aantijgingen voorafgaand aan de publicatie van het rapport. Zoals in een recent HRW rapport gesteld wordt: ‘bekentenissen alleen mogen nooit de basis vormen voor veroordelingen’ (Aceh at war: Torture, III – Treatment and Unfair Trials, Vol. 16, no 11 ©, Sept. 2004).”²¹⁸

Volstaan telefoongesprekken als middel voor het verzamelen van eerste hand bewijsmateriaal van schendingen van de mensenrechten?

Een andere terugkerende kritiek was het besluit van de HRW om gebruik te maken van internationale telefoongesprekken om vraaggesprekken te voeren met de in het rapport genoemde vermeende slachtoffers van martelingen. Gelet op het feit dat gesteld wordt dat alle getuigen in Europa wonen en de HRW daar uiteraard kantoren heeft, is het betreuenswaardig dat de HRW gemeend heeft dat het niet nodig was om een persoonlijk gesprek te voeren met deze personen. Zoals de HRW zelf toegeeft, *“ondervroegen zij via de telefoon twaalf, in Europa wonende, voormalige leden van de MKO. Deze getuigen verstrekten geloofwaardige aantijgingen dat zij gevangen gehouden waren en lichamelijk en psychologisch mishandeld waren...”²¹⁹*

De vraag of het mogelijk is om de waarheid en de geloofwaardigheid van vermeende martelingen via de telefoon vast te stellen, werd in een brief door Wilfred Wong gesteld,

“Maar hoe kan men zich vergewissen van de geloofwaardigheid van iemand op basis van een telefoongesprek, vooral als men beweert ernstig mishandeld te zijn? Het is een standaard praktijk om gesprekken onder vier ogen te

voeren met slachtoffers van martelingen, omdat vaak het leed dat zij hebben ondergaan evenzeer door hun uitdrukkingen geuit worden, als door woorden. Tegelijkertijd kunnen er aantekeningen gemaakt worden van littekens of sporen op hun lichaam als gevolg van de marteling die zij ondergaan hebben en/of kan er ander medisch bewijs van hen verkregen worden... Het HRW rapport berust uitsluitend op mondelinge aantijgingen... ”²²⁰

Parlementsleden van het Verenigd Koninkrijk merkten op,

“Telefoongesprekken van in het totaal twaalf uur met 12 personen, zijn eenvoudigweg onvoldoende om een gezaghebbend rapport op te stellen. De HRW heeft geen persoonlijke gesprekken gevoerd, geen lichamelijke of medische onderzoeken uitgevoerd, en geen inspectie ter plaatse van het kamp uitgevoerd waar de vermeende schendingen plaatsgevonden zouden hebben.”²²¹

Dit vormde eveneens een zorg voor Malcolm Fowler, die aanhaakte op het punt dat er volgens het rapport gesprekken gevoerd waren met 12 getuigen en dat er 12 uren aan getuigenverklaringen verzameld waren. Hij verklaarde ten aanzien hiervan,

“Gelet op het feit dat er 12 ondervraagden waren, duurde de gemiddelde totale tijd per gesprek met elke persoon ongeveer één uur. Gedurende dit uur, werd er met elke persoon ‘meerdere keren’ een gesprek gevoerd. Hoe is het mogelijk om in één uur een persoon te ondervragen, die beweert ernstig mishandeld te zijn in een tijdsperiode van meerdere jaren, op meerdere plaatsen en bij verschillende gelegenheden? Uit mijn ervaring als advocaat in strafrecht weet ik, dat men om deugdelijk verzekerd te zijn van de waarheid van hun relaas, gesprekken dient te voeren onder vier ogen en gedurende vele uren, zoniet dagen.”²²²

Zoals eerder aangegeven, wordt dit punt onderschreven door het Istanbul Protocol.

Congreslid Edolphus Towns schrijft,

“...het is op zijn zachtst gezegd beschamend dat de Human Rights Watch een zaak aankaart tegen de PMOI, die uitsluitend gebaseerd is op telefonische

getuigenverklaringen van 12 personen zonder enige wijze van controle van hun identiteit.”²²³

Waarom baseerde de HRW zich op deze 12 personen als enige bron van bewijs?

Een ander interessant punt dat aangevoerd werd, heeft betrekking op de keuze van de HRW getuigen. Hoe heeft de HRW deze 12 vermeend voormalige leden van de PMOI gevonden? Wie was de sleutelfiguur die deze getuigen gevonden en voorgesteld heeft aan de HRW? Waarom selecteerde de HRW deze 12 personen onder de duizenden mensen die de PMOI verlaten hebben en die nu overal ter wereld en voornamelijk in Europa en Noord-Amerika wonen?

Wat dit betreft schreef Lord Avebury in 1997,

“Ik doe mijn beklag bij u over de eenzijdigheid van de groep mensen die door Mevr. Hicks in Duitsland ondervraagd werd en haar weigering om met anderen te spreken, die een ander beeld hadden kunnen scheppen... Ik meen dat de afspraken voor de ontmoetingen van Mevr. Hicks in Parijs en Keulen gemaakt zijn door Dhr. Nasser Khajeh-Nouri, een meneer die in de VS de vluchtelingenstatus verkregen heeft, maar die desalniettemin meermaals teruggekeerd is naar Iran. In 1994 zond deze man een lijst van 115 personen naar verschillende mensenrechtenorganisaties en het Ministerie van Buitenlandse Zaken, onder vermelding dat dit voormalige leden van de PMOI waren. Hij regelde dat 14 personen bewijs tegen de PMOI konden verstrekken aan Professor Copithorne in 1995. Men kan zich afvragen waar Dhr. Khajeh-Nouri zijn bronnen vindt om al deze versies te verzamelen, en wie er belang bij heeft om ze te propageren. Ik begrijp dat Dhr. Khajeh-Nouri bijstand verleend heeft in de afspraken voor Mevr. Hicks om in 1996 Teheran te bezoeken. Het bewind heeft het bezoek duidelijk vergemakkelijkt, omdat zij hun best doen om de HRW te manipuleren om een rapport te publiceren waarin de NCR aan een kwaad daglicht gesteld wordt, en dat is de reden waarom Mevr. Hicks een bevoorrechte behandeling heeft gekregen ten opzichte van andere mensenrechtenorganisaties, zoals Amnesty International. (U erkende in uw Jaarverslag van 1997 dat de HRW de enige mensenrechten NGO was die toegang had gekregen tot Iran in 1996, zonder in te gaan op de redenen hiervan). Het succes van de inspanningen van de mollahs ten aanzien

van Mevr. Hicks blijkt uit een commentaar dat zij op 11 juli gaf op de Farsi dienst van Voice of America:

Ik ben zeer optimistisch over Hojjatolislam Khatami. Zoals u weet, is de belangrijkste kwestie die Dhr. Khatami in zijn reclamecampagne voor de presidentsverkiezingen herhaaldelijk onderstreept, de gerechtigheid, en alle internationale organisaties zijn bereid om het verkiezingsplatform van Dhr. Khatami met alle tot hun beschikking staande middelen te ondersteunen.”²²⁴

Een jaar later verklaarde de HRW in een perscommuniqué geschreven door Elahe Hicks en Hanny Megally over de mensenrechten in Iran, dat,

“Sinds hij op 3 augustus 1997 na een verpletterende verkiezingsoverwinning aan de macht kwam, is President Khatami voorstander van een grotere vrijheid van meningsuiting. Hij blijft zich uitspreken voor de naleving van de mensenrechten, met inbegrip van de vrijheid van vereniging en tolerantie voor uiteenlopende meningen, en hij heeft een vurig debat aangewakkerd over de rechten en vrijheden in de Iraanse media.”²²⁵

Wederom bleek dat dit in voorgaande episodes een punt van zorg was, zoals Lord Avebury schreef,

“u zou moeten luisteren naar alle bewijzen, alvorens een conclusie te trekken, en u zou erop bedacht moeten zijn dat niet alle kritiek op de PMOI afkomstig is van belangloze voorvechters van de mensenrechten... Ik neem aan dat u mijn verontrusting begrijpt, toen ik vernam dat Mevr. Hicks wederom de PMOI op de proef stelde en wederom met voorkeur luisterde naar personen wier standpunten niet geheel onafhankelijk waren.”²²⁶

Lord Avebury stelt verder dat de PMOI,

“...bij talrijke gelegenheden gezegd heeft, dat als de HRW hun vestiging in Irak wil bezoeken, zij hiertoe welkom is. Om de één of andere reden is er nooit gevolg gegeven aan dit aanbod. Daarentegen lijkt het plan van het spel om zoveel mogelijk ontoetsbaar materiaal te verzamelen van bekende tegenstanders van de PMOI in Europa.”²²⁷

Professor de Cara, over zijn eigen ervaringen, schreef,

“Gelet op mijn twee bezoeken aan het Kamp Ashraf en mijn lange gesprekken met talrijke PMOI leden daar, zowel als met militaire leiders van de VS, advocaten en Iraakse burgers van verschillende etnische en religieuze achtergronden, las ik met verbazing in uw rapport over klachten van twaalf personen (van wie het relaas van acht onder hen in het rapport vermeld wordt) dat de PMOI opzettelijk de mensenrechten van zijn leden in Irak schond. In al mijn contacten met individuele leden van de PMOI in Ashraf, in al mijn gesprekken met V.S. leiders die een scherp oog hielden op alle aspecten van het leven in het kamp en in al mijn gesprekken met Iraakse burgers die in de omgeving woonden en al jarenlang contact hebben met PMOI leden, ben ik nog nooit enig bewijs tegengekomen over een dergelijk wangedrag jegens PMOI leden door de beweging.”²²⁸

Het Iraanse politieke comité dat zijn eigen onderzoek uitgevoerd heeft naar de vermeende schendingen, schreef,

“Het Iraanse politieke comité (IPC) riep een taakgroep in het leven om uitgebreid onderzoek te doen naar de door de HRW genoemde getuigen. Het IPC verzamelde persoonlijke verklaringen uit de eerste hand van meer dan twintig ooggetuigen, voormalige PMOI leden, familieleden van de vermeende slachtoffers, en huidige PMOI leden in het Kamp Ashraf in Irak. Allen die door de taakgroep van het IPC ondervraagd werden, reageerden verontwaardigd over het feit dat de martelingen en opsluitingen die zij en hun familieleden onder het bewind ondergaan hadden, door de HRW onjuist toegeschreven werden aan een organisatie die een einde wil brengen aan deze schendingen – de PMOI.

Daarentegen is er overvloedig bewijs dat de door de HRW als PMOI slachtoffers beschreven personen in werkelijkheid betaalde agenten van het Iraanse MOIS zijn, die de opdracht hadden om misleidende informatie te verstrekken over groepen die zich verzetten tegen het bewind van Teheran. Het MOIS stuurde onder anderen ene Mohammad Hossein Sobhani van Iran naar Europa, die de HRW beschrijft als een ‘geloofwaardig’ slachtoffer, maar die in werkelijkheid een inlichtingennetwerk in Europa leidt, dat rechtstreeks onder de supervisie valt van de MOIS adjunct-directeur Mohammad-Reza Iravani (aka Amir Hossein Taghavi). Een andere HRW bron is MOIS agent Karim Haghi, waarvan de Nederlandse veiligheidsdienst waarschuwde voor zijn wervingsacties tegen Iraanse dissidenten en zijn contacten met de Iraanse inlichtingendienst in Nederland.”²²⁹

Lars Rise, lid van het Noorse parlement, die onlangs het Kamp Ashraf bezocht heeft om persoonlijk onderzoek te doen naar de aantijgingen met betrekking tot de schending van de mensenrechten door de PMOI, schreef in een brief aan de HRW,

*“Het lijkt erop dat uw rapport en houding verre van onpartijdig zijn, zoals van mensenrechten NGO’s verwacht mag worden. Mijn collega’s en ikzelf in het Parlement van Noorwegen zijn zeer verbaasd dat u zich, ter voorbereiding van een rapport jegens de PMOI, op getuigenverklaringen gebaseerd heeft van personen waarvan sommigen al meer dan tien jaar bekend staan als agenten van het Iraanse Ministerie van Inlichtingen en Veiligheid of als spionnen onder de Iraanse activisten in het buitenland. Onder deze personen, bevinden zich mensen als Habib Khorami die in een Nederlandse Rechtbank veroordeeld is voor ontvoering. Karim Haghii en anderen zijn ondervraagd door de Duitse en Nederlandse inlichtingendiensten vanwege hun banden met het Iraanse bewind.”*²³⁰

Hij verklaarde verder,

*“Er bestaat een wereld van verschil tussen wat ik gezien heb bij de PMOI in Ashraf gedurende meerdere dagen van vrij onderzoek en rechtstreekse gesprekken met mensen van verschillende rangen en standen, en wat u opgepikt heeft uit overzeese telefoongesprekken van in totaal 12 uur met agenten van het Iraanse Ministerie van Inlichtingen. Ik heb waardige mensen ontmoet die de grootste offers brengen om vrijheid en democratie in hun thuisland te bereiken. Zij hebben zelfs infiltranten en hun eigen moordenaars vergiffenis geschonken en naar Iran gestuurd. Bij hen past geen enkele vorm van bewuste of zelfs onbewuste mishandeling, daar zij een enorme discipline hebben in de naleving van de rechten van de medemens.”*²³¹

Waarom heeft de HRW niet om het standpunt van de Coalitiekrachten gevraagd?

Geconfronteerd met de vermeende schendingen en wetende dat het Kamp Ashraf onder de bescherming valt van de Coalitiekrachten sinds mei 2003, lijkt het tot het basisonderzoek van de HRW te hebben moeten behoren om aan de Coalitieleiders te vragen of zij meldingen van mishandeling ontvangen hadden, onderzoek uitgevoerd hebben naar dergelijke aantijgingen of over enige bruikbare

informatie hierover beschikken. Dit geldt des te meer daar de autoriteiten van de Coalitie elk PMOI lid in het Kamp Ashraf ondervraagd hebben in het kader van een 16 maanden durend onderzoek naar de PMOI en de activiteiten daarvan.

Daar de HRW reeds in contact stond met de militaire krachten van de VS (de voetnoot 3 van het rapport is een e-mail interview met VS leiders van 10 maart 2005), was dit bovendien zeer goed mogelijk. Maar toen Joe Stork hiernaar gevraagd werd tijdens een interview met Radio Farda, verklaarde hij,

*“Waarom zouden we? Dat heeft absoluut niets te maken met ons rapport. Absoluut niets.”*²³²

Als de HRW de kwestie besproken zou hebben met de Coalitie, zou hebben gebleken dat zij een groot deel van de kritiek zou hebben kunnen vermijden en tegelijkertijd een versie gehoord zou hebben van gebeurtenissen die niet in het rapport afgeschilderd worden. In een brief aan de HRW, schreef Kolonel David Phillips,

“Ik ben commandant van de 89te Militaire Politiebrigade en was van januari tot december 2004 in die hoedanigheid verantwoordelijk voor de bescherming en veiligheid van het Kamp Ashraf. Over deze eenjarige periode ben ik in kennis gesteld van talrijke meldingen van martelingen, verborgen wapens en mensen die tegen hun wil vastgehouden worden op gezag van de Modjahedin-e-Khalgh. Ik heb aan mijn ondergeschikte eenheden opdracht gegeven om onderzoek naar elke aantijging uit te voeren. In veel gevallen leidde ik persoonlijk de inspectieteams tijdens onaangekondigde bezoeken aan de MeK/PMOI faciliteiten, waar de vermeende schendingen plaatsgevonden zouden hebben. Gedurende deze 12 maanden hebben wij nooit enig geloofwaardig bewijs gevonden van de aantijgingen die in uw recentelijk gepubliceerde rapport vermeld worden. Ik zou de in uw rapport genoemde schendingen nooit getolereerd hebben, noch zou ik ermee ingestemd hebben dat de MeK/PMOI mensen tegen hun eigen wil op welke wijze ook vastgehouden zou hebben. Elke melding van marteling, ontvoering en psychologische ontbering bleek ongegrond. De MeK/PMOI stelde ons daarentegen regelmatig op de hoogte van mensen die de organisatie wilden verlaten en brachten hen vervolgens naar onze poort... Ik heb regelmatig units voor mannen en vrouwen bezocht. Soms werden

deze bezoeken aangekondigd, maar meestal betrof het onaangekondigde inspecties. Mijn ondergeschikte eenheden selecteerden willekeurige kwartieren, hoofdkantoren, winkels en bunkers voor deze onaangekondigde inspecties. Zij hebben nooit enig onjuist gedrag vastgesteld van de MeK/PMOI. De MeK/PMOI heeft ons ook nooit de toegang tot welke faciliteiten ook ontzegd... Ik bracht zelf een jaar van mijn leven door in Irak, waar ik de verantwoordelijkheid droeg over het Kamp Ashraf... Mijn commentaar is gebaseerd op een vol jaar van ervaring ter plaatse.”²³³

Kolonel Phillips maakt daarnaast de volgende buitengewone opmerking “Ik zou graag willen dat mijn eigen dochters ooit deze eenheden bezoeken vanwege de culturele uitwisselingen”²³⁴. Dit schildert een geheel ander beeld dan dat waar de HRW over schrijft. Kolonel Phillips besluit met de mededeling “uw rapport was een rechtstreekse belediging voor het professionalisme van mijn eenheden.”²³⁵

Professor Jean-Yves de Cara schreef,

“...uw rapport maakt geen melding van de uitgebreide onderzoeken, die de afgelopen twee jaar uitgevoerd werden door een zestal overheidsinstellingen van de Verenigde Staten in het Kamp Ashraf. Alle PMOI medewerkers in het Kamp Ashraf zijn gedurende een 16 maanden durend onderzoek ondervraagd. Onderzoek werd uitgevoerd op het terrein van het kamp, en na afloop van het onderzoek hebben de Verenigde Staten officieel aangekondigd dat alle PMOI leden in Irak erkend werden als beschermde personen onder het Vierde Verdrag van Genève. De V.S. hebben tevens verklaard dat de grondige screening geen enkele basis heeft opgeleverd om een aanklacht in te dienen tegen welke PMOI leden ook... Terwijl uw rapport voor niet ingelichte lezers de indruk wekt dat Ashraf gelijk staat aan een goelag of een concentratiekamp, waar mensen tegen hun wil in gevangen gehouden en ernstig mishandeld worden als zij wensen te vertrekken, heb ik niets gevonden dat in de verste verte hierop lijkt. Ik heb alle reden om te geloven dat de mensen in Ashraf fatsoenlijk en waardig behandeld worden. Ik heb optredens bijgewoond van folklore, dans en traditionele Perzische liederen van PMOI leden. De ongedwongen sfeer en het kameraadschap voerden de boventoon, de prominente rol die gespeeld wordt door vrouwen in het leiderschap en administratieve functies, en de gelegenheid voor individuele ontplooiing, zoals blijkt uit de talrijke kunst-, toneel- en muziekuitingen zeggen veel over de aard van deze organisatie.”²³⁶

Jørgen Mathiassen, een Noorse advocaat, schreef aan de HRW,

“Na vorig jaar in maart met een college het Kamp Ashraf bezocht te hebben, was ik verbaasd over het HRW rapport. Uw rapport scheidt het beeld van PMOI leden die tegen hun wil in Irak moeten verblijven. Ik kan een dergelijk standpunt niet onderschrijven. Toen wij in Ashraf waren, zijn wij in de gelegenheid geweest om welke leden van de PMOI ook openlijk te ontmoeten en te spreken, ook met leden die één van de Scandinavische talen spreken, met wie ik in het Noors gesproken heb.

Wij waren daar toen er zware druk heerste op de PMOI leden. Hun status onder het Verdrag van Genève was nog niet vastgesteld. Zij werden bedreigd met deportatie en zelfs uitlevering aan Iran, waar zij geconfronteerd zouden worden met martelingen en executies. Onder dergelijke omstandigheden bleven zij volharden in hun wens om in het Kamp Ashraf te blijven en hun strijd voor vrijheid en democratie in Iran voort te zetten. Naar mijn indruk waren zij gelukkig en vastberaden om zo lang mogelijk in het Kamp Ashraf te blijven.

Toen wij daar waren, hebben wij geen gevangenen of sporen van gevangenen gezien, noch hebben wij gehoord over gevangenen of mishandeling van de leden.”²³⁷

Jørgen Mathiassen zond de HRW een kopie van de foto die hij genomen had van de vertrekfaciliteiten.

Waarom antwoordde de HRW niet op de correspondentie?

Reeds in 1994 en 1997 is er kritiek geuit op de HRW vanwege haar verzuim om te antwoorden op zaken die haar verweten werden. Wanneer het gaat om de PMOI, heeft de HRW helaas om de één of andere reden de aan haar gezonden brieven ronduit genegeerd. Lord Avebury schrijft,

“in de slechte oude tijden van het communisme was men gewend dat de Sovjets de brieven over mensenrechtenkwesties die naar hen gestuurd werden naast zich neer legden. Tegenwoordig krijg ik geen antwoorden van autoriteiten in Bahrein, Indonesië of India. Het is op zijn zachtst gezegd

*verontrustend, dat een mensenrechten NGO hetzelfde spelletje speelt. Net als bij de hierboven genoemde bewinden, rijst de verdenking, wanneer iemand verzuimt om te antwoorden op verzoeken om opheldering, of antwoordt op brieven zonder in te gaan op de gestelde vragen, dat er iets te verbergen valt.*²³⁸

Lord Avebury verklaarde verder,

*“het verzuim om te antwoorden op brieven is een houding die ik zou verwachten van de Noord-Koreaanse Ambassade, of in vroegere tijden van de Sovjets, maar nauwelijks van een democratische NGO. Ik ben er dan ook bijzonder bezorgd over dat u niet bent ingegaan op de punten die ik aangekaart heb over uw omgang met de NCRI... Ik heb in het verleden altijd het grootste respect gehad voor het werk van de Human Rights Watch en ik ben verbijsterd over uw houding.”*²³⁹

Deze frustratie in het niet verkrijgen van antwoorden is een terugkerende kwestie in andere brieven aan de HRW, zoals die van leden van de parlementen van het Verenigd Koninkrijk. Andrew Mackinlay, parlementslid van de Labourparty en lid van de Commissie van Buitenlandse Zaken, schrijft,

*“Ik weet dat een aantal van mijn medeparlementariërs van beide parlementen u reeds uitvoerig geschreven hebben met alle details over de vormfouten en onjuistheden in uw rapport – van de toegepaste methodologie tot de inhoud en conclusies ervan. Helaas heeft u, voor zover ik dit na kan gaan, niet de hoffelijkheid opgebracht om te antwoorden op welke van de volstrekt juiste punten en argumenten ook die zij in hun brieven aan u uiteengezet hebben. De politieke strekking van uw rapport, uw verzuim om de PMOI te horen alvorens het rapport te publiceren en uw verzuim om te antwoorden op vragen die door mij collega's met recht gesteld werden, duiden eenvoudigweg op een list om de PMOI in diskrediet te brengen.”*²⁴⁰

Lars Rise zei in zijn brief ten aanzien hiervan,

*“Ik heb tevens gehoord dat de Human Rights Watch tot op heden geen antwoord gegeven heeft op de kritiek en de bezwaren op het rapport. Deze aanpak is bijzonder zorgwekkend en een niet-gouvernementele organisatie in een democratisch land onwaardig.”*²⁴¹

Hoe reageerden de PMOI en voormalige PMOI leden op de aantijgingen?

Daar de vermeende schendingen plaatsgevonden zouden hebben in en rond het Kamp Ashraf, is het van wezenlijk belang om te kijken naar de reactie van de bewoners van het Kamp Ashraf. Toen het rapport geplaatst werd op de website van de HRW, zorgde volgens Dhr. Behzad Saffari, *“De leiding in Ashraf ervoor dat iedereen de volledige versie, vertaald in het Farsi, van het rapport kon lezen, dat gedownload was van de HRW.”*²⁴² Daarom heeft iedereen in het Kamp Ashraf de gelegenheid gehad om kennis te nemen van de inhoud van het rapport.

Op 22 mei 2005, vier dagen nadat het rapport gepubliceerd werd op hun website, hebben de PMOI leden en sympha-tisanten die in het Kamp Ashraf verblijven een verklaring afgegeven met als titel ‘Human Rights Betrayed’. Hierin schrijven zij,

*“Wij zijn allemaal de afgelopen twee jaar door de V.S. instellingen en de Coalitiekrachten gescreend. Wij werden uiteindelijk erkend als ‘beschermde personen’ onder het Vierde Verdrag van Genève, hetgeen geen enkele plaats laat aan de leugens die in het HRW rapport vermeld staan. Dat wie dan ook mishandeld of lastig gevallen zou zijn vanwege politieke of ideologische verschillen met de PMOI, levensvoorzieningen ontzegd zou zijn waar anderen wel gebruik van kunnen maken, tegen zijn of haar wil in vastgehouden zou zijn, of gedwongen zou zijn om te scheiden van zijn/haar echtgenoot (-genote), zijn pure leugens met de bedoeling om een onjuist beeld te scheppen van de offers en menselijke waarden die nagestreefd worden door het Iraanse volk.”*²⁴³

Zelfs de PMOI medewerkers die de organisatie sindsdien verlaten hebben, zeggen in een verklaring die door 500 personen onder hen ondertekend werd,

*“u heeft dit rapport voorbereid door gesprekken te voeren met 12 personen en beweerd dat er een zware prijs betaald dient te worden om de PMOI te verlaten. Maar u heeft geen contact gezocht met honderden mensen die jarenlang in PMOI kampen verbleven hebben in Irak en die nu in Europa en de Verenigde Staten wonen en in staat zijn om u uit eerste hand hun ervaringen te vertellen.”*²⁴⁴

Deze personen vervolgen in hun verklaring,

“tijdens de talrijke jaren dat wij in Irak en in PMOI kampen verbleven, hebben wij nog nooit iemand gezien of van iemand gehoord die tegen zijn wil in vastgehouden werd of lastig is gevallen, vervolgd of gemarteld werd. De aanklacht dat wie dan ook gevangen gezeten heeft wegens meningsverschillen met de PMOI of de leiders daarvan is zowel dom als belachelijk. Alle mensen in de kampen waren vrijwilligers. Dat echtgenoten gedwongen werden om te scheiden, is nog onaanvaardbaarder. In tegenstelling tot uw rapport, hebben wij bijna allemaal Irak verlaten met de hulp en bijstand van de PMOI... onze aanwezigheid in Europa is het beste bewijs dat de aantijgingen van degenen die u ondervraagd heeft, volstrekt onjuist en verzonnen zijn door het MOIS.”²⁴⁵

Het Iraanse Politieke Comité dat een voormalig PMOI lid ondervraagd had, schreef,

“hij en zijn vrienden verzamelden 470 handtekeningen van voormalige nu in Europa verblijvende MEK leden, die het HRW rapport bekelen als een verzameling van onware, valse beschuldigingen. Hij wilde de lijst met handtekeningen aan de HRW vertegenwoordigers in NYC en Washington DC overhandigen, maar de HRW weigerde hem en zijn vrienden te ontvangen en heeft tevens geweigerd om een afspraak te maken om hun verhaal te horen.”²⁴⁶

Na de gelegenheid gehad te hebben om met talrijke in Europa verblijvende voormalige PMOI leden te spreken, en na de conclusies van het IPC gelezen te hebben over hun gesprekken met in Noord-Amerika verblijvende voormalige PMOI leden, komt de FOFI tot de slotsom dat de 12 personen waarop de HRW haar rapport gebaseerd heeft, geen getrouw of nauwkeurig beeld vormt van ‘voormalige PMOI leden’.

Labourlid van het Britse Parlement, Dr. Rudi Vis, schrijft hierover,

“Ik weet dat vele voormalige PMOI leden overal ter wereld de organisatie in diverse stadia verlaten hebben, vanwege de zware opgave van een strijd tegen een bewind dat zo barbaars is als dat van de mollahs. De grote meerderheid van deze mensen blijven de PMOI actief steunen en sommigen hebben nog steeds familieleden in het Kamp Ashraf. Er zijn ook nog anderen die besloten hebben om hun gewone leven eenvoudigweg voort te zetten. Waarom heeft

niemand onder deze talrijke mensen dezelfde aantijgingen verkondigd als die in uw rapport genoemd worden? Zou het misschien zo zijn dat deze aantijgingen niet waar zijn?"²⁴⁷

Dr. Rudi Vis schreef verder,

*“Als men de context bekijkt waarin u uw rapport over de PMOI voorbereid heeft, is het duidelijk dat het nooit uw bedoeling is geweest om een zuiver en onafhankelijk onderzoek in te stellen naar de aantijgingen van vermeende schendingen jegens de PMOI door mensen die beweren voormalige leden te zijn. Indien u die intentie gehad zou hebben, had u het niet nagelaten om (i) de aantijgingen voor te leggen aan de PMOI en hen de gelegenheid te bieden hierop te reageren, (ii) in te gaan op de uitnodigingen van de PMOI om naar hun bases te komen om veldonderzoek uit te voeren, en (iii) de standpunten te vragen van de Coalitiekrachten in Irak, die verantwoordelijk zijn voor en het volledige beheer hebben over het Kamp Ashraf en alle bewoners daarvan. Verder zou u uw eigen onderzoek uitgevoerd hebben naar de bronnen van uw ‘informatie’, inclusief naar de betrouwbaarheid daarvan en van hun beweegredenen. Zelfs in het kader van een meest elementair onderzoek, zou men op zijn minst serieuze vraagtekens plaatsen bij 12 personen, met wie u over de telefoon gesproken heeft.”*²⁴⁸

De door Lars Rise aan de HRW gestelde vragen benadrukken enerzijds diens ernstige zorgen over het HRW rapport en anderzijds de onaanvaardbare houding van de HRW wat betreft het verzuim om te reageren op de aanmerkingen hierop, waaronder de precieze vragen die Lars Rise gesteld heeft. Hij schreef,

- “1. *Waarom baseerde u zich in het rapport op 12 bronnen, waarvan de contacten met het Iraanse Ministerie van Inlichtingen en Veiligheid al jarenlang in de Iraanse gemeenschap in het Westen en sommige Europese politie- en inlichtingendiensten bekend zijn?*
2. *Hoe bent u tot de overtuiging gekomen, dat ondanks het feit dat sommige van uw getuigen door hun voormalige Inlichtingencollega's aangeduid werden als Iraanse agenten, zij geen agenten waren en hun getuigenverklaringen gebruikt konden worden?*
3. *Hoe bent u deze personen tegelijkertijd in Europa op het spoor gekomen?*

4. *Waarom heeft u geen vragen gesteld aan enige onpartijdige partijen behoeve van uw rapport, of waarom heeft u verzuimd om hun commentaar in het rapport op te nemen?*
5. *Wat is uw antwoord op de tegenstrijdigheden in het relaas van uw bronnen in vergelijking met wat zij in andere vraagsprekken gezegd hebben, zoals de vluchtwijze van Sobhani?*
6. *Wat is uw mening over de 470 voormalige PMOI leden (in vergelijking met uw 12 personen) die de PMOI kampen verlaten hebben en een gewoon leven leiden in Europa en in de V.S.? Zij hebben een verklaring ondertekend waarin de HRW aantijgingen weerlegd worden. Uw kantoren in New York en Washington hebben geweigerd hun vertegenwoordigers te ontvangen en hebben hen geen andere afspraak toegestaan.*
7. *Hoe heeft u via de telefoon de geuite beschuldigingen getoetst van mensen waarvan gezegd wordt dat het Iraanse agenten zijn?*
8. *Waarom heeft u de aantijgingen van deze personen niet getoetst bij anderen die hen kenden, zoals beschikbare, voormalige echtgenoten en familieleden?*
9. *U heeft geweigerd om PMOI kampen voor een onpartijdig onderzoek te bezoeken. Waarom heeft u dan niet degenen geraadpleegd die onderzoek uitgevoerd hebben naar de vermeende martelingen, moord en opsluiting in de PMOI kampen (zoals commandanten van het leger van de V.S.) tijdens de opstelling van het rapport?*
10. *Bestond er een band tussen de positieve opstelling van sommige van uw bestuurders ten aanzien van de zogenaamd democratische verkiezingen van het Iraanse bewind en de zwartmaking van de voornaamste Iraanse oppositie?*
11. *Wat is uw antwoord op de honderden brieven van Amerikaanse congresleden, Europese parlementariërs, mensenrechtenorganisaties en activisten en mensen die de PMOI kampen in Irak bezocht hebben waarin uw rapport verworpen wordt? Waarom zijn al deze brieven onbeantwoord gebleven?”²⁴⁹*

De politieke strekking van het rapport

Na lang onderzoek dat uitgevoerd werd naar en gebaseerd was op alle verzamelde bewijzen, is de FOFI tot de conclusie gekomen dat het HRW rapport ernstige fouten vertoont, waarvan de belangrijkste gelegen zijn in de selectie van de getuigen. Uit een bondige bestudering van de diverse sites die door deze personen en hun handlangers beheerd worden, blijkt een campagne tegen de PMOI, waarvan verondersteld wordt dat deze georganiseerd wordt door het MOIS van Iran.

In de inleiding van dit document werd de aandacht gevestigd op de onverwachte politieke strekking van het HRW rapport en de specifieke neiging ervan om de PMOI als een terroristische organisatie te bestempelen. Nergens kwam de politieke boodschap duidelijker naar voren dan in het perscommuniqué van de HRW in Parijs op 19 mei 2005.

In vijf lange paragrafen beschrijft het perscommuniqué hoe de PMOI eerst aangeduid werd als een terroristische organisatie door de regering van de VS in 1997, gevolgd door de EU in 2002. Het rapport vervolgt met de uitleg hoe de NCRI gelobbyd heeft bij de regering van de VS en de EU landen om de bestempeling als terroristische organisatie kwijt te raken en hoe de NCRI *“zichzelf presenteert als een ‘democratisch alternatief’ voor de Iraanse regering...”* en als de *‘Iraanse regering in ballingschap...’*, waarbij de HRW duidelijk impliceert dat zij de NCRI als geen van beiden beschouwt.

Het perscommuniqué gaat ook in op een publieke oproep van 40 Europarlementariërs om de terroristische stempel van de PMOI te verwijderen en op de inspanningen van bepaalde congresleden van de VS en het Iraanse Politieke Comité (een denktank van de VS) om de PMOI te helpen en de terroristische aanduiding van de organisatie te schrappen.

De HRW sluit haar politieke overzicht af met de verklaring dat hoewel de Iraanse regering een schrikbarend verleden heeft op het gebied van de schending van de mensenrechten, het *“een geweldige vergissing zou zijn om een oppositiepartij te ondersteunen, die verantwoordelijk is voor ernstige schendingen van de mensenrechten.”* Tussen de regels door komt de boodschap van de HRW luid en duidelijk over – de PMOI zou niet ondersteund mogen worden en de aanduiding als terroristische organisatie zou niet opgeheven dienen te worden.

De politieke strekking van het rapport is ook duidelijk in een e-mail bericht dat gezonden werd door Gary Sick, voorzitter van de adviescommissie voor het Midden-Oosten van de HRW, aan de geadresseerden van de Gulf 2000 mailing list de dag nadat het rapport werd gepubliceerd. In dit e-mail bericht, dat oorspronkelijk opgesteld werd door William Beaman, wordt verklaard,

“Het rapport van de Human Rights Watch over de schendingen van de MKO (MEK) komt net op tijd voor de overweging van het besluit H.R. 282/S. 333--The Iran Freedom Support act, ondersteund door Afgevaardigde Ileana Ros-Lehtinen (R-Florida) en Senator Rick Santorum (R-Pennsylvania). Naast de verlenging van inefficiënte economische sancties tegen Iran, voorziet sectie 302 van het wetsvoorstel in de steun van groepen die zich verzetten tegen het huidige Iraanse bewind. Daar de Afgevaardigde Ros-Lehtinen in het Congres één van grootste voorstanders is van de MKO/MEK, mag men aannemen dat deze voorgestelde fondsen op zijn minst voor een groot deel aan hen toegekend zal worden. Het rapport van de Human Rights Watch over de MKO/MEK lijkt hen te diskwalificeren om in aanmerking te komen voor geldelijke ondersteuning krachtens dit besluit.”²⁵⁰

Een dag later verspreidde Gary Sick een ander e-mail bericht, deze keer van Massoud Khodabandeh, waarvan beweerd wordt dat hij nauwe banden onderhoudt met het MOIS van Iran. In dit e-mail bericht staat onder meer,

“Er bestaat genoeg, tot op heden ongeverifieerde, informatie waaruit opgemaakt kan worden dat de MEK in het Kamp Ashraf momenteel in een zware crisis verkeert en op het punt staat ineen te storten, en dat het kamp alleen bijgehouden wordt door een sfeer van angst en repressie door de MEK leiders. Uit de meest recente verslagen kan men opmaken dat als de vlag van het leger van de VS vervangen wordt door die van het Rode Kruis, meer dan 80 procent van de mensen in het kamp naar het Noordkamp zal vertrekken”.²⁵¹

CONCLUSIE

Na uitvoerig onderzoek en bestudering van alle bewijzen, is de FOFI tot de conclusie gekomen dat het HRW rapport ernstige onvolkomenheden vertoont, zowel wat betreft de methodologie als wat betreft de inhoud.

De organisatie heeft duidelijk inbreuk gemaakt op de meest fundamentele beginselen van een eerlijk en onpartijdig onderzoek. Het heeft verzuimd de PMOI het recht toe te staan om te reageren op de aantijgingen, diverse beschikbare gegevens genegeerd, inclusief gedetailleerde reacties op sommige van de aantijgingen, niet gevraagd naar het standpunt van de Coalitiekrachten die over informatie uit de eerste hand beschikten over het leven in het Kamp Ashraf, en besloten geen bezoek af te leggen aan het kamp waarvan beweerd werd dat daar het merendeel der vermeende schendingen plaatsvond, ondanks dat de organisatie herhaaldelijk uitgenodigd werd door de PMOI om een dergelijk bezoek af te leggen.

Naar het standpunt van de FOFI vormen telefoongesprekken van in het totaal 12 uur met 12 personen, die reeds beschuldigd zijn van banden met het Iraanse MOIS, onvoldoende basis voor de HRW om definitieve conclusies te trekken over ernstige aantijgingen.

Op basis van de bewijzen en getuigenverklaringen die de FOFI tijdens haar onderzoek heeft verzameld, concludeert de delegatie dat ook de inhoud van het rapport onjuist en verdraaid is. De bevindingen van de FOFI worden bovendien bevestigd door het verslag van Kolonel David Phillips over zijn eenjarige taak in het Kamp Ashraf en het uitgevoerde onderzoek naar dergelijke vermeende schendingen.

De FOFI heeft kunnen aantonen dat diverse specifieke gevallen van in het rapport genoemde schendingen volstrekt onjuist zijn. Er waren ook een aantal vermeende incidenten waar de FOFI zich niet definitief over heeft kunnen uitspreken, maar de beschikbare informatie wijst erop dat ook deze onjuist zijn.

De bewering volgens HRW getuigen dat Dhr. Gorbanali Torabi als gevolg van een verhoor is gestorven, is onjuist, daar zowel zijn zus als zijn vrouw dit ontkend

hebben en zij bevestigd hebben dat hij gestorven is aan een hartaanval.

De FOFI verklaart dat de bewering van Mohammad Hossein Sobhani wat betreft zijn eenzame opsluiting onjuist was. Deze conclusie kon getrokken worden op basis van de getuigenverklaring van zijn ex-vrouw, diverse documenten, alsmede een flagrante tegenstrijdigheid in zijn eigen relaas.

De FOFI verklaart dat de specifieke beschuldigingen van een aantal andere HRW getuigen, waaronder Mohammad Reza Eskandari, Tahereh Khorami en Habib Khorami, die naar hun zeggen gevangen werden gehouden, eveneens onjuist waren.

De FOFI concludeert dat degenen die in het Kamp Ashraf zijn, daar verblijven uit eigen keuze en niet gevangen zitten.

Tenslotte meent de FOFI dat er voldoende bewijs is om te concluderen dat het rapport een politieke strekking heeft. Ver buiten de taak van een mensenrechtenorganisatie en verdedigers van een verzoeningspolitiek, heeft de HRW uitgehaald naar de belangrijkste Iraanse oppositie, waarbij impliciet aanbevolen wordt de organisatie niet te schrappen van de lijst van terroristen en terroristische organisaties.

Het is volstrekt ongepast voor een niet-gouvernementele organisatie die opkomt voor de verdediging van de rechten van de mens om partij te kiezen in een politiek steekspel en te lobbyen voor de verdediging van een specifieke politiek onder het voorwendsel van de mensenrechten. De FOFI heeft ervan afgezien om in te gaan op de politieke aspecten van de kwestie. Daar de HRW aanbeveling van politieke aard is, is de FOFI het oneens met haar aanbeveling. De PMOI dient geschrapt te worden van de lijst van terroristische organisaties.

Recente ontwikkelingen in Iran laten er weinig twijfel over bestaan dat de verzoeningspolitiek gefaald heeft. De tijd is gekomen om een punt achter de verzoeningspolitiek te zetten. De voortzetting van deze politiek leidt tot een ramp voor zowel het Iraanse volk als de internationale gemeenschap.

NOTES

- 1 <http://hrw.org/backgrounders/mena/iran0505/>
- 2 <http://hrw.org/about/>
- 3 Paulo Casaca EPL, Dr. André Brie EPL en Azadeh Zabeti LLB
- 4 www.iran-interlink.org, www.irandidban.com, www.nejatngo.org
- 5 www.ncr-iran.org, www.mojahedin.org
- 6 Hotel Iran is een bungalowcomplex ten behoeve van de huisvesting van de bezoekers van het Kamp Ashraf
- 7 Deskundige uiteenzetting van Dr. Khalid Duran (specialist in Islamitische zaken en het Midden-Oosten), dd. 29 augustus 2001
- 8 “Does Washington need a new policy towards Tehran?”, door Neil C Livingstone, PhD, Voorzitter en CEO van Global Options Inc., dd. 18 juni 2003
- 9 ‘Democracy Betrayed’, gepubliceerd door de NCRI in 1995
- 10 Maryam Rajavi, gekozen Voorzitter van de NCRI, 18 juni 2005, Cergy, Frankrijk
- 11 Deskundige getuigenis van Dr. Khalid Duran (specialist in Islamitische Zaken en het Middenoosten), dd. 29 augustus 2001
- 12 ‘The Mujahedin-e-Khalq’, rapport door Het Britse Ministerie van Buitenlandse Zaken, opgesteld in maart 2001
- 13 ‘The Iranian Mojahedin’, door Ervand Abrahamian, blz. 206
- 14 ‘Reign of the Ayatollahs: Iran and the Islamic Revolution’ door Shaul Bakhash, Basic Books, 1990
- 15 ‘Enemies of the Ayatollahs’, door Mohammad Mohaddessin, Zed Books, blz. 55 en 56
- 16 ‘The Iranian Mojahedin’, door Ervand Abrahamian, pg. 218 tot 219
- 17 ‘Iran – Violations of Human Rights’, door Amnesty International gepubliceerd in 1987
- 18 ‘Khomeini Fatwa led to killing of 30,000 in Iran’, door Christina Lamb, The Sunday Telegraph, 4 februari 2001
- 19 ‘Amnesty International – Iran briefing’, gepubliceerd in 1987
- 20 Eric Rouleau interview met Al-Jazeera televisie, 22 december 1999
- 21 Eric Rouleau interview met Al-Jazeera televisie, 22 december 1999
- 22 ‘Enemies of the Ayatollahs’, door Mohammad Mohaddessin, blz. 114
- 23 Verklaring op een persconferentie op Capitol Hill op 8 juni 1995
- 24 Bericht van Massoud Rajavi, ‘The House Magazine’, 31 maart 2003
- 25 ‘US Bombs Iranian Fighters on Iraqi side of the Border’, ‘The Wall Street Journal’, 16 april 2003
- 26 ‘The New York Times’, 29 april 2003
- 27 ‘US says Iran opposition in Iraq agrees to disarm’, Agence France Presse, 10 mei 2003
- 28 ‘US Sees No Basis to Prosecute Iranian Opposition ‘Terror’ Group Being Held in Iraq’, ‘The New York Times’, 27 juli 2004

- 29 'Tank girls: the frontline feminists' door Christine Aziz. 'The Independent', 28 december 2004
- 30 'Mullahs, Look! Women, Armed and Dangerous', door Douglas Jehl, The New York Times, 30 december 1996
- 31 Los Angeles Times, 19 maart 2005
- 32 'Patterns of Global Terrorism', Amerikaans Ministerie van Buitenlandse Zaken, april 2004, blz. 88
- 33 'Iran: State of Terror – An Account of terrorist assassinations by Iranian agents', door Lord Avebury en Robert Wilkinson, juni 1996
- 34 'Iran: State of Terror – An Account of terrorist assassinations by Iranian agents', blz. 3
- 35 'Iran: State of Terror – An Account of terrorist assassinations by Iranian agents', blz. 9
- 36 'Iran: State of Terror – An Account of terrorist assassinations by Iranian agents', blz. 9
- 37 'Iran: State of Terror – An Account of terrorist assassinations by Iranian agents', blz. 28
- 38 'Iran: State of Terror – An Account of terrorist assassinations by Iranian agents', blz. 33 tot 34
- 39 'Iran: State of Terror – An Account of terrorist assassinations by Iranian agents', blz. 41 tot 47
- 40 'Iran: State of Terror – An Account of terrorist assassinations by Iranian agents', blz. 25 tot 28
- 41 'Iran: State of Terror – An Account of terrorist assassinations by Iranian agents', blz. 17 tot 22
- 42 German Interior Ministry's Annual Report uitgegeven op 24 mei 2002
- 43 BVD jaarverslag 2001, gepubliceerd eind mei 2002
- 44 De PMOI heeft sinds 2001 haar militaire activiteiten opgegeven
- 45 Economische en Sociale Raad van de VN, 22 augustus 1995, E/CN.4/Sub.2/1995/NGO/55
- 46 Brief van 14 juli 1999 aan Dhr. M.F. Wijngaarden
- 47 Beëdigde verklaring aan het Amerikaans Hof, ondertekend op 30 augustus 2001
- 48 Economisch en Sociale Raad van de Verenigde Naties, 23 januari 2001, E/CN.4/2001/NGO/51
- 49 Enemies of Ayatollahs, door Mohammad Mohaddessin, Zed books, blz. ix
- 50 Enemies of Ayatollahs, door Mohammad Mohaddessin, Zed books, blz. x
- 51 Beëdigde verklaring aan het Amerikaans Hof, getekend op 30 augustus 2001
- 52 Brief aan Professor Maurice Danby Copithorne, Speciaal Afgevaardigde voor Iran van de VN, 13 december 2000
- 53 Interview met Behzad Naziri, een lid van de NCRI Comité van Buitenlandse Zaken, die op de vergadering aanwezig was
- 54 Brief aan Ruud Lubbers, UNHCR, 18 augustus 2002

- 55 Doblen is een stad in het Oostelijk deel van Duitsland
- 56 Vraaggesprek EP delegatie met Dr. Abbas Minachie, 16 juli 2005
- 57 Brief van Lord Avebury aan Kenneth Roth van de HRW, van 17 februari 1997
- 58 Vraaggesprek EP delegatie met Dr. Abbas Minachie, 16 juli 2005
- 59 Vraaggesprek EP delegatie met Dr Abbas Minachie, 16 juli 2005
- 60 Brief van Amnesty International aan Mohammad Mohaddessin, 2 maart 2005
- 61 'Enemies of the Ayatollahs', door Mohammad Mohaddessin, Zed Books, blz. x
- 62 'Iran – Fatal Writ – An Account of Murders and Cover-ups', door Eric Avebury, 2000, blz. 41 tot 54
- 63 'Iran newspaper', 21 juni 1995
- 64 'Iran – Fatal Writ – An Account of Murders and Cover-ups', door Eric Avebury, 2000, blz. 44
- 65 Abdelfattah Amor, Speciaal Reporter van de VN van Religieuze tolerantie, 9 februari 1996
- 66 Sinds zijn onthullingen wordt Akbar Ganji gevangen gehouden in de Iraanse gevangenis Evin
- 67 'Murdered by 'moderates': is Iranian reform a farce?', The Catholic Herald, 10 maart 2000
- 68 'Iran – Fatal Writ – An Account of Murders and Cover-ups', door Eric Avebury, 2000, blz. 50
- 69 'Iran – Fatal Writ – An Account of Murders and Cover-ups', door Eric Avebury, 2000, blz. 51
- 70 'Iran – Fatal Writ – An Account of Murders and Cover-ups', door Eric Avebury, 2000, blz. 49
- 71 'Iran – Fatal Writ – An Account of Murders and Cover-ups', door Eric Avebury, 2000, blz. 54
- 72 Resolutievoorstel, Brussel, 9 november 1993
- 73 Brief van de UNHCR aan het Europes Parlement, 17 november 1993
- 74 Brief van Stephen Hughes aan Professor Maurice Copithorne, 6 februari 1996
- 75 'Iran – Fatal Writ – An Account of Murders and Cover-ups', door Eric Avebury, 2000, pgs. 7 tot 8
- 76 'Iran – Fatal Writ – An Account of Murders and Cover-ups', door Eric Avebury, 2000, blz. 12 tot 13
- 77 'Salam' Iraans nieuwsblad, 6 januari 1999
- 78 'Iran – Fatal Writ – An Account of Murders and Cover-ups', door Eric Avebury, 2000, blz. 15
- 79 'War on Terrorism – Saddam's Deadly Secret', door Aaron Sands, 'The Ottawa Citizen', 17 november 2001

- 80 Hansard, Eerste Kamer, 26 februari 2003, Kolommen 284 tot 288
- 81 Brief van de Secretaris Generaal van de Verenigde Naties aan de Voorzitter van de Veiligheidsraad, de dato 15 december 1998
- 82 Associated Press, 5 december 1998
- 83 'Chalabi boasted of Iranian spy link', The Guardian, 26 mei 2004
- 84 HRW rapport, blz. 2
- 85 HRW rapport, blz.. 2
- 86 Gesprek van de EP delegatie met Zahra Seraj, 17 juli 2005
- 87 Gesprek van de EP delegatie met Zahra Seraj, 17 juli 2005
- 88 Gesprek van de EP delegatie met Zahra Seraj, 17 juli 2005
- 89 Gesprek van de EP delegatie met Masoume Torabi, 17 juli 2005
- 90 Brief van Lars Rise aan Kenneth Roth van de HRW, Juli 2005
- 91 HRW rapport, blz. 16 & 17
- 92 HRW rapport, blz. 17
- 93 Gesprek van de EP delegatie met Hossein Roboubi, 18 juli 2005
- 94 Brief van Mohammad Mohaddessin aan June Ray van Amnesty International, 20 februari 1998
- 95 Brief van Mohammad Mohaddessin aan June Ray van Amnesty International, 20 februari 1998
- 96 Weekblad Mojahed, 2 maart 1998
- 97 'Dossier of Facts on the People's Mojahedin Organisation of Iran' van Karim Haghi Moni, blz. 62
- 98 HRW rapport, blz. 18
- 99 Gesprek van de EP delegatie met Afsaneh Taherian, 17 juli 2005
- 100 Gesprek van de EP delegatie met Afsaneh Taherian, 17 juli 2005
- 101 Gesprek van de EP delegatie met Afsaneh Taherian, 17 juli 2005
- 102 Gesprek van de EP delegatie met Afsaneh Taherian, 17 juli 2005
- 103 Mojahed nr. 592, van 2 juli 2002
- 104 Brief van Lars Rise aan Kenneth Roth van de HRW, juli 2005
- 105 Gesprek van de EP delegatie met Afsaneh Taherian, 17 juli 2005
- 106 Gesprek van de EP delegatie met Afsaneh Taherian, 17 juli 2005
- 107 Gesprek van de EP delegatie met Afsaneh Taherian, 17 juli 2005
- 108 Weekblad Mojahed, nr. 590, 21 juni 2002
- 109 Gesprek van de EP delegatie met Afsaneh Taherian, 17 juli 2005
- 110 HRW rapport, blz. 18
- 111 HRW rapport, blz. 19
- 112 HRW rapport, blz. 19
- 113 Brief van Lars Rise aan Kenneth Roth van de HRW, juli 2005

- 114 <http://www.iranfocus.com/modules/news/article.php?storyid=2160>
- 115 <http://www.iranfocus.com/modules/news/article.php?storyid=2160>
- 116 HRW rapport, blz. 20
- 117 Gesprek van de EP delegatie met Hassan Ezati, 16 juli 2005
- 118 Gesprek van de EP delegatie met Hassan Ezati, 16 juli 2005
- 119 Gesprek van de EP delegatie met Hassan Ezati, 16 juli 2005
- 120 Gesprek van de EP delegatie met Hassan Ezati, 16 juli 2005
- 121 Gesprek van de EP delegatie met Hassan Ezati, 16 juli 2005
- 122 Brief van Jørgen Wille Mathiassen aan de HRW van 25 mei 2005
- 123 HRW rapport, blz. 4
- 124 Gesprek van de EP delegatie met Hassan Ezati, 16 juli 2005
- 125 Gesprek van de EP delegatie met Hassan Ezati, 16 juli 2005
- 126 EP Delegation interview with Hassan Ezati, 16 July 2005
- 127 Yasser Ezati interview , 15 July 2005 (<http://www.iran-interlink.org/files/info/Jul05/Ezzati150705.htm>)
- 128 Brief van Lars Rise aan Kenneth Roth van de HRW, juli 2005
- 129 Gesprek van de EP delegatie met Leila Ghanbari, 16 juli 2005
- 130 Gesprek van de EP delegatie met Leila Ghanbari, 16 juli 2005
- 131 HRW rapport, blz. 4
- 132 Gesprek van de EP delegatie met Leila Ghanbari, 16 juli 2005
- 133 Gesprek van de EP delegatie met Leila Ghanbari, 16 juli 2005
- 134 Gesprek van de EP delegatie met Leila Ghanbari, 16 juli 2005
- 135 HRW rapport, blz. 15
- 136 Gesprek van de EP delegatie met Leila Ghanbari, 16 juli 2005
- 137 Gesprek van de EP delegatie met Razieh Khabazan, 17 juli 2005
- 138 Verslag EP delegatie met Razieh Khabazan, 17 juli 2005
- 139 Gesprek van de EP delegatie met Razieh Khabazan, 17 juli 2005
- 140 Gesprek van de EP delegatie met Razieh Khabazan, 17 juli 2005
- 141 Radio France Farsi Sectie, 12 juli 2005
- 142 Gesprek van de EP delegatie met Mojgan Homayounfar, 18 juli 2005
- 143 Gesprek van de EP delegatie met Mojgan Homayounfar, 18 juli 2005
- 144 Gesprek van de EP delegatie met Mojgan Homayounfar, 18 juli 2005
- 145 Gesprek van de EP delegatie met Mojgan Homayounfar, 18 juli 2005
- 146 Gesprek van de EP delegatie met Mahin Nazari, 17 juli 2005
- 147 Gesprek van de EP delegatie met Mahin Nazari, 17 juli 2005
- 148 Brief van Lord Avebury aan Kenneth Roth van 17 februari 1997
- 149 Gesprek van de EP delegatie met Mahin Nazari, 17 juli 2005
- 150 Gesprek van de EP delegatie met Amir Nazari, 17 juli 2005

- 151 Gesprek van de EP delegatie met Amir Nazari, 17 juli 2005
- 152 Gesprek van de EP delegatie met Amir Nazari, 17 juli 2005
- 153 Gesprek van de EP delegatie met Nosrat Nazari, 17 juli 2005
- 154 'Tank girl' army accused of torture, The Guardian, dd. 31 mei 2005
- 155 Gesprek van de EP delegatie met Ghasem Pahrizkari, 18 juli 2005
- 156 Gesprek van de EP delegatie met Hadi Medghalchi, 18 juli 2005
- 157 Gesprek van de EP delegatie met Javad Ahmadi, 18 juli 2005
- 158 'Dossier of Facts on the People's Mojahedin Organisation of Iran' van Karim Haghi
Moni, blz. 136
- 159 Getuigenverklaring van Abraham Khodabandeh, 12 november 2002
- 160 Getuigenverklaring van Abraham Khodabandeh, 12 november 2002
- 161 www.nejatngo.org, 2 mei 2004
- 162 HRW rapport, blz. 14
- 163 HRW rapport, blz. 15
- 164 Iraans Politiek Comité, gesprek met Manouchehr Jannati
- 165 HRW rapport, blz. 15
- 166 HRW rapport, blz. 23
- 167 HRW rapport, blz. 15
- 168 HRW rapport, blz. 16
- 169 HRW rapport, blz. 27
- 170 HRW rapport, blz. 22
- 171 HRW rapport, blz. 23
- 172 Witboek, Iraans Politiek Comité
- 173 Brief van Lars Vise aan de HRW van juni 2005
- 174 'Iraqi Rights Inspector clears Iran Group of abuse charges', Iran Focus website, 27 mei
2005
- 175 Het Istanbul Protocol, blz. 1
- 176 Het Istanbul Protocol, blz. 2
- 177 Het Istanbul Protocol, blz. 16, paragraaf 73
- 178 Het Istanbul Protocol, blz. 19, paragraaf 92
- 179 Het Istanbul Protocol, blz. 29, paragraaf 151
- 180 Het Istanbul Protocol, blz. 19, paragraaf 93
- 181 Het Istanbul Protocol, blz. 27, paragraaf 139
- 182 Het Istanbul Protocol, blz. 20, paragraaf 100
- 183 Het Istanbul Protocol, blz. 20, paragraaf 101
- 184 Het Istanbul Protocol, blz. 21, paragraaf 103
- 185 Het Istanbul Protocol, blz. 21, paragraaf 104
- 186 Het Istanbul Protocol, blz. 21, paragraaf 101

- 187 Het Istanbul Protocol, blz. 30, paragraaf 159
- 188 http://hrw.org/reports/2004/iran0604/3.htm#_Toc735056466
- 189 <http://hrw.org/reports/1993/iraqanfal/METHOD.htm>
- 190 http://hrw.org/reports/2004/sudan0504/10.htm#_Toc715317188
- 191 http://hrw.org/reports/2005/iraq0105/4.htm#_Toc934543000
- 192 http://www.hrw.org/reports/2003/usa1203/3.htm#_Toc57442229
- 193 http://www.hrw.org/reports/2003/iraq1003/3.htm#_Toc54183729
- 194 http://hrw.org/reports/2003/iraq0703/1.htm#_Toc45709961
- 195 <http://www.hrw.org/reports/2003/iraqfalluja/>
- 196 Steve Schneebum, Greenburg Traurig, 1 juni 2005
- 197 Steve Schneebum, Greenburg Traurig, 1 juni 2005
- 198 Brief van Lord Avebury aan Joe Stork van 25 mei 2005
- 199 Brief van Christopher George van de Human Rights Watch/Midden-Oosten aan Massoud Rajavi, van 6 oktober 1994
- 200 Brief van Christopher George van de Human Rights Watch aan Massoud Rajavi, van 25 oktober 1994
- 201 Brief van Lord Avebury aan Christopher George van de Human Rights Watch, van 18 oktober 1994
- 202 Brief van Lord Avebury aan Christopher George van de Human Rights Watch, van 7 november 1994
- 203 Brief van Massoud Rajavi aan Christopher George van de Human Rights Watch, van 28 oktober 1994
- 204 Brief van Massoud Rajavi aan Christopher George van de Human Rights Watch, van 28 oktober 1994
- 205 Brief van Massoud Rajavi aan Christopher George, 28 oktober 1994
- 206 Brief van Massoud Rajavi aan Christopher George, 28 oktober 1994
- 207 Brief van Lord Avebury aan Kenneth Roth van de Human Rights Watch, van 17 februari 1997
- 208 Brief van Lord Avebury aan Kenneth Roth van de Human Rights Watch, van 4 maart 1997
- 209 Interview van Joe Stork op Radio Farda, 19 mei 2005 (http://www.radiofarda.com/iran_article/2005/5/afb730f7-b9e4-4d1d-9e5e-3ce9b5ec22a7.html)
- 210 Brief van Lord Avebury aan Joe Stork van de Human Rights Watch, van 25 mei 2005
- 211 E-mail van Lord Avebury aan Joe Stork van de HRW, van 1 juni 2005
- 212 E-mail van Lord Avebury aan Joe Stork van de Human Rights Watch, van 1 juni 2005
- 213 Brief van Malcolm Fowler aan de HRW, van 20 mei 2005
- 214 Brief van Lord Slynn of Hadley aan de HRW, van 9 juni 2005. Lord Slynn of Hadley is een voormalig Lid van het Hogerhuis en voormalig Rechter bij het Europese Gerechtshof

- 215 Brief van Lord Avebury aan Joe Stork van de Human Rights Watch, van 25 mei 2005
- 216 The sanctity of human rights must be safeguarded and kept free of political manipulation, mei 2005
- 217 Brief van Wilfred Wong van Jubilee Campaign aan de HRW
- 218 Brief van Professor Jean-Yves de Cara aan de HRW, van 23 juni 2005
- 219 Human Rights Watch rapport, blz. 3
- 220 Brief van Wilfred Wong van Jubilee Campaign aan de Human Rights Watch
- 221 The sanctity of human rights must be safeguarded and kept free of political manipulation, mei 2005
- 222 Brief van Malcolm Fowler aan de HRW, van 20 mei 2005
- 223 Brief van congreslid Edolphus Towns aan de HRW, van 20 mei 2005
- 224 Brief van Lord Avebury aan de HRW, van 20 juli 1997
- 225 <http://www.hrw.org/press98/bck-brif/iran.htm>
- 226 Brief van from Lord Avebury aan Kenneth Roth van de Human Rights Watch, van 17 februari 1997
- 227 Brief van Lord Avebury aan Kenneth Roth van de Human Rights Watch, van 17 februari 1997
- 228 Brief van Professor Jean-Yves de Cara aan Kenneth Roth van de HRW, van 23 juni 2005
- 229 Witboek Iraans Politiek Comité, 30 juni 2005
- 230 Brief van Lars Rise aan Kenneth Roth van de HRW, juli 2005
- 231 Brief van Lars Rise aan Kenneth Roth van de HRW, juli 2005
- 232 Interview van Joe Stork op Radio Farda, 19 mei 2005 (http://www.radiofarda.com/iran_article/2005/5/afb730f7-b9e4-4d1d-9e5e-3ce9b5ec22a7.html)
- 233 Brief van Kolonel David Phillips aan Kenneth Roth of HRW, van 27 mei 2005
- 234 Brief van Kolonel David Phillips aan Kenneth Roth of HRW, van 27 mei 2005
- 235 Brief van Kolonel David Phillips aan Kenneth Roth of HRW, van 27 mei 2005
- 236 Brief van Professor Jean-Yves de Cara aan Kenneth Roth, van 23 juni 2005
- 237 Brief van Jorgen Wille Mathiassen aan de HRW, van 25 mei 2005
- 238 Brief van Lord Avebury aan Kenneth Roth van de HRW, van 8 juli 1997
- 239 Brief van Lord Avebury aan de HRW, van 23 december 1994
- 240 Brief van Andrew Mackinlay aan de Human Rights Watch
- 241 Brief van Lars Rise aan Kenneth Roth van de HRW, juli 2005
- 242 E-mail van Behzad Saffari aan Lord Avebury, van 1 juni 2005
- 243 Verklaring van PMOI leden en sympathisanten in Ashraf City, Irak, van 22 mei 2005
- 244 Open brief aan Human Rights Watch, ondertekend door meer dan 500 voormalige leden en sympathisanten van de Volksmojahedin van Iran, die vroeger tijd doorgebracht hebben in PMOI kampen in Irak en nu in Europa en Noord-Amerika wonen na besloten te hebben om de organisatie te verlaten

-
- 245 Open brief aan Human Rights Watch ondertekend door meer dan 500 voormalige leden en sympathisanten van de Volksmojahedin van Iran die vroeger tijd doorgebracht hebben in PMOI kampen in Irak en nu in Europa en Noord-Amerika wonen na besloten te hebben om de organisatie te verlaten, van 22 mei 2005
- 246 Interview Iraans Politieke Comité met Mahmoud Tabrizi
- 247 Brief van Rudi Vis aan Joe Stork van de Human Rights Watch, van 30 mei 2005
- 248 Brief van parlamentslid Dr. Rudi Vis aan Joe Stork, van 30 mei 2005
- 249 Brief van Lars Rise aan Kenneth Roth van de HRW, juli 2005
- 250 E-mail van Gary Sick aan de Gulf 2000 mailing list, 19 mei 2005
- 251 E-mail van Gary Sick aan de Gulf 2000 mailing list, 20 mei 2005

